

Árs- og sjálfbærniskýrsla
Norðurláls **2025**

Norðurál gefur nú í annað sinn út árs- og sjálfbæriskýrslu samkvæmt Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) löggjöfinni og European Sustainability Reporting Standards (ESRS) mælikvörðunum.

Norðurál er eitt stærsta iðnfyrirtæki landsins og gegnir lykilhlutverki á Vesturlandi sem einn stærsti vinnuveitandi svæðisins. Fyrirtækið hefur um áratugaskeið verið mikilvægur þáttur í atvinnulífi og efnahagsþróun svæðisins og skapar verðmæti með fjölbreyttum hætti, bæði með beinum störfum og víðtækum viðskiptum við íslensk fyrirtæki og þjónustuaðila.

Með framleiðslu á áli úr endurnýjanlegri íslenskri orku er Norðurál jafnframt mikilvægur þátttakandi í alþjóðlegri virðiskeðju fyrir hráefni sem hefur jákvæð áhrif á þróun sjálfbærari samfélaga. Starfsemi fyrirtækisins byggir á þeirri sýn að skapa langtíma verðmæti á ábyrgan hátt fyrir starfsfólk, viðskiptavinum, eigendum, nærsamfélag og aðra hagaðila.

Sjálfbærni er samþætt öllum þáttum starfsseminnar og byggir á þeirri sýn að skapa langtíma verðmæti fyrir eigendum, starfsfólk, viðskiptavinum, birgja og nærsamfélag. Markmið Norðuráls er að reka starfsemi sína á ábyrgan hátt, stuðla að jákvæðum samfélagsáhrifum og lágmarka neikvæð áhrif á umhverfi og auðlindir.

Virðing fyrir mannréttindum, öryggi starfsfólks, góðir stjórnarhættir og vernd umhverfisins eru leiðarljós í allri starfsemi fyrirtækisins. Norðurál vinnur markvisst að því að draga úr umhverfisáhrifum framleiðslunnar, stuðla að ábyrgri nýtingu orku og hráefna og efla hringrásarhugsun og auðlindanýtingu í virðiskeðjunni.

Með skýrum markmiðum, öflugri áhættustýringu og stöðugum umbótum leitast Norðurál við að styrkja samkeppnishæfni sína og stuðla að sjálfbærri þróun samfélagsins til framtíðar.

Lesu nánar um sjálfbærni og samfélagsábyrgð hjá Norðuráli.

Norðurál	4
Almenn upplýsingagjöf	10
Efnahagur	15
Umhverfi	19
Fólk og samfélag	48
Stjórnarhættir	70
ESRS yfirlitstafla	84

Norðurál

Norðurál Grundartangi ehf. rekur álver á Grundartanga og framleiðir ál og álblöndur fyrir alþjóðamarkað. Fyrirtækið hefur starfsleyfi fyrir framleiðslu á allt að 350 þúsund tonnum af áli á hverju ári. Starfsstöðvar eru á Grundartanga og í Skógarhlíð í Reykjavík.

Norðurál Grundartangi ehf. er í 100% eigu Norðuráls, sem er í 100% eigu Century Aluminum Company, sem er skrásett í Bandaríkjunum. Stjórn Norðuráls Grundartanga ber ábyrgð á að skipulag og rekstur sé í góðu ástandi, ber ábyrgð á framþróun og langtímamarkmiðum Norðuráls Grundartanga og hefur eftirlit með daglegum rekstri fyrirtækisins.

Ávarp forstjóra

Segja má að árið 2025 hafi gengið sinn vanagang hjá starfsfólki Norðuráls fram að síðasta ársfjórðungi þegar upp kom alvarleg bilun í rafspennum sem varð þess valdandi að stöðva þurfti kerlínu 2 og framleiðsla álversins dróst saman um tvo þriðju hluta. Frá upphafi lá fyrir að það gæti tekið langan tíma að fá nýja spenna til landsins svo við blasti að höggið yrði þungt. Til að stytta þann tíma sem kerlínan væri úti hófst strax vinna við að athuga hvort hægt væri að framkvæma bráðabirgða viðgerð á biluðu spennunum og nota þá tímabundið, þar til þeir nýju kæmu til landsins. Í samvinnu við helstu spennasérfræðinga bæði innlenda og erlenda tókst að fá smíðaða íhluti til að gera við spennana. Viðgerð tók tiltölulegan stuttan tíma og eftir ítarlegar prófanir voru spennarnir settir í rekstur í apríl. Þá var strax hafist handa við að endurræsa ker í kerlínu 2 og reiknað er með að álverið verði komið í fulla framleiðslu í júlí 2026.

Við ákváðum strax að fækka ekki í starfsmannahópnum í kjölfar bilunarinnar og hefur starfsfólk Norðuráls undanfarna mánuði unnið við að gera kerlínuna tilbúna fyrir endurræingu. Ljóst er að fyrirtækið væri ekki jafn vel í stakk búið til að hefja framleiðslu og raun ber vitni ef ekki væri fyrir það einvala lið sem hjá Norðuráli starfar. Ég er þakklátur fyrir þann kraft og samheldni sem hefur einkennt hópinn í krefjandi aðstæðum.

Við höldum áfram að skapa verðmæti fyrir íslenskt samfélag þrátt fyrir samdrátt í framleiðslu. Skattar og innheimt gjöld námu 7,6 milljörðum króna árið 2025. Útflutningsverðmæti Norðuráls námu rúmum 102 milljörðum króna og voru greiðslur til innlendra aðila tæpir 49 milljarðar króna eða tæp 50% af útflutningsverðmætum.

Þá raungerðist það á árinu 2025 að langstærstur hluti þess áls sem Norðurál framleiðir er virðisaukandi vara, álstangir og álblöndur. Framleiðsla hófst í nýrri framleiðslulínu í álverinu þar sem framleiddar eru álstangir, eða sívalningar úr áli sem mótaðir eru með

Þrýstimótun. Álstangirnar eru eftirsóttar af evrópskum viðskiptavinum, en ál er lykilefni við framleiðslu t.d. rafbíla, sólarrafhlaða, flugvéla og umhverfisvænna bygginga. Í raun er verið að færa virðisaukandi framleiðslu, sem hingað til hefur farið fram erlendis, til Íslands. Hingað til hafa álhleifar Norðuráls verið bræddir í stangir í Evrópu, þar sem raforkuframleiðsla hefur mun stærra kolefnisspor. Engin aukalosun er við framleiðslu álstanga hjá Norðuráli og orkubörf er mun minni en ef þær væru steiptar erlendis. Áætlaður orkusparnaður er um 40%. Um var að ræða fjárfestingarverkefni upp á um 16 milljarða króna og vegna jákvæðra umhverfisáhrifa var framkvæmdin fjármögnuð með grænni fjármögnun hjá Arion banka.

Loftslagsmál eru einn af lykiláherslupáttum Norðuráls í stefnumótun og framtíðar verðmætasköpun. Félagið framleiðir ál með einu lægsta kolefnisspori í heiminum og stefnt er að kolefnishlutleysi fyrir álframleiðslu okkar árið 2040. Við höfum náð 57% samdrætti í losun utan ETS-kerfisins miðað við 2015. Upphaflegt markmið var 40% samdráttur, en þegar því markmiði var náð árið 2024 var stefnan var sett á 55% samdrátt. Samdráttur í losun á framleiðslueiningu nemur 48%.

Við höldum ótrauð áfram, vöndum til verka og horfum bjartsýnum augum til framtíðar.

Gunnar Guðlaugsson, forstjóri

Árið 2025

Lykiltölur úr rekstri 2025

Rekstrartekjur Norðuráls námu um 102 milljörðum króna árið 2025. Afkoma ársins einkenndist af óvæntri bilun í rafbúnaði álversins á Grundartanga sem hafði veruleg áhrif á framleiðslugetu og rekstur félagsins. Tap eftir skatta nam 6,5 milljörðum króna árið 2025 samanborið við 2,4 milljarða króna hagnað árið 2024.

Í október 2025 varð bilun í rafspennum álversins sem leiddi til þess að framleiðsla dróst tímabundið saman um tvo þriðju hluta. Afleiðingar bilunarinnar höfðu umtalsverð áhrif á framleiðslu ársins og nam heildarframleiðsla áls 260.155 tonnum árið 2025 samanborið við 308.335 tonn árið áður. Unnið hefur verið markvisst að enduruppbyggingu framleiðslunnar og er gert ráð fyrir að full framleiðslugeta verði komin á ný á sumarmánuðum 2026.

Þrátt fyrir þessar áskoranir hélt Norðurál áfram að skapa verðmæti fyrir íslenskt samfélag. Skattspor félagsins sýnir helstu skatta og opinber gjöld sem greidd eru hér á landi, auk mótfamlags fyrirtækisins í almenna lífeyrissjóði starfsmanna. Markmið upplýsingagjafarinnar er að varpa ljósi á umfang þess fjárhagslega framlags sem starfsemi Norðuráls skilar til samfélagsins í formi lögbundinna gjalda.

Auk skatta og opinberra gjalda skapar Norðurál víðtæk verðmæti í íslensku hagkerfi í gegnum launagreiðslur, viðskipti við innlenda birgja, fjárfestingar og stuðning við samfélagsverkefni víðs vegar um landið.

Lykiltölur	2023	2024	2025
Launagreiðslur og launatengd gjöld	10,3	11,4	12,7
Samtals greiðslur til íslenskra aðila	52,1	49,7	49,3
Heildar útflutningsverðmæti	114,1	109,4	101,8
Hlutfall innlendra greiðslna af heildartekjum félagsins	45,6%	45,4%	48,5%
Skattspor félagsins	6,8	7,8	7,6
Meðallaun starfsmanna í milljónum kr. á ári	13,0	13,4	13,9
Efnahagsleg verðmæti sköpuð (Economic value generated)	115,5	110,1	102,2

Upphæðir eru í milljörðum króna í gengi hvers árs.

Stefna, viðskiptamódel og virðiskeðja **SBM-1**

Norðurál hefur skýra stefnu og viðskiptamódel sem byggir á ábyrgri álframleiðslu með lágu kolefnisspori. Norðurál fylgir sjálfbærnistefnu og íslenskum lögum og reglum. Áherslurnar eru í samræmi við alþjóðleg viðmið og endurspeglast í markmiðum félagsins í orkunýtingu, úrgangsstjórnun og öryggi á vinnustað.

Norðurál nýtir 100% endurnýjanlega orku frá íslenskum orkufyrirtækjum og leggur áherslu á umhverfisvæna framleiðslu og langtíma samstarf við viðskiptavinum sem gera kröfur um ábyrg hráefni. Þannig gefst fyrirtækinu tækifæri að styðja við hringrásarhagkerfi og sjálfbærni í byggingariðnaði, bílaframleiðslu og rafmagnsflutningi.

Virðiskeðjan er mótuð af kröfum um umhverfislega og félagslega ábyrgð, og sjálfbærni er samþætt stefnumótun, samningum við birgja og þjónustu við viðskiptavinum.

Fyrirtækið vinnur markvisst að því að:

- Lágmarka umhverfisáhrif, sérstaklega kolefnislosun (með áherslu á Scope 1, 2 og 3),
- Tryggja öryggi og velferð starfsfólks og samfélaga,
- Bjóða upp á álframleiðslu með lágu kolefnisspori,
- Eiga traust og gagnsætt samstarf við birgja og viðskiptavinum.

Stefna – Hagsmunir og viðhorf hagaðila **SBM-2**

Kjarninn í samfélagsábyrgð Norðuráls miðar að því að skapa verðmæti á sjálfbæran og ábyrgan hátt til framtíðar, með jákvæðum áhrifum á samfélagið. Samskipti okkar við hagaðila byggjast á skuldbindingu um gagnsæ og heiðarleg samskipti, enda mikilvægur þáttur í áframhaldandi velgengni fyrirtækisins. Samstarf og verklag, þ.m.t. tíðni samstarfs, fer eftir eðli og hagsmunahópum. Samskiptaáætlun liggur að baki samskiptum, og samstarfs- og framkvæmdaverkefni eru skráð í stjórnkerfum Norðuráls. Birgjum okkar og verktökum er skylt að fylgja stöðlum Norðuráls í öryggis- og umhverfismálum sem og viðskiptasiðferði. Við kunnum að meta endurgjöf frá hagaðilum okkar og bregðumst við fyrirspurnum.

Sjá nánar í S3-1, S3 SBM-2 og S3-2 undir **Fólk og samfélag**.

Áhrif, áhættur og tækifæri í virðiskeðju **SBM-3**

Rekstrarafkoma félagsins er háð álverði á alþjóðamarkaði sem getur verið sveiflukennt og háð mörgum þáttum sem félagið hefur ekki stjórn á. Verð á seldu áli samanstendur af þremur þáttum: (i) grunnverði, sem byggir á skráðu verði á LME markaði; auk (ii) álagi sem leggst við verð þegar selt er til Evrópu; auk (iii) hvers kyns virðisaukandi álags. Hver þessara þriggja þátta hefur sinn eigin drifkraft á breytileika. Verð á áli ræðst meðal annars af framboði og eftirspurn á heimsvísu, birgðastigi, spákaupmennsku markaðsaðila, hvað er framleitt á alþjóðlegum mörkuðum, pólitískum og efnahagslegum aðstæðum, svo og hráefnis- og öðrum framleiðslukostnaði. Þessir þættir geta verið mjög breytilegir og leitt til verulegra sveiflna á verði á mörkuðum.

Versnandi efnahagsástand á heimsvísu getur haft slæm áhrif á eftirspurn og þar með á verð á áli. Hvers konar óvissa, þar á meðal stigmögnun svæðisbundinna átaka, meiriháttar lýðheilsuvandamál eða aðrir óvæntir atburðir gætu leitt til samdráttar á eftirspurn eftir áli. Slíkir atburðir geta einnig valdið truflunum á starfsemi, á aðfangakeðju eða haft áhrif á framboð á vinnuafli.

Lækkun á álverði gæti valdið því að dregið sé úr framleiðslu eða til þess að gripið verði til aðgerða til að draga úr framleiðslukostnaði, þar með talið frestun á fjárfestingum og viðhaldskostnaði og mögulega fækkun á fjölda starfsmanna. Framangreint getur haft skaðleg áhrif á lausafjárstöðu félagsins, möguleika á aðgengi að lánsfjármagni og á rekstrarafkomu félagsins.

Raforka er einn stærsti þátturinn í framleiðslukostnaði áls. Þar af leiðandi er framboð á raforku og að hún sé á samkeppnishæfu verði, mikilvægt fyrir starfsemi Norðuráls. Truflanir á raforkuafhengingu hefur veruleg áhrif á rekstur og rekstrarafkomu félagsins.

Launakostnaður, skattagreiðslur og ákveðinn annar kostnaður er í íslenskum krónum á meðan meirihluti tekna okkar er í USD. Þessir þættir tengjast allir eðlilegri starfsemi félagsins. Óhagstæðar breytingar á þessum þáttum gætu haft verulega áhrif á rekstrarafkomu.

Áskoranir í virðiskeðjunni

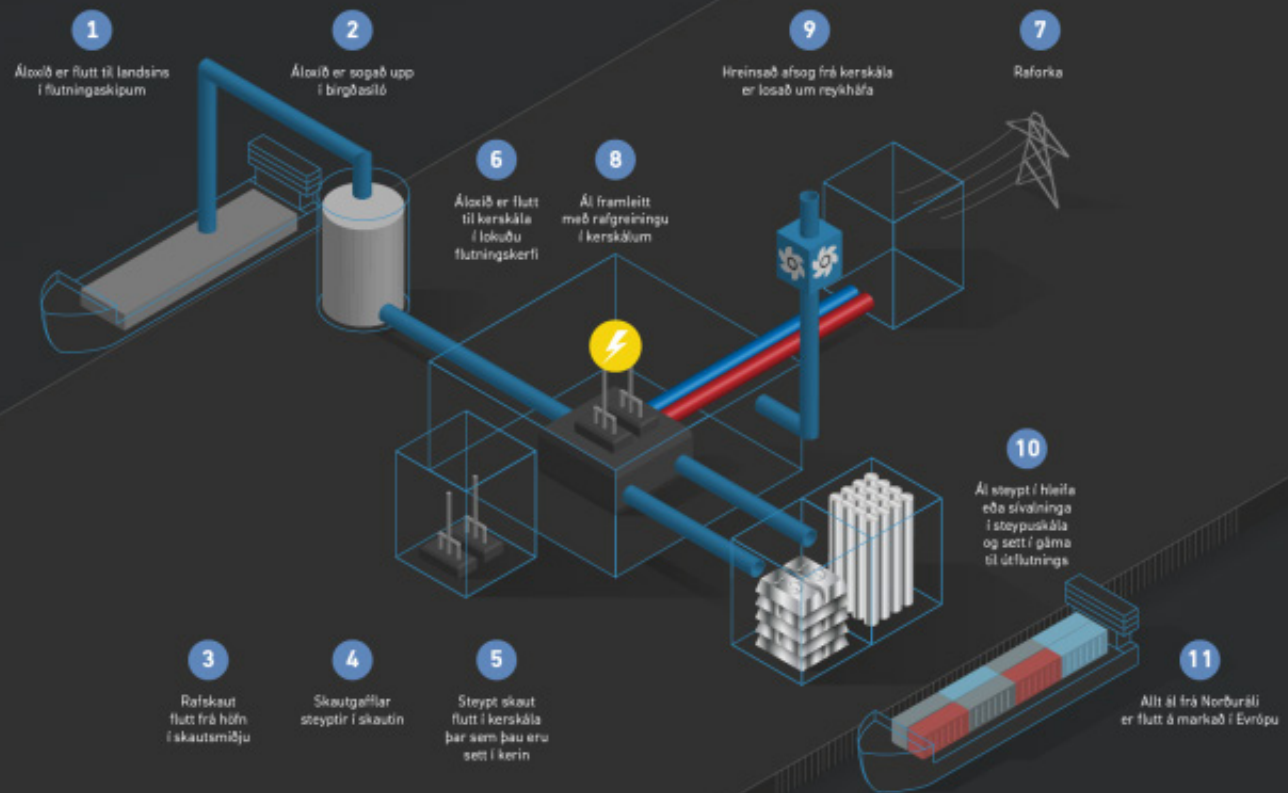
- Hátt kolefnisspor sumra aðfanga, einkum kolefnisrafskauta og bákíts.
- Tæknilegar og fjárhagslegar hindranir við innleiðingu hringrásarlausna.
- Aukin krafa um gagnsæi og rekjanleika í aðfangakeðju frá stjórnvöldum og kaupendum.

Tækifæri sem tengjast virðiskeðju

- Vaxandi eftirspurn eftir áli með lágu kolefnisspori, sérstaklega í Evrópu.
- Hækkandi virði rekjanlegrar og umhverfisvænnar framleiðslu – möguleiki á grænni verðlagningu.
- Aukin nýting endurunnins hráefnis og þróun á vistvænum framleiðsluaðferðum.
- Stafræn umbreyting og nýsköpun, m.a. með innleiðingu stafrænna eftirlitskerfa sem bæta mælingar, rekjanleika og skilvirkni.

Norðurál vinnur markvisst að því að lágmarka áhrifin og nýta tækifærin með:

- Skýrri stefnu um kolefnishlutlausu framleiðslu með nýtingu 100% endurnýjanlegrar orku,
- Innleiðingu á umbótaverkefnum í rekstri og ferlum (m.a. endurvinnslu),
- Samstarfi við birgja um ábyrg innkaup og lækkun á Scope 3 losun,
- Skilgreindum mælanlegum markmiðum og samþættingu sjálfbærni í rekstrarstefnu og áhættustýringu.

Almenn upplýsingagjöf

Undirbúningur og forsendur skýrslugerðar **ESRS BP-1**

Norðurál ehf., dótturfélag Century Aluminum Company, rekur álver á Grundartanga þar sem framleitt er ál með lágu kolefnisspori. Framleiðslan nýtir að fullu endurnýjanlega raforku úr vatnsafla og jarðvarma, og afurðir fyrirtækisins eru seldar á alþjóðlegum mörkuðum, meðal annars til bílaframleiðslu, byggingariðnaðar og raforkugeirans.

Viðskiptamódel Norðuráls byggir á skilvirkri og kolefnissnauðri álframleiðslu og er sjálfbærni í auknum mæli samþætt í stefnumörkun félagsins. Þessi þróun endurspeglar bæði vaxandi væntingar hagsmunaaðila og breytta samkeppnisstöðu álmarkaðarins þar sem áhersla á kolefnisspor, rekjanleika og samfélagsábyrgð hefur æ meira vægi.

Stjórnkerfi og helstu sjálfbærniáherslur Norðuráls eru:

- Loftslagsmál – Lágmrörkun losunar gróðurhúsalofttegunda (Scope 1, 2 og 3),
- Ábyrgð gagnvart starfsfólki, öryggi og vinnuvernd,
- Umhverfisstjórnun og vistvænir framleiðsluhættir,
- Ábyrg stjórnun virðiskeðju og birgjanets,
- Gagnsæi og umbætur í stjórnarháttum.

Norðurál starfar samkvæmt samþættu stjórnkerfi sem nær til allra þátta rekstursins, þar á meðal gæðamála, umhverfismála, vinnuverndar, samfélagsábyrgðar og stjórnunarupplýsinga.

Kjarni stjórnkerfisins er gæðahandbók Norðuráls, sem inniheldur formlega skilgreinda ferla, verklýsingar, ábyrgðarskiptingu og rýnihópa. Til viðbótar er notast við rafrænt ábendingakerfi, þar sem starfsfólk og verktakar skrá atvik, hættur og umbótatillögur. Ábendingum er fylgt eftir með greiningu, fyrirbyggjandi aðgerðum og kerfisbundnum umbótum.

Stjórnkerfið nær til allrar starfsemi fyrirtækisins og tekur til alls starfsfólks, verktaka og samstarfsaðila. Með kerfinu er stuðlað að stöðugum umbótum, í anda PDCA hringrásar (Plan–Do–Check–Act), í samræmi við ISO staðlana sem Norðurál starfar eftir (ISO 9001, ISO 14001 og ISO 45001).

Vottanir og gæðastaðlar

Norðurál starfar eftir alþjóðlega viðurkenndum stöðlum um gæði, umhverfisábyrgð og öryggi:

- **ASI-vottun (Aluminium Stewardship Initiative):** Norðurál hlaut árið 2020 ASI-vottun fyrir ábyrga og umhverfisvæna framleiðslu og var endurvottað samkvæmt uppfærðum ASI Performance Standard árið 2023. Staðfest er að starfsemi félagsins stenst strangar kröfur um samfélagslega ábyrgð, umhverfisábyrgð og góðar starfsvenjur í álframleiðslu. Næsta úttekt fer fram árið 2026. ASI-samtökin sameina hagsmuni frá allri virðiskeðjunni, m.a. framleiðendur, umhverfissamtök og neytendavörumerki.
- **ISO vottanir:** Norðurál hefur vottað gæðastjórnunarkerfi (ISO 9001), umhverfisstjórnunarkerfi (ISO 14001) og vinnuverndarstjórnunarkerfi (ISO 45001). Þessi kerfi eru samþætt undir PDCA (Plan-Do-Check-Act) nálgun og viðhaldið með reglulegum innri og ytri úttektum. Fyrsta vottun átti sér stað 2012–2013 og er viðhaldið með úttektum tvisvar á ári.
- **Jafnlaunavottun:** Norðurál er jafnlaunavottað fyrirtæki samkvæmt ÍST 85:2012 og handhafi gullmerkis PwC.
- **LME skráning:** Með því að uppfylla kröfur um ábyrg innkaup (m.a. í samræmi við leiðbeiningar OECD) og vera vottað samkvæmt ofangreindum stöðlum uppfyllir Norðurál skilyrði London Metal Exchange (LME) um skráð vörumerki.

Innleiðing ESRS og sjálfbærniskýrslugerð

Norðurál gefur nú í annað sinn út árs- og sjálfbærniskýrslu í samræmi við kröfur Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) og European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Skýrslan nær til rekstrarársins 2025 og byggir á þeim gögnum, ferlum og stjórnunarkerfum sem fyrir eru innan Norðuráls og samstæðu Century Aluminum.

Frá rekstrarárinu 2021 hefur Norðurál birt samfélags- og sjálfbærniupplýsingar samkvæmt viðmiðum Global Reporting Initiative (GRI). Innleiðing ESRS staðlanna hefur byggst á þeim grunni, jafnframt því sem fyrirtækið hefur þróað áfram stjórnarhætti, gagnastjórnun og upplýsingagjöf til að mæta auknum kröfum um gagnsæi og samanburðarhæfni.

Á árinu 2025 var framkvæmd tvöföld mikilvægisgreining (Double Materiality Assessment) í samræmi við kröfur ESRS. Greiningin var unnin í samstarfi við ráðgjafafyrirtækið Langbrók og fól í sér mat á áhrifum starfsemi Norðuráls á fólk og umhverfi, sem og þeim áhættum og tækifærum sem sjálfbærniþættir geta haft á rekstur og afkomu fyrirtækisins. Niðurstöður greiningarinnar mynda grunn að efnisvali og upplýsingagjöf í þessari skýrslu. Ábyrgð á

innleiðingu ESRS staðlanna og eftirfylgni með sjálfbærnimarkmiðum er í höndum stýrihóps um sjálfbærni. Í hópnum sitja forstjóri og framkvæmdastjóri Norðuráls, framkvæmdastjóri samskipta- og samfélagsmála, framkvæmdastjóri öryggis-, umhverfis- og umbótasviðs og yfirmaður sjálfbærnimála hjá Century Aluminum.

Stýrihópurinn fundar reglulega og hefur umsjón með framvindu sjálfbærniverkefna, samræmingu gagna og upplýsingagjafar, auk þess að tryggja samræmda nálgun á sjálfbærnimálum innan fyrirtækisins og gagnvart móðurfélaginu.

Öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisnefnd Norðuráls hefur eftirlit með framfylgd markmiða á sviði öryggis-, heilbrigðis- og umhverfismála. Í nefndinni eiga sæti fulltrúar framkvæmdastjórnar, öryggistrúnaðarmenn og öryggisfulltrúar. Starf nefndarinnar er jafnframt stutt af fagráðum sérfræðinga og framleiðslustarfsfólks sem leggja sitt af mörkum til stefnumótunar, áhættustýringar og stöðugra umbóta á starfssvæðum fyrirtækisins.

Gagnasöfnun

Gögn sem liggja til grundvallar skýrslunni koma að mestu úr rekstrar-, umhverfis- og öryggiskerfum Norðuráls. Leitast hefur verið við að tryggja samræmi við mælikvarða ESRS staðlanna og gæði og áreiðanleika gagna eftir bestu getu. Ábyrgð á gögnum og útreikningum er samvinnuverkefni stýrihópsins og lykilstjórnenda innan sviða.

Tvöföld mikilvægisgreining sem framkvæmd var af Langbrók ehf. í samráði við stjórnendur og hagaðila, liggur til grundvallar ákvörðun efnistaka, viðfangsefna og forgangsroðunar í skýrslunni.

Greining og mat á áhættu og áhrifum **ESRS 2 IRO-1**

Norðurál hefur unnið markvisst að greiningu á helstu áhættupáttum og mögulegum fjárhagslegum áhrifum þeirra. Í því samhengi hefur fyrirtækið unnið að næmnigreiningu á lykilbreytum í rekstrarumhverfi sínu sem tengjast sjálfbærni, með það að markmiði að samþætta frekar áhættustýringu og fjárhagslega áætlanagerð.

Greiningin tekur mið af því hvernig breytingar á helstu ytri aðstæðum – s.s. raforkuverði, hráefniskostnaði og kolefnisgjaldi gætu haft áhrif á EBITDA og hagnað fyrirtækisins. Í þessu samhengi hefur Norðurál einnig metið mögulegt umfang fjárfestinga sem nauðsynlegar eru til að uppfylla markmið í loftslagsmálum og umhverfisstjórnun.

Markmið með greiningunni eru:

- Að skilja fjárhagsleg áhrif ef sjálfbærni áhættuþættir raungerast, og hvaða áhrif það hefði á afkomu og fjárfestingaþörf.
- Að styrkja ákvarðanatöku og forgangsöröðun í fjárfestingum sem styðja við orkuskipti, kolefnishlutleysi og hringrásarhagkerfi.
- Að samþætta betur sjálfbærni og fjárhagsáætlanir í gegnum uppfærð áhættustýringarkerfi.

Norðurál vinnur áfram að því að þróa þessar greiningar, sérstaklega með tilliti til losunar í umfangi 3, gagnasöfnunar í aðfangakeðjunni og nýrra hringrásarlausna sem styðja við mat á fjárhagsáhrifum sjálfbærniáhættu.

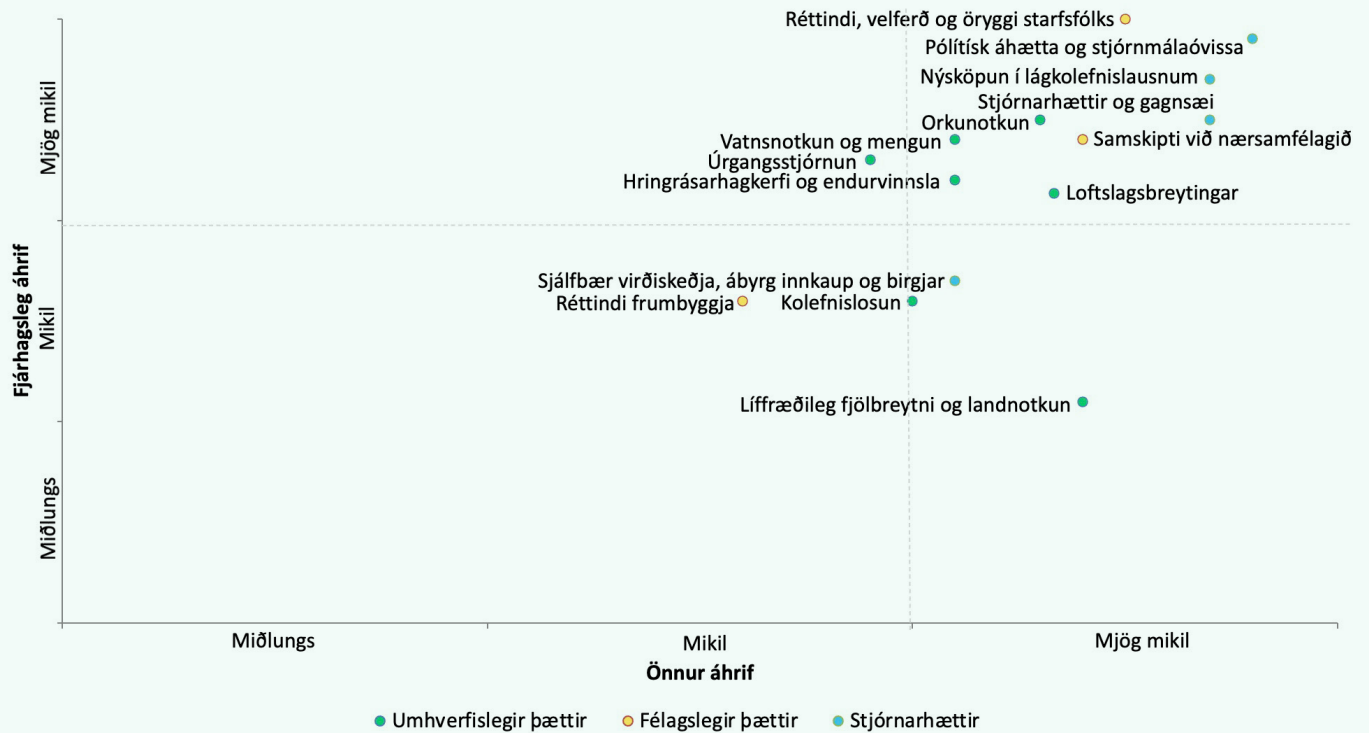
Tvöföld mikilvægisgreining styður jafnframt við þessa vinnu með skýrri forgangsöröðun áhættu og tækifæra sem tengjast sjálfbærni, bæði hvað varðar áhrif starfseminnar á samfélag og umhverfi og áhrif sjálfbærnimála á rekstur fyrirtækisins. Unnið verður áfram að því að tvöfaldri mikilvægisgreiningu til að ná til fleiri lykilhagaðila Norðuráls.

Tvöföld mikilvægisgreining **ESRS IRO-2**

Vinna að tvöfaldri mikilvægisgreiningu (Double Materiality Assessment) hófst árið 2024 en sú greiningarvinna er forsenda innleiðingar á sjálfbærniupplýsingagjöf samkvæmt evrópskri tilskipun byggðri á CSRD (e. Corporate Sustainability Reporting Directive), evrópskri skýrslugerð og upplýsingastaðli á sviði sjálfbærni og loftslagsmála ESRS (e. European Sustainability Reporting Standards). Tilgangurinn er að kortleggja mikilvægustu sjálfbærniáherslur Norðuráls, þar sem horft er til innri og ytri sjónarmiða um sjálfbærni í starfseminni. Mikilvægisgreiningin tekur á helstu sjálfbærniáhættum í starfseminni og hvaða þættir í umhverfinu og samfélaginu hafa mest áhrif á fjárhag Norðuráls.

Mikilvægi sjálfbærniþátta er metið til að kortleggja áhrif starfseminnar á umhverfi, samfélag og efnahag. Niðurstöður áhættumatsins eru í kjölfarið innleiddar í almennt áhættumat Norðuráls sem draga á úr líkum á að neikvæðar aðstæður skapist. Niðurstöður mikilvægisgreiningar mynda grunninn að efnistöfum í árs- og sjálfbærniskýrslu Norðuráls.

Listi mikilvægisþátta ESRS IRO-2

Efnahagur

Rekstrartekjur Norðuráls námu um 102 milljörðum króna árið 2025 og nam tap félagsins eftir skatta 6,5 milljörðum króna samanbórið við 2,4 milljarða króna hagnað árið 2024.

Í október 2025 kom upp óvænt bilun í rafspennum sem varð þess valdandi að álframleiðsla á Grundartanga dróst saman um tvo þriðju hluta. Heildarframleiðsla árið 2025 dróst því verulega saman miðað við fyrra ár og var 260.155 tonn á árinu 2025 samanbórið við framleiðslu upp á 308.335 tonn árið 2024. Við áætlum að full framleiðsla hefjist aftur á sumarmánuðum 2026.

Skattspor Norðuráls sýnir helstu skatta og opinber gjöld sem félagið greiðir á Íslandi, ásamt mótframlagi í almenna lífeyrissjóði starfsmanna.

Upplýsingum sem koma fram í skattspori Norðuráls er ætlað að varpa ljósi á umfang þess sem rekstur Norðuráls skilar til samfélagsins í formi lögbundinni gjalda.

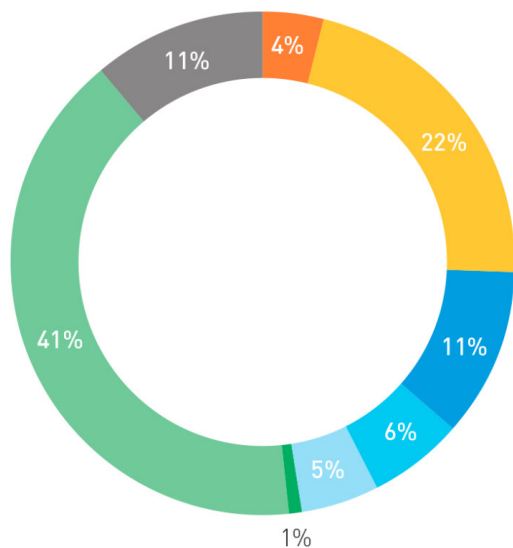
Norðurál skilar ýmsum öðrum verðmætum til samfélagsins í formi launa, styrkja og viðskipta innan íslenska hagkerfisins.

Skattar og opinber gjöld 2025

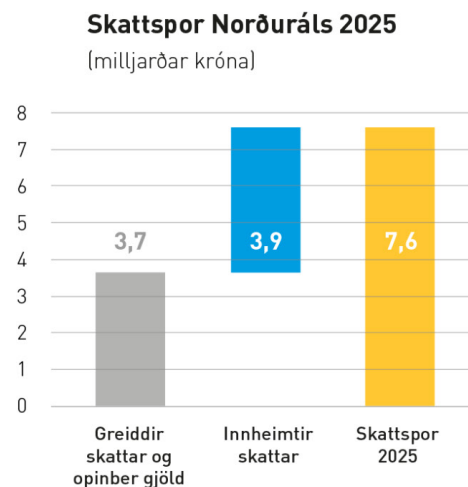
Skattspor félagsins endurspeglar beint efnahagslegt framlag Norðuráls til íslensks samfélags, bæði í gegnum beina fjármuni og með launagreiðslum til starfsfólks. Á árinu 2025 námu heildarlaunagreiðslur 12,7 milljörðum króna, og meðallaun á hvert stöðugildi (án launatengdra gjalda) voru tæpar 1,2 milljónir króna á mánuði.

Samanlagt námu greiddir og innheimtir skattar ásamt opinberum gjöldum Norðuráls um 7,6 milljörðum króna árið 2025.

Skattspor Norðuráls 2025	Milljónir ISK	%
Greiddir skattar og gjöld		
Tekjuskattur	278	4%
Mótframlag í lífeyrissjóði	1.665	22%
Tryggingagjald	811	11%
Fasteignagjöld	430	6%
Hafnargjöld	416	5%
Kolefnisgjald (ETS heimildir)	22	0%
Umhverfissvöktun	41	1%
Aðrir skattar og gjöld	10	0%
Alls greiddir skattar og gjöld	3.676	
Innheimtir skattar		
Staðgreiðsla starfsmanna	3.108	41%
Lífeyrissjóðsigjöld starfsmanna	802	11%
Alls innheimtir skattar	3.910	
Skattspor 2025	7.586	100%

- Tekjuskattur
- Hafnargjöld
- Mótframlag í lífeyrissjóði
- Umhverfissvöktun
- Tryggingagjald
- Staðgreiðsla starfsmanna
- Fasteignagjöld
- Lífeyrissjóðsigjöld starfsmanna

Skattspor Norðuráls var um 1,2 milljónir króna á hvern starfsmann árið 2025.

Lykiltölur	2023	2024	2025
Launagreiðslur og launatengd gjöld	10,3	11,4	12,7
Samtals greiðslur til íslenskra aðila	52,1	49,7	49,3
Heildar útflutningsverðmæti	114,1	109,4	101,8
Hlutfall innlendra greiðslna af heildartekjum félagsins	45,6%	45,4%	48,5%
Skattspor félagsins	6,8	7,8	7,6
Meðallaun starfsmanna í milljónum kr. á ári	13,0	13,4	13,9
Efnahagsleg verðmæti sköpuð (Economic value generated)	115,5	110,1	102,2

Upphæðir eru í milljörðum króna í gengi hvers árs.

Heildar útflutningsverðmæti Norðuráls námu rúmum 102 milljörðum króna árið 2025. Samtals námu greiðslur til innlendra aðila tæpum 49 milljörðum króna árið 2025 eða um 49% af útflutningsverðmætum það sama ár.

Skattspor félagsins nam um 7,6 milljörðum króna árið 2025. Alls störfuðu 714 starfsmenn að meðaltali hjá Norðuráli á árinu 2025 og námu heildar launagreiðslur til þeirra 12,7 milljörðum króna. Meðallaun á hvert stöðugildi án launatengdra gjalda námu 13,9 milljónum króna á ári eða tæpum 1,2 milljónum króna að meðaltali á mánuði.

Lykiltölur úr rekstri 2025

ETS kerfið

Sú losun gróðurhúsalofttegunda sem er beintengd framleiðsluferli Norðuráls fellur undir viðskiptakerfi Evrópusambandsins með losunarheimildir (ETS). Markmið þess er að draga úr losun frá framleiðslu stærri iðnfyrirtækja í Evrópu þar sem fyrirtækin þurfa að kaupa losunarheimildir. Viðskiptakerfið virkar því sem hagrænn hvati fyrir iðnfyrirtæki til að draga úr losun.

Heiðarleg viðskipti

Century Aluminum Company, móðurfélag Norðuráls, og öll tengd félög skuldbinda sig til þess að hlíta ströngustu kröfum um heiðarleika, siðferði og ráðvendni í viðskiptum.

Stjórnendum eru settar siðareglur til að sporna við óheiðarleika og siðleysi í háttsemi og stuðla að því að öll starfsemi félagsins standist þessar kröfur.

Starfsfólk má ekki leyfa, bjóða, lofa né veita greiðslur í reiðufé eða öðrum verðmætum, beint eða gegnum þriðja aðila, til opinberra embættismanna eða starfsfólks fyrirtækis í einkageiranum, né til maka, sambýlisaðila, barns eða annars skyldmennis neinna slíkra aðila í þeim tilgangi að hafa áhrif á eða umbuna fyrir gjörðir eða ákvarðanatöku slíkra aðila eða til að öðlast ávinning.

Hagaðilar og starfsfólk geta á auðveldan hátt tilkynnt um grun á broti til regluvarðar **generalcounsel@centuryaluminum.com** eða nafnlaust gegnum tilkynningakerfi óháðs þriðja aðila, Ethical Advocate. Tilkynningar má senda allan sólarhringinn, alla daga, með því að hringja í síma 800 9610. Í kjölfar tilkynningar er hrint úr vör rannsókn innanhúss.

Við gerum þá kröfu að allir birgjar og samstarfsaðilar Norðuráls, hvort sem um er að ræða viðskiptavinum, verktaka, umboðsmenn eða ráðgjafa, starfi af heilindum og ástundi heiðarleg viðskipti.

Umhverfi

Áætlanir til að draga úr loftslagsbreytingum E1-1

Loftslagsmál eru einn af lykiláherslupáttum Norðuráls í stefnumótun og framtíðar verðmætasköpun. Félagið framleiðir ál með einu lægsta kolefnisspori í heiminum og byggir það á notkun 100% endurnýjanlegrar raforku, stöðugleika í framleiðsluferlum og markvissri stjórnun á losun gróðurhúsalofttegunda.

- Kolefnisspor Norðuráls er um fjórðungur af heimsmeðaltali þegar horft er til umfangs (Scope) 1, 2 og 3 í virðiskeðjunni.
- Bein losun í umfangi 1 (Scope 1) er undir 2 tonnum af CO₂ ígildi á hvert tonn framleiðslu.
- Fyrirtækið hefur dregið verulega úr losun PFC-gastegunda og öðrum kemískum efnum sem falla undir ETS kolefnismarkaðinn og E-PRTR, losunarskrá um mengunarefni (European Pollutant Release and Transfer Register).
- Norðurál hefur náð 57% samdrætti í losun utan ETS-kerfisins miðað við 2015. Upphaflegt markmið var 40% samdráttur en stefnan var sett á 55% samdrátt þegar því markmiði var náð árið 2024. Samdráttur í losun á framleiðslueiningu nemur 48%.
- Stefnt er að kolefnishlutleysi árið 2040 fyrir álframleiðslu félagsins.

Loftslagsmál

Losun frá álframleiðslu Norðuráls er með því lægsta sem þekkist í heiminum. Þessi árangur næst með vönduðum vinnubrögðum og skilvirku eftirliti með rekstri. Losun utan framleiðslu minnkar stöðugt og þar er unnið eftir nákvæmri aðgerðaráætlun og skýrum markmiðum og mælikvörðum.

Í samræmi við stefnu fyrirtækisins vinnur Norðurál stöðugt að lágmörkun umhverfisáhrifa, þar með talið lágmörkun losunar gróðurhúsalofttegunda. Árangur og markmið Norðuráls gagnvart samdrætti í losun gróðurhúsalofttegunda eru reglulega rýnd m.a. á fundum stýrihóps í sjálfbærnimálum og á mánaðarlegum fundum umhverfismála.

Losun gróðurhúsalofttegunda í starfsemi Norðuráls skiptist í tvo meginflokka. Annars vegar er um að ræða losun sem fellur til við álframleiðsluna sjálfa og fellur undir ETS-viðskiptakerfi Evrópusambandsins. Hins vegar er um að ræða losun sem tengist öðrum þáttum reksturs fyrirtækisins, svo sem eldsneytisnotkun, samgöngum, úrgangsmeðhöndlun og öðrum rekstrarþáttum utan framleiðsluferlisins. Norðurál heldur því utan um losun gróðurhúsalofttegunda með tveimur aðskildum en samtengdum kerfum sem endurspeglar þessa tvo losunarflokka.

Norðurál hefur sett metnaðarfull markmið þegar kemur að álframleiðslunni sjálfri. Takmarkið er að ná kolefnishlutleysi árið 2040 en til þess af því megi verða er þörf á nýsköpun og tækniþróun enda er kolefnislosun órjúfanlegur hluti af iðnaðarframleiðslu áls eins og hún er stunduð í dag. Mikilvægur þáttur í lágmörkun kolefnisspors fyrirtækisins er að greina lífsferil þess allt frá öflun hráefna til fullunninar vöru. Verkfræðistofan Efla hefur framkvæmt slíka lífsferilsgreiningu (e. Life Cycle Assessment) á því áli sem fyrirtækið framleiðir. Slík greining var fyrst unnin árið 2019 en árið 2024 var greiningin uppfærð með beinum gögnum úr rekstri stærstu birgja Norðuráls. Greiningin miðast við vistferil álsins frá vöggum að hliði (e. cradle-to-gate) þar sem tekið er tillit til framleiðslu og flutnings hráefna, staðbundinnar losunar og myndunar úrgangs. Umhverfisáhrif allra hlekkja í framleiðslukeðjunni eru metin og skrásett. Þar sést svart á hvítu hvar og hvernig má haga innkaupum og hanna framleiðsluferlið til að lágmarka umhverfisáhrif.

Áhrif áhættur og tækifæri **ESRS2 IRO-1**

Norðurál notar samþætt ferli til að meta og bregðast við loftslagsáhættu, í samræmi við ESRS og TCFD-leiðbeiningar:

- Greining á beinni og óbeinni losun (umfang 1, 2 og 3) er regluleg og byggir á mælikvörðum úr stjórnskerfi fyrirtækisins sem eru ISO og ASI vottuð.
- TCFD-módel og umhverfisþáttagreining eru notuð til að greina áhrif loftslagsbreytinga á rekstur, orkuöryggi og virðis_keðju.
- Áhættur sem metnar eru: áhrif á aðfangakeðju, sveiflur í orkuverði, losunarkvótar og hækkandi kolefnisgjöld.
- Tækifæri sem nýtt eru: aukin eftirspurn eftir áli með lágu kolefnisspori, græn fjármögnun, nýsköpun í hringrás og rekjanleiki aðfangakeðju.

Stjórnun og ábyrgð

- Málaflokkur loftslagsmála er undir stjórn framkvæmdastjóra öryggis-, umhverfis- og umbótasviðs og er ræddur reglulega í sjálfbærnistýrihópi og á fundum framkvæmdastjórnar.
- Áhættan er metin sem hluti af samþættri áhættustýringu Norðuráls (GOV-5) og skýrslugjöf samkvæmt ESRS er hluti af stjórnskerfi fyrirtækisins.

Mótvægisaðgerðir í loftslagsmálum E1-2

Norðurál framleiðir ál með einu lægsta kolefnisspori í heimi. Þegar litið er á framleiðsluferlið í heild, allt frá vinnslu hráefna til afhendingar fullunninnar vöru til viðskiptavina, nemur kolefnisspor áls frá Norðuráli einungis um fjórðungi af heimsmeðaltalinu. Norðurál stefnir að því að verða fyrsta álver í heiminum sem framleiðir kolefnishlutlaust ál.

Stærsta uppspretta gróðurhúsalofttegunda frá álverum er CO₂ sem losnar frá kolefnisskautum við rafgreiningu á áli. Með bestu fánlegu tækni er ekki til önnur aðferð til að frumframleiða ál. Þess vegna er einkum horft til tveggja leiða til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda frá álverum:

- Að þróa nýja tegund skauta þar sem kolefni binst ekki súrefni. Það hefði í för með sér að losun CO₂ yrði hverfandi.
- Að fanga CO₂ úr útblæstri kerskála og háfa. Stærsta áskorunin er sú að styrkur CO₂ per rúmmál í útblæstri er lágur, eða álíka mikill og í andrúmsloftinu. Það gerir notkun þeirra tæknilausna sem standa til boða að krefjandi viðfangsefni.

Í stefnumótun fyrirtækisins til skemmri og lengri tíma er litið til þess að lágmarka losun gróðurhúsalofttegunda. Ferlar fjárfestingarverkefna taka mið af þessu sem stuðlar að orkuskiptum og samdrætti í notkun olíu og gass á vélar, farartæki og búnað í framleiðslu.

Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum E1-3

Norðurál hefur sett sér skýr og mælanleg markmið um samdrátt í losun gróðurhúsalofttegunda og stefnir að kolefnishlutleysi árið 2040. Til að ná þessum markmiðum hefur félagið mótað aðgerðaráætlun í loftslagsmálum. Hér má finna sérstaka samantekt á aðgerðum sem snúa að losun frá starfsemi Norðuráls sem fellur undir umfang Parísarsamkomulagsins. Áætlunin er uppfærð reglulega með nýjustu verkframvindu og mælingum.

Aðgerðir Norðuráls til að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda ná yfir bæði beina og óbeina losun (Scope 1, 2 og 3) og byggir á eftirfarandi megináherslum:

- Bætt orkunýtni í framleiðsluferlum með tækniuppfærslum og nákvæmri stýringu á orkunotkun.
- Samstarf við birgja um að draga úr kolefnisspori aðfanga, sérstaklega rafskauta og baxíts.

- Innleiðing kolefnisverðlags í rekstrarákvarðanir og langtímagreiningu fjárfestinga.
- Hringrásarlausnir og endurhönnun til að nýta hráefni betur og draga úr úrgangi.
- Kolefnisbinding og rannsóknir á nýrri tækni í samstarfi við vísindasamfélagið og nýsköpunarverkefni.
- Greining á Scope 3 losun og samstarf við viðskiptavini og aðila í virðiskeðju til að draga úr óbeinni losun.

Markmið tengd loftslagsbreytingum E1-4

Norðurál stefnir að því að verða kolefnishlutlaust fyrirtæki eigi síðar en árið 2040. Þetta markmið tekur til allrar starfsemi félagsins og spannar beinar og óbeinar losunarheimildir samkvæmt umfangi 1, 2 og 3. Framvinda í loftslagsmálum er metin árlega og rýnd af stjórn og framkvæmdastjórn Norðuráls. Árlegar framvinduskýrslur eru birtar á vef fyrirtækisins og í sjálfbærniskýrslu í samræmi við ESRS staðla.

Til að ná markmiðinu hefur Norðurál sett sér mælanleg undirmarkmið og aðgerðaáætlun með áherslu á eftirfarandi þætti:

- Halda beinni losun (umfang 1) undir 2 tonnum CO₂ á hvert framleitt tonn áls og halda áfram að lækka hana í takt við tækni framfarir og umbætur í framleiðslu.
- Viðhalda notkun 100% endurnýjanlegrar raforku (umfang 2) úr vatnsafla og jarðvarma í framleiðsluferlinu.
- Draga úr losun sem fellur undir umfang Parísarsamkomulagsins um a.m.k. 55% fyrir árið 2030 miðað við viðmiðunarár 2015.
- Meta kolefniskostnað við allar helstu fjárfestingar og innleiða kolefnisverðlagningu í ákvarðanatöku.
- Innleiða lausnir til kolefnisbindingar og efla þátttöku í nýsköpunarverkefnum og vísindasamstarfi.

Orkunotkun og orkusamsetning E1-5

Ísland er eitt örfárna landa í heiminum sem framleiða rafmagn nær eingöngu úr endurnýjanlegum og umhverfisvænum orkugjöfum. Rafmagnið er nýtt að langstærstum hluta til að vinna hreint ál úr álóxiði og nálgast hlutur Íslands 2% af heimsframleiðslu áls. Til framleiðslunnar árið 2025 notaði Norðurál 3.935 GWst af hreinni endurnýjanlegri raforku, sem er um fjórðungur allrar raforku sem framleidd er á Íslandi. Rafmagnsnotkun í kerskála á hvert framleitt tonn af áli var 13,9 MWst/t AL. Ál sem framleitt er hjá Norðuráli er með eitt lægsta kolefnisspor sem völ er á í heiminum.

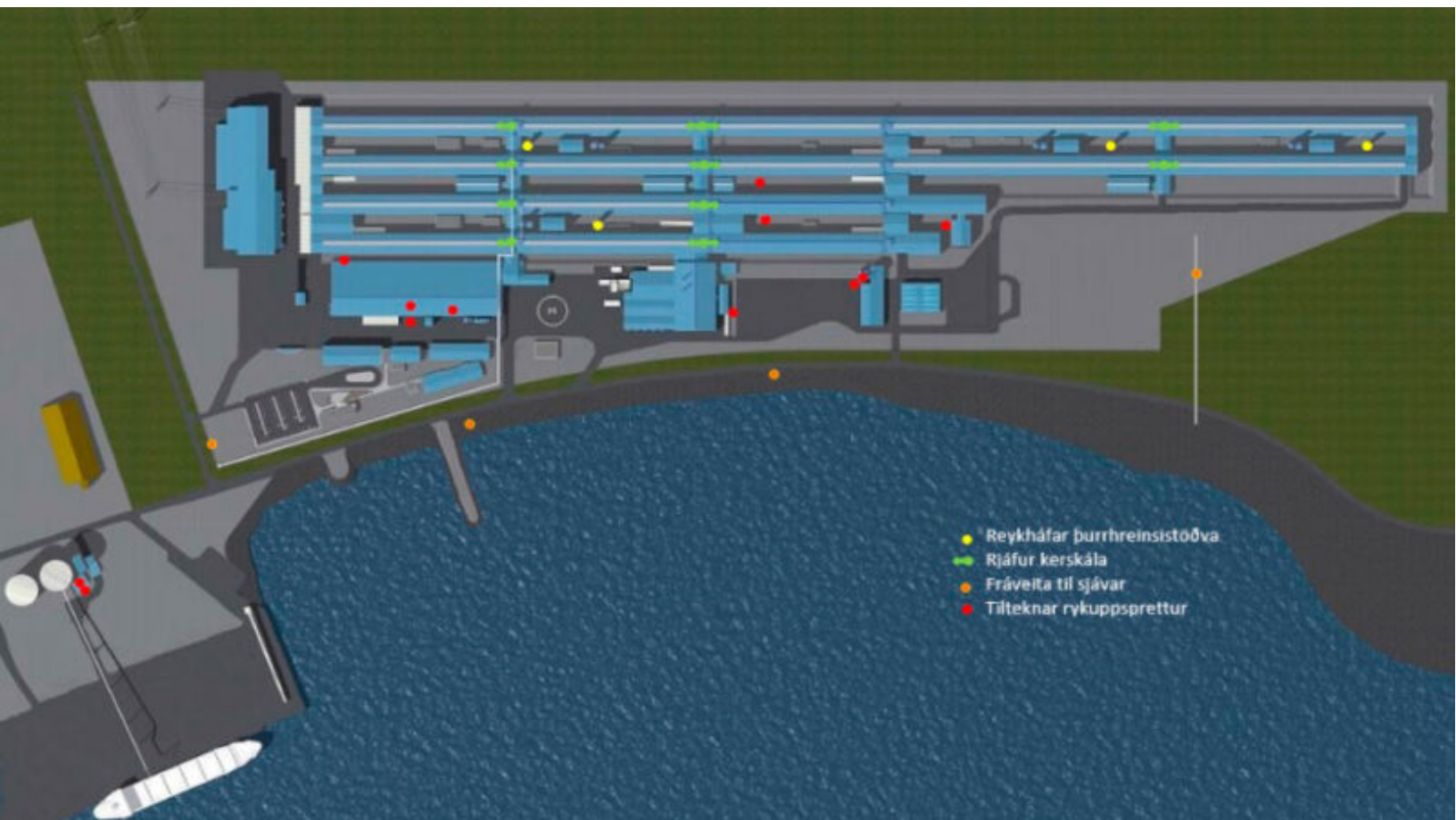
Losun gróðurhúsalofttegunda E1-6

Ál sem framleitt er hjá Norðuráli er með lægsta kolefnisspori á heimsmarkaði. Heildar kolefnisspor – frá vinnslu hráefna til afhendingar fullunninnar vöru – nemur einungis fjórðungi af heimsmeðaltali og um helmingi af meðaltali í Evrópu.

Umhverfisáhrif gróðurhúsalofttegunda frá starfsemi Norðuráls má flokka í tvo meginflokka:

- **Framleiðslulosun (ETS-kerfi):** Bein losun frá álframleiðslu í kerskálum fellur undir viðskiptakerfi Evrópusambandsins um losunarheimildir (ETS).
- **Almenn rekstrarlosun:** Losun sem verður til vegna annars rekstrar, svo sem vegna vinnuvéla, úrgangs og samgangna. Þessi losun er utan ETS og er hluti af samfélagslegum áhrifum fyrirtækisins.

Norðurál heldur því tvöfalt kolefnisbókhald – annað sem nær til kerskála og hitt sem nær til almennrar starfsemi. Árangur og aðgerðir eru mældar sérstaklega fyrir hvorn flokk um sig.

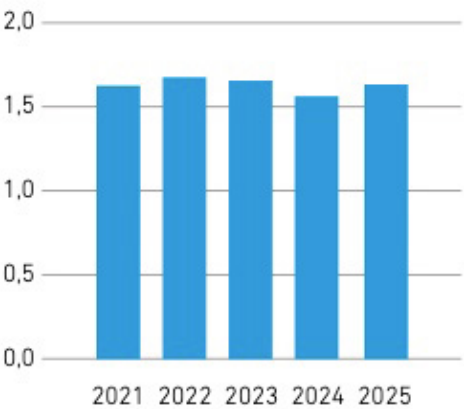
Þróun milli ára

	2022	2023	2024	2025
Bein losun CO ₂ frá framleiðslu á Grundartanga ¹	513.251	515.782	489.138	419.899
Magn losunar á framleiðslueiningu	1,68	1,66	1,59	1,61

Losunarsvið 1

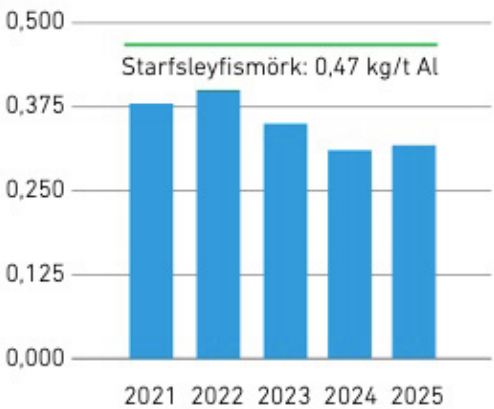
Losun gróðurhúsalofttegunda á framleiðslueiningu

tCO₂e/tAl

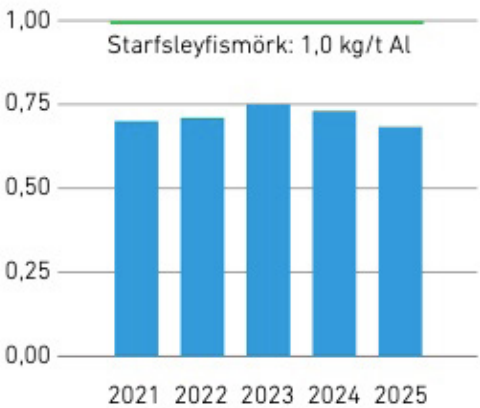
Losun heildarflúors á framleiðslueiningu

kg/t Al

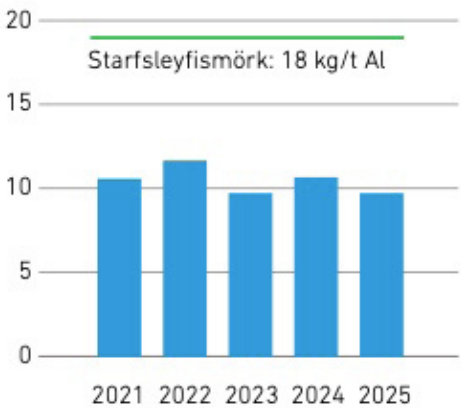
Losun ryks á framleiðslueiningu

kg/t Al

Losun SO₂ á framleiðslueiningu

kg/t Al

Losun utan framleiðsluferilsins

Þegar litið er til losunar utan framleiðsluferilsins er olúnotkun véla og tækja stærsti losunarpátturinn. Mestu tækifærin í samdrætti snúa því að orkuskiptum véla og tækja.

Á tímabilinu 2015 til 2025 hefur heildarlosun dregist saman í öllum flokkum, að undanskildum flugferðum sem jukust tímabundið í kjölfar innleiðingar nýrrar framleiðslulínu auk ferða sérfræðinga Norðurláls vegna viðhaldsverkefna.

Aðrir meginlosunarpættir eru:

- **Vélar og tæki:** 72%
- **Kælimiðlar:** 15%
- **Bílanotkun starfsfólks (samakstur):** 5%
- **Blandaður úrgangur:** 5%
- **Flugferðir erlendis:** 3%

Árangur í samdrætti í losun

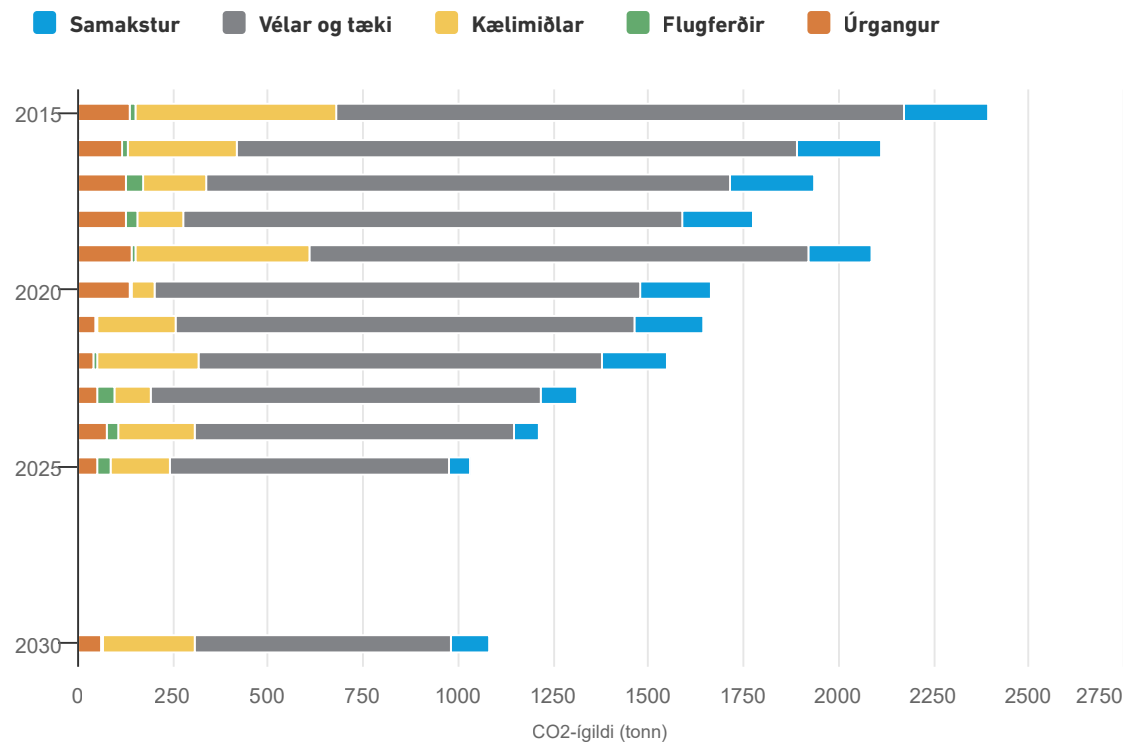
Samdráttur í losun frá vélum og tækjum var um 51% eða um 756 tonn CO₂-ígilda, með orkuskiptum og minni eldsneytisnotkun.

Samdráttur í losun frá samakstri starfsfólks var um 76% með innleiðingu rafmagnsbíla.

Losun frá meðhöndlun úrgangs dróst saman um 61% eftir að hætt var að urða blandaðan úrgang og hann í staðinn fluttur til orkunýtingar erlendis (brennslu með endurvinnslu á varma í húshitun og heitavatsframleiðslu).

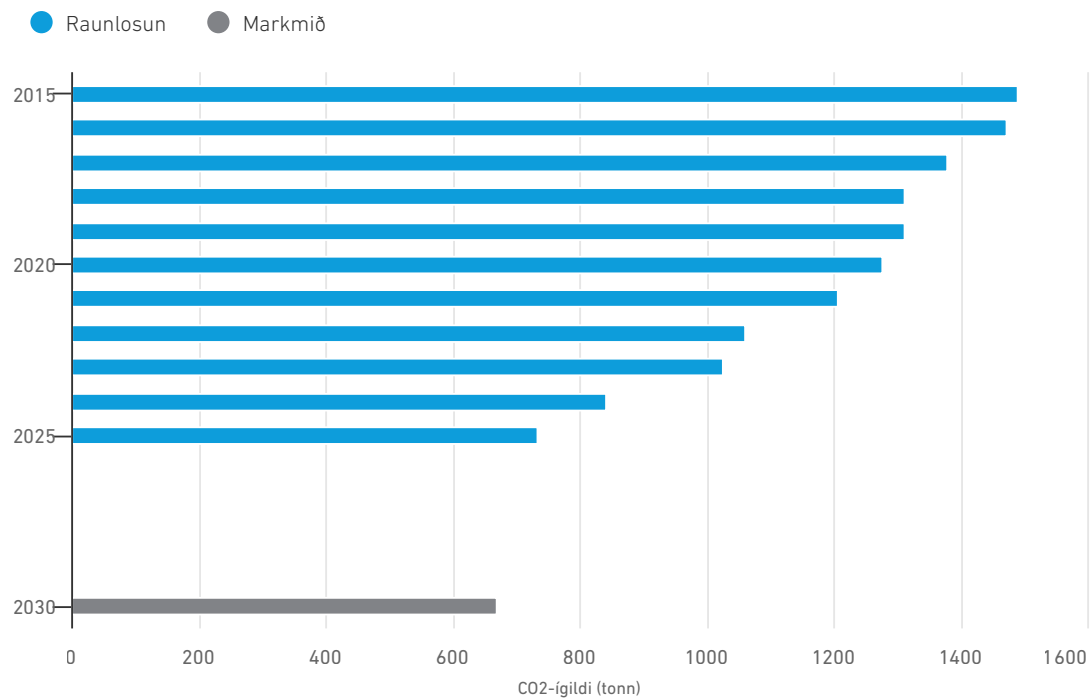
Losun eftir uppruna

2015-2030

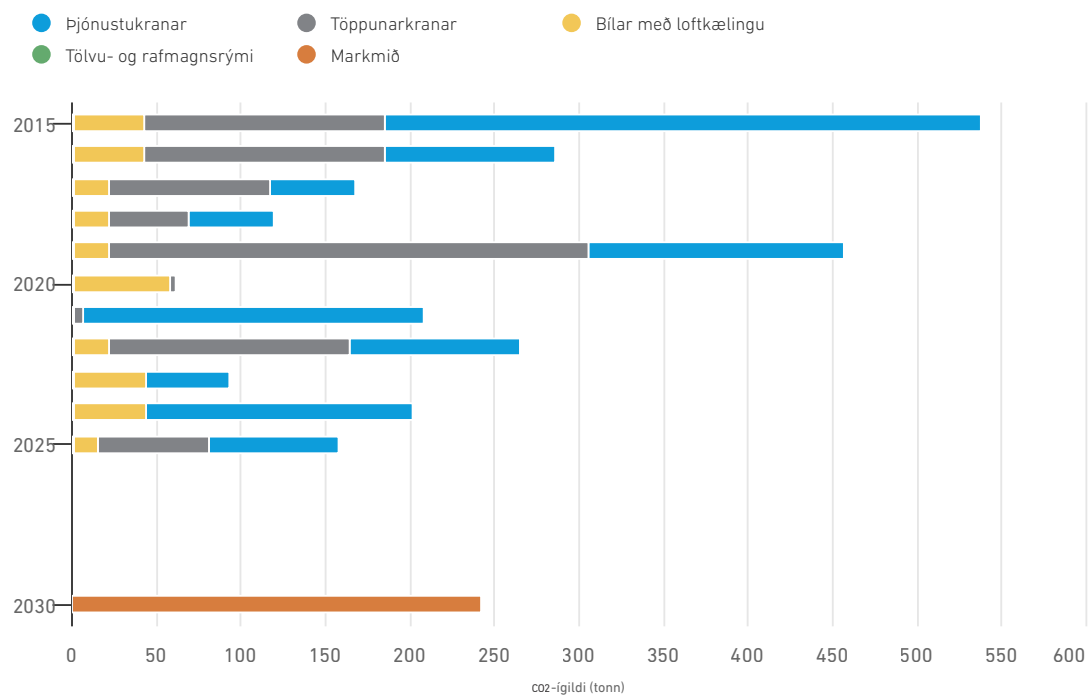
Vélar og tæki: Raunlosun og markmið

2015-2030

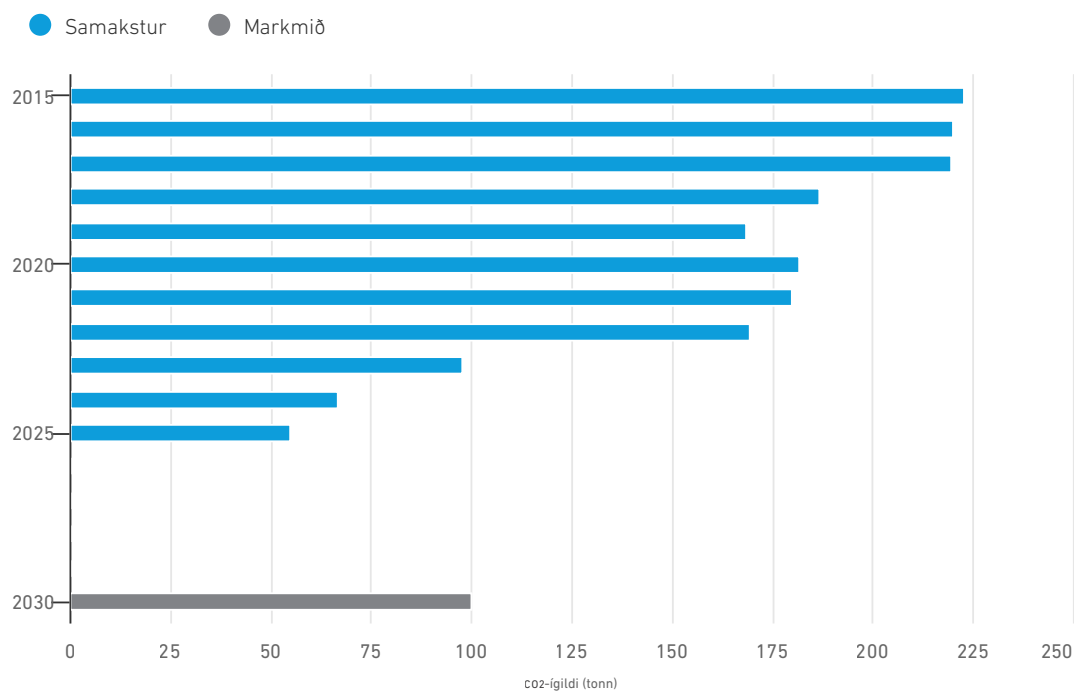
Losun frá kælimiðlum

2015-2030

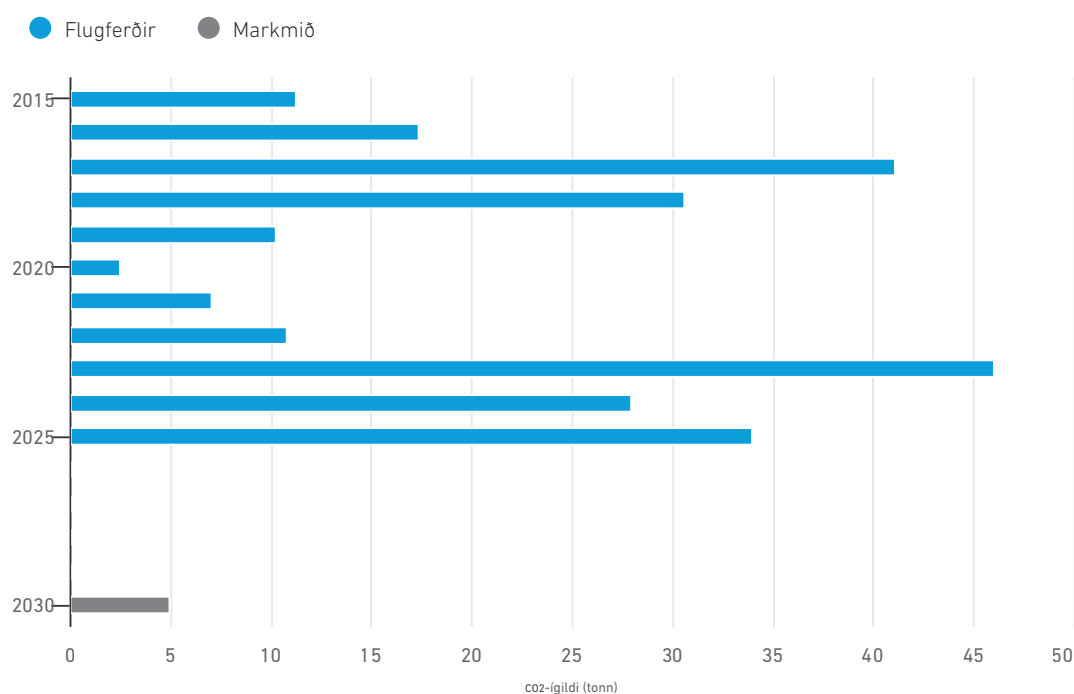
Losun vegna samaksturs

2015-2030

Losun vegna flugferða

2015-2030

Mótvægisaðgerðir við losun gróðurhúsalofttegunda E1-7

Norðurál hefur fest kaup á 1.100 vottuðum íslenskum kolefniseiningum frá Yggdrasil Carbon (YGG) úr fyrsta íslenska vottaða kolefnisbindingar verkefninu. Einingarnar koma frá verkefni YGG á Arnaldsstöðum í Fljótsdal en greni, fura og ösp voru gróðursett í það verkefni sumarið 2022. Kolefniseiningarnar verða ekki virkar fyrr en mælingar sýna raunverulega bindingu í skóginum, en gert er ráð fyrir því að einingar Norðuráls muni raungerast allt til ársins 2072. Ein vottuð kolefniseining verður til þegar eitt tonn af koltvísýringi, sem hefur verið mælt með viðurkenndum aðferðum og vottað sem slíkt, er dregið úr andrúmslofti eða er hindrað að berist í andrúmsloft.

Innra kolefnisverð E1-8

Sú losun gróðurhúsalofttegunda sem er beintengd framleiðsluferli Norðuráls fellur undir viðskiptakerfi Evrópusambandsins með losunarheimildir (ETS). Markmið þess er að draga úr losun frá framleiðslu stærri iðnfyrirtækja í Evrópu þar sem fyrirtækin þurfa að kaupa losunarheimildir. Viðskiptakerfið virkar því sem hagrænn hvati fyrir iðnfyrirtæki eins og Norðurál til að draga úr losun.

Fjárhagsleg áhrif E1-9

Loftslagsbreytingar geta skert aðgengi að hráefnum, eða skert gæði hráefna. Loftslagsbreytingar geta valdið röskun á flutningskeðju hráefna. Öfgar í veðurfari (mikið frost/mikill hiti/stormar/flóð/hækkun sjávarborðs) geta valdið tjóni á eignum sem getur skert gæði framleiðslu og framleiðslugetu. Þurrkatíð hefur áhrif á vatnsstöðu á hálendi og þar með aðgengi að endurnýjanlegri raforku. Allir þessir þættir geta haft veruleg fjárhagsleg áhrif á rekstur Norðuráls.

Mengun – Stefna tengd mengun E2-1

Umhverfisstefna Norðuráls endurspeglar metnað fyrirtækisins til að lágmarka umhverfisáhrif starfseminnar með því að draga úr losun og mengun í loft, vatn, sjó og jarðveg. Félagið vinnur markvisst að því að fyrirbyggja mengun, bæta umhverfisárangur og tryggja að starfsemin sé í samræmi við lög, starfsleyfi og aðrar umhverfiskröfur. Umhverfisáhrif eru hluti af áhættumati í tengslum við fjárfestingarverkefni og verklagsreglur Norðuráls taka mið af lágmarkun umhverfisáhrifa. Skýrar verklagsreglur, eftirfylgni með þeim og vöktun á losun tryggja þannig að rekstur Norðuráls sé í sátt við

umhverfi og samfélag. Umhverfispáttagreining fyrirtækisins tekur á áhættuþáttum sem snúa að hvers kyns losun og hvernig slíkri losun er stýrt og hún lágmörkuð. Viðbrögð við bráðamengun eru skilgreind í viðbragðs- og rýmingaráætlun fyrirtækisins.

Starfsleyfi Norðuráls er gefið út af Umhverfis- og orkustofnun og því fylgja ítarlegar kröfur um innri og ytri vöktun á umhverfi. Innri vöktun er skilgreind í mæliáætlun sem fylgir starfsleyfi en ytri vöktun er lýst í vöktunaráætlun sem er samþykkt af Umhverfis- og orkustofnun.

Lýsing á ferlum til að greina mengun, áhættur og tækifæri **ESRS 2 IRO-1**

Norðurál hefur innleitt samþætt, vottuð ferli til að greina og meta umhverfisáhrif, áhættur og tækifæri sem tengjast losun efna og öðrum sjálfbærniþáttum. Ferlarnir eru hluti af ISO 14001 vottuðu umhverfisstjórnunarkerfi og samþættir heildarstjórnun fyrirtækisins.

Umhverfispáttagreining

- Norðurál framkvæmir kerfisbundna umhverfispáttagreiningu þar sem allir þættir í rekstrinum eru metnir út frá umfangi, alvarleika og líkum á neikvæðum áhrifum.
- Þeir umhverfisþættir sem teljast áhættusamir eða mikilvægar áskoranir eru skilgreindir sem mikilvægir umhverfisþættir og sæta árlegri rýni og forgangsröðun aðgerða.
- Aðrir þættir eru endurmetnir að lágmarki á þriggja ára fresti.
- Greiningin fer fram með virkri þátttöku stjórnenda og starfsfólks úr öllum lykildeildum.

Samráð og þátttaka starfsfólks

- Ferlið byggir á samráði og þverfaglegu mati innan fyrirtækisins og felur í sér aðkomu sérfræðinga, stjórnenda og starfsfólks í rekstri og framleiðslu.
- Með því er tryggt að innsýn í daglega starfsemi nýtist við áhættumat og mat á umbótatækifærum.

Ábendingakerfi og umhverfisatvik

- Norðurál rekur ábendingakerfi þar sem starfsfólk getur skráð ábendingar um frávik, atvik eða umbótatækifæri sem varða mengun eða aðra umhverfisáætlu.
- Skráðar ábendingar eru greindar og í framhaldi er farið í viðeigandi umbótaferli.
- Vettvangsskoðanir, umhverfisrýni og reglubundið eftirlit með losun og umhverfisþáttum eru hluti af daglegu starfi sérfræðinga og stjórnenda.

Markmið og umbætur

- Niðurstöður úr umhverfispáttagreiningu og ábendingum nýtast til að móta mælanleg markmið, umbótaverkefni og stýra forgangsriðun aðgerða.
- Þannig tryggir Norðurál að stefna í umhverfismálum og stjórnun mengunar hafi raunveruleg áhrif á daglegar ákvarðanir og langtímastefnu fyrirtækisins.

Umhverfissvöktun á Grundartanga E2-2

Norðurál tekur virkan þátt í umfangsmikilli umhverfissvöktun á iðnaðarsvæðinu á Grundartanga sem hefur verið framkvæmd samfellt í meira en aldarfjórðung. Með reglubundinni og langtíma miðaðri gagnaöflun er svæðið eitt það mest rannsakaða á Íslandi þegar kemur að mati á umhverfisáhrifum iðnaðarstarfsemi.

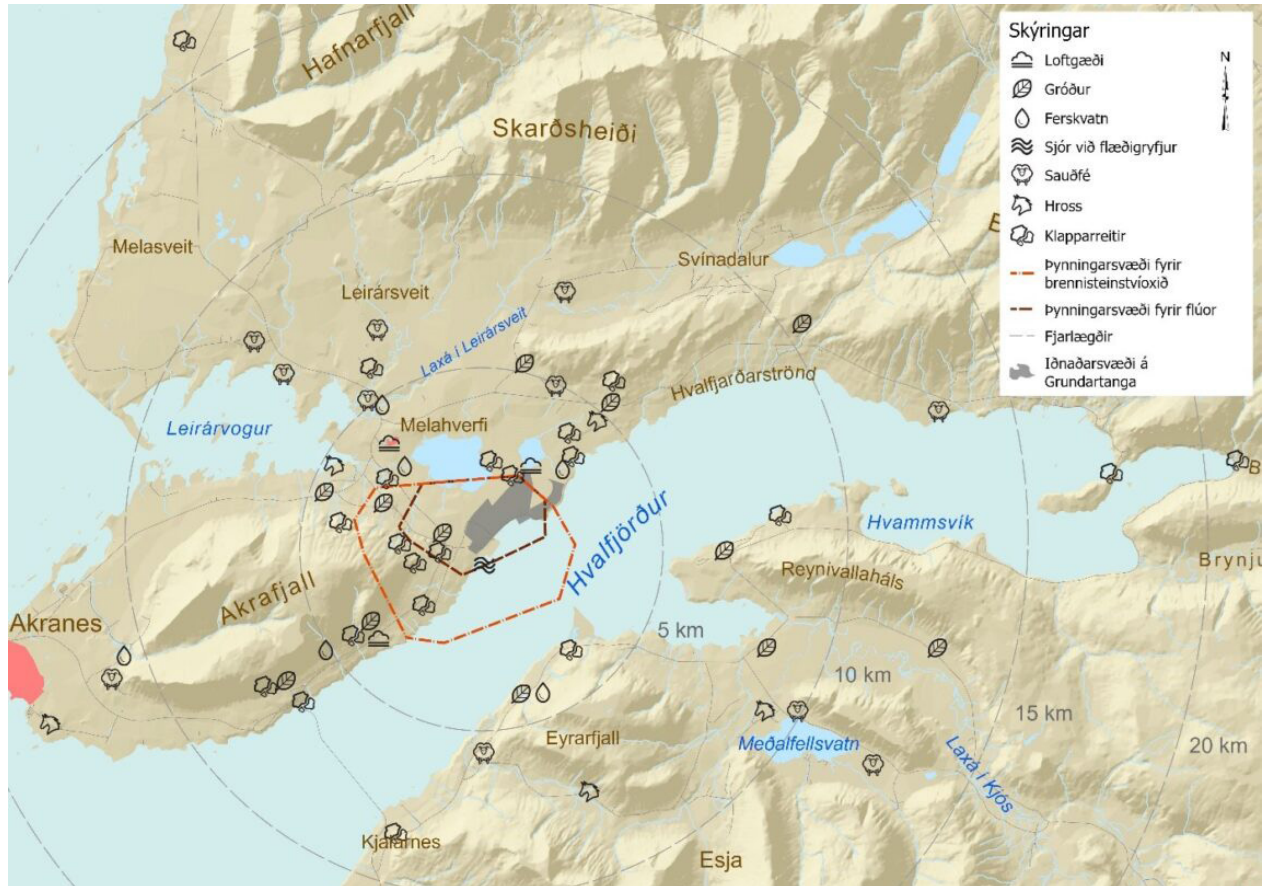
Umhverfissvöktunin er mikilvægur þáttur í umhverfisstjórnun Norðuráls og styður við markmið fyrirtækisins um gagnsæi, ábyrga starfshætti og góða sambúð við nærsamfélag og umhverfi. Niðurstöður vöktunarinnar veita mikilvægar upplýsingar um þróun umhverfispátta á svæðinu og skapa traustan grunn fyrir ákvarðanatöku, umbætur og áframhaldandi lágmörkun umhverfisáhrifa.

Óháðir sérfræðingar annast vöktun á loftgæðum, sjávar- og ferskvatns umhverfi, auk áhrifa á gróður og búfé, í samræmi við samþykkt vöktunaráætlun sem byggir á kröfum starfsleyfa og hefur verið samþykkt af Umhverfis- og orkustofnun. Með þessari vöktun er fylgst með áhrifum starfseminnar til lengri tíma og tryggt að þróun umhverfispátta sé metin á vísindalegum og faglegum grunni.

Umfang umhverfissvöktunarinnar árið 2025 náði til um 120 sýnatökustaða, þar sem um 420 sýni voru tekin og um 75 mælipættir greindir. Rannsóknir vegna umhverfissvöktunar voru framkvæmdar af Efnagreiningum Hafrannsóknastofnunar, Matís, Dýralækninum í Mosfellsbæ og öðrum óháðum aðilum.

Niðurstöður fyrir loftgæði, ferskvatn, gras og sjó leiða í ljós að öll viðmiðunarmörk voru uppfyllt, sem sett eru í reglugerðir og starfsleyfi. Ekki eru skilgreind íslensk viðmiðunarmörk fyrir úrkomu, gróður (lauf og barr) og grasbíta. Styrkur flúors í gróðri mældist í öllum tilvikum undir þolmörkum gróðurs. Meðalstyrkur flúors í kjálkabeinum lamba hefur hækkað samanborið við árið 1997 en lækkað miðað við árið 2007 og í fullorðnu fé hefur meðalstyrkur flúors hækkað miðað við árið 1997 en haldist óbreyttur miðað við árið 2007. Ekki virðist vera greinilegt samband á milli tannheilsu sláturfjár og styrks flúors í kjálkabeinum. Ekki voru greinanleg áhrif flúors á tönnum eða í liðum lifandi sauðfjár og hrossa.

Norðurál Grundartanga, Elkem Ísland og Alur álvinnsla taka þátt í umhverfisvöktun á Grundartanga. Hluti mælinganna er aðgengilegur í rauntíma **á vef Umhverfisstofnunar**. Útdrátt með niðurstöðum ársins 2025 er að finna á **vefsíðu Norðuráls** ásamt **skýrslu fyrir árið 2025**.

Innri vöktun

Innri vöktun á umhverfismálum Norðuráls fer fram samkvæmt mæliáætlun starfsleyfis. Fylgst er með flúorlosun, ryklosun og brennisteinslosun frá kerskálum og þurrhreinsivirkjunum með sísmælingum og árlegum samanburðarmælingum ytri aðila. Losun frá minni ryk uppsprettum er einnig vöktuð með reglubundnum hætti.

Sísmælingar í háfum þurrhreinsistöðva og í rjáfri kerskála eru í sjálfvirkri vöktun. Stjórnendur og starfsfólk á vöktum fær þannig skilaboð samstundis ef losun mælist yfir skilgreindum innri viðmiðum. Þannig er unnt að stytta viðbragðstíma og lágmarka losun.

Á svæði Norðuráls eru olíuskiljur og sandföng sem hreinsa yfirborðsvatn sem rennur til sjávar þar sem það á við. Heildarrennsli yfirborðsvatns og frárennslis til sjávar er ekki mælt en ársfjórðungslega eru gerðar mælingar á styrk efna í útrásum frá svæði Norðuráls.

Tvisvar á ári eru gerðar greiningar á olíuefnum í kælivatni afriðla og steypuskála. Frárennslismælingar eru framkvæmdar af verkfræðistofunni Verkís þar sem styrkur flúors, svifagna, olíu/fitu og áls er mældur. Efnagreiningar á kælivatni eru framkvæmdar af Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði hjá Háskóla Íslands.

Markmið tengd losun E2-3

Norðurál hefur sett sér skýr markmið um að lágmarka losun mengandi efna í samræmi við umhverfisstefnu félagsins og lögbundnar kröfur. Tveir mikilvægustu umhverfisþættirnir, flúorlosun og ryklosun eru í samfelldri vöktun og er þeim fylgt eftir með daglegum, vikulegum, mánaðarlegum og árlegum mælingum.

Flúor

Flúorlosun er mæld bæði við kerskála og í þurrhreinsistöðvum.

Markmið um losun flúors eru skilgreind bæði sem starfsleyfismörk og sem innri markmið.

Á árinu 2025 náðist markmiðið um flúorlosun sem var 0,34 kg/t Al samanborið við markmið um 0,35 kg/t Al.

Ryk

Ryk er mælt í loftgæðum í kerskála og frá hreinsibúnaði. Á árinu 2025 náðist markmið um ryklosun og var hún 0,65 kg/t Al samanborið við markmið um 0,70 kg/t Al. Skýrist það helst af aukinni hreinsigetu hreinsibúnaðar samhliða reglubundnu viðhaldi.

Samfelld vöktun og umbætur

Losunarmarkmið eru mismunandi eftir svæðum og aðstæðum en eru öll hluti af samþykktu ferli samkvæmt ISO 14001 umhverfisstjórnunarkerfi.

Niðurstöður eru teknar saman reglulega og lagðar fyrir stjórnendur og starfsfólk, með það að markmiði að greina frávík og hrinda í framkvæmd umbótum.

Mengun lofts, vatns og jarðvegs E2-4

Niðurstöður úr innri vöktun á losun til lofts, í vatn og jarðveg er að finna í töflu um Grænt bókhald Norðuráls og í skýrslu umhverfisvöktunar iðnaðarsvæðisins á Grundartanga. Sjá nánar í kafla um Auðlindanotkun Norðuráls E5-4 hér fyrir neðan.

Mengandi efni E2-5

Losun á flúor, ryki, brennisteinsdíoxíði og gróðurhúsalofttegundum frá framleiðsluferlum flokkast sem mikilvægir umhverfispættir í starfsemi Norðuráls. Losun þessara efna er gefin upp í töflu um Grænt bókhald fyrirtækisins sem heildarlosun og sem losun á hverja framleiðslueiningu. Sjá nánar í kafla um auðlindanotkun Norðuráls E5-4 hér fyrir neðan.

Fjárhagsleg áhrif E2-6

Komi upp umhverfisatvik sem hefði í för með sér mengun umhverfis fæli það í sér kostnað við lágmörkun umfangs og áhrifa og mögulegar mótvægisaðgerðir. Viðbrögð við umhverfisóhöppum eru skilgreind í viðbragðsáætlun Norðuráls.

Stefna tengd vatni og sjó E3-1

Í umhverfisstefnu Norðuráls er lögð áhersla á að starfsemi fyrirtækisins sé í sátt við umhverfið og að stöðugt sé unnið að lágmörkun umhverfisáhrifa. Markmið um lágmörkun losunar nær til losunar í vatn og sjó. Reglubundnar mælingar á frárennsli, ferskvatni og sjó eru framkvæmdar sem hluti af mæliáætlun og umhverfisvöktun og eru niðurstöður bornar saman við mörk í starfsleyfi, reglugerðum og bakgrunns­mælingar til að meta mögulegt álag.

Lýsing á ferlum til að greina áhrif í vatni og sjó, áhættur og tækifæri ERS 2 IRO-1

Ferill fjárfestingarverkefna felur í sér mat á umhverfispáttum og er lágmörkun losunar í fráveitu hluti af því mati. Verklagsreglur reglubundinna starfa og viðhalds­verkefna taka einnig mið af greiningu á umhverfispáttum. Þannig er verklagi stýrt til að lágmarka losun efna í fráveitu eða til lofts sem getur borist í nærliggjandi vatnshlot. Áhættumat er unnið fyrir önnur verkefni þar sem skilgreindar eru fyrirbyggjandi aðgerðir gagnvart notkun og losun efna og meðhöndlun úrgangs.

Framkvæmdir sem geta haft áhrif á gæði vatns eru metnar í samræmi við lög um stjórn vatnamála og áhrifamat unnið fyrir viðkomandi vatnshlot. Rekstur flæðigryfja er sömuleiðis grundvallaður á áhættumati sem tekur mið af losun til sjávar.

Aðgerðir tengdar vatni og sjó E3-2

Á svæði Norðuráls eru olíuskiljur og sandföng sem hreinsa yfirborðsvatn sem rennur til sjávar þar sem það á við. Heildarrennsli yfirborðsvatns og frárennslis til sjávar er ekki mælt en ársfjórðungslega eru gerðar mælingar á styrk efna í útrásum frá svæði Norðuráls. Tvisvar á ári eru gerðar greiningar á olíuefnum í kælivatni afriðla og steypuskála.

Frárennslismælingar eru framkvæmdar af verkfræðistofunni Verkís þar sem styrkur flúors, svifagna, olíu/fitu og áls er mældur. Efnagreiningar á kælivatni eru framkvæmdar af Rannsóknastofu í lyfja- og eiturefnafræði hjá Háskóla Íslands.

Ferli fjárfestingarverkefna felur í sér mat á umhverfispáttum og er lágmörkun losunar í fráveitu hluti af því mati. Verklagsreglur reglubundinna starfa og viðhaldsverkefna taka einnig mið af greiningu á umhverfispáttum. Þannig er verklagi stýrt til að lágmarka losun efna í fráveitu eða til lofts sem getur borist í nærliggjandi grunnvatn, yfirborðsvatn eða sjó. Áhættumat er unnið fyrir önnur verkefni þar sem skilgreindar eru fyrirbyggjandi aðgerðir gagnvart notkun og losun efna og meðhöndlun úrgangs.

Framkvæmdir sem geta haft áhrif á gæði vatns eru metnar í samræmi við lög um stjórn vatnamála og áhrifamat unnið fyrir viðkomandi svæði. Rekstur flæðigryfja er sömuleiðis grundvallaður á áhættumati sem tekur mið af losun til sjávar.

Samkvæmt áhættumati sem unnið er á grundvelli laga nr. 33/2004 eru það einungis olíur á svæði Norðuráls sem falla undir þær skilgreiningar sem taldar eru upp í viðauka II með lögunum og hafa í för með sér bráðamengun á hafi eða ströndum. Komi upp hætta á bráðamengun innan álvers Norðuráls á Grundartanga sem valdið getur hættu utan lóðar álversins skal kalla til neyðarstjórn. Hún ber ábyrgð á samræmingu viðbragða Norðuráls og ytri viðbragðsaðila. Hjá Norðuráli er til staðar verklag um fyrirbyggjandi eftirlit með olíugildrum, olíutönkum og glussakerfum til að lágmarka áhættu á olíuleka.

Markmið tengd vatni og sjó E3-3

Norðurál vaktar vatnsnotkun í sínum kerfum og eru skilgreindar aðvaranir til að bregðast við komi upp frávik um óeðlilega notkun. Vatnsnotkun er almennt nokkuð stöðug milli ára eins og sjá má í grænu bókhaldi fyrirtækisins. Markmið Norðuráls eru að allar mælingar á fráveitu, ferskvatni og sjó séu ávallt innan skilgreindra viðmiðunarmarka til verndar lífríki. Komi upp frávik eru þau skráð í ábendingakerfi, rótargreind og fyrirbyggjandi aðgerðir innleiddar til að koma í veg fyrir að atvik endurtaki sig.

Vatnsnotkun E3-4

Vatn sem veitt er til Norðuráls kemur frá vatnsbóli Tungu og Hlíðarfæti í Svínadal. Ferskvatnsnotkun á árinu 2025 nam um 179.505 m³. Þar af var neysluvatn um 71.802 m³ og iðnaðarvatn 107.703 m³. Kælikerfi afriðla notar árlega um 7.884.000 m³ af sjó.

- **Hringrásaður sjór í kælikerfi afriðla** er langstærsti hluti vatnsnotkunar
- **Iðnaðarvatn** (ferskvatn) nemur rúmu 1%
- **Neysluvatn** (ferskvatn) er tæpt 1%

Fjárhagsleg áhrif E3-5

Komi upp umhverfisatvik sem hefði í för með sér mengun grunnvatns, yfirborðsvatns eða sjávar fæli það í sér kostnað við lágmörkun umfangs og áhrifa og mögulegar mótvægisáðgerðir. Viðbrögð við umhverfisóhöppum eru skilgreind í viðbragðsáætlun Norðuráls.

Umhverfisvöktun E4-1

Norðurál tekur virkan þátt í samhæfðri umhverfisvöktun á Grundartanga til að fylgjast með áhrifum iðnaðarstarfsemi á lífríki og vistkerfi svæðisins. Vöktunin fer fram samkvæmt umhverfisvöktunaráætlun sem samþykkt er af Umhverfis- og orkustofnun og gildir út árið 2028. Helstu niðurstöður sýna að áhrif iðnstarfsemi á Grundartanga á lífríki svæðisins eru lítil og almennt innan þeirra marka sem sett eru í starfsleyfum.

Umhverfisvöktunin er samstarfsverkefni Norðuráls Grundartanga ehf., Elkem Ísland ehf. og Alur Álvinnslu ehf. og byggir á áhættumati með aðkomu hagaðila og fagaðila. Markmið hennar er að meta raunverulegt álag iðnstarfsemi á náttúrulegt umhverfi og tryggja rekstur í sátt við náttúru og samfélag.

Vöktun nær m.a. til eftirfarandi umhverfispáttá:

- Veðurfar og loftgæði
- Ferskvatn
- Gróður, mosar og fléttur
- Heygæði og beitolönd (sauðfé og hross)
- Sjór og sjávarset, þar á meðal lífríki sjávar við flæðigryfjur Grundartanga

Hver vöktunarpáttur hefur skilgreinda mælipætti og vöktunartíðni, og skráning gagna miðar að því að greina hvort áhrif rekstrar fyrirtækjanna fari yfir mörk starfsleyfa eða reglugerða og hvort greina megir langvarandi áhrif á náttúru eða lífríki.

Nánari umfjöllun um umhverfisvöktunina má finna í kafla E2-1.

Stefna um líffræðilega fjölbreytni E4-2

Norðurál leggur áherslu á að starfsemi fyrirtækisins sé í sátt við umhverfið. Stöðugt er unnið að lágmörkun umhverfisáhrifa og sjálfbærri nýtingu orku og hráefna. Í því felst að starfsemin hafi ekki neikvæð áhrif á lífríki og líffræðilegan fjölbreytileika.

Starfsemi Norðuráls hefur undirgengist mat á umhverfisáhrifum í samræmi við lög um mat á umhverfisáhrifum. Í matinu er gerð ítarleg grein fyrir matspáttum sem snúa að þeirri ábyrgð sem felst í að viðhalda og stuðla að líffræðilegum fjölbreytileika, svo sem gróðri og jarðvegi, votlendi, dýralífi, landnotkun, vatnafari, fjöru og sjó.

Áhrif, áhættur og tækifæri fyrir líffræðilegan fjölbreytileika ESRS 2 SBM-3

Helstu áhættur sem snúa að neikvæðri þróun í líffræðilegri fjölbreytni felast í orðsporsáhættu og mögulegum þvingunaraðgerðum eftirlitsaðila sé sú þróun á ábyrgð fyrirtækisins.

Helstu tækifæri sem snúa að vernd og jákvæðri þróun í líffræðilegri fjölbreytni snúa að endurheimt votlendis. Með því að stuðla að endurheimt votlendis getur Norðurál haft jákvæð áhrif á vistkerfi og búsvæði margra plöntu og dýrategunda. Við þær aðgerðir binst kolefni í jarðvegi yfir tíma sem Norðurál gæti nýtt sem mótvægisáðgerð gagnvart losun gróðurhúsalofttegunda.

Ferlar til að greina áhrif, áhættur og tækifæri í tengslum við líffræðilega fjölbreytni ESRS 2 IRO-1

Norðurál greinir og fylgist reglubundið með áhrifum starfsemi sinnar á líffræðilega fjölbreytni með skipulögðum ferlum í samræmi við umhverfisstjórnunarkerfi fyrirtækisins (ISO 14001) og gildandi starfsleyfi. Meginferlið sem styður við þessa greiningu er sameiginleg umhverfisvöktun iðnaðarsvæðisins á Grundartanga, sem hefur verið framkvæmd í samfelldan aldarfjórðung.

Niðurstöður umhverfisvöktunar eru rýndar eftir því sem niðurstöður berast frá óháðum sérfræðiaðilum sem hafa á höndum greiningu og túlkun á niðurstöðum. Niðurstöður vöktunar eru jafnframt rýndar árlega á samráðsfundum með Umhverfis- og orkustofnun, Hvalfjarðarsveit og Heilbrigðiseftirliti Vesturlands. Jafnframt eru árlega haldnir opnir kynningarfundir í nærsamfélaginu þar sem niðurstöður eru rýndar og tækifæri gefst til að koma athugasemdum á framfæri. Vöktunaráætlun umhverfisvöktunar er rýnd reglulega og breytingar gerðar ef þörf er á í samráði við hagsmunaaðila.

Aðgerðir E4-3

Norðurál rekur staðlað umhverfisstjórnunarkerfi í samræmi við ISO 14001 sem tryggir að rekstur fyrirtækisins sé í sátt við náttúru og lífríki á starfssvæði álversins. Kerfið felur í sér samþætta stjórnun og skýra ferla sem ná bæði til daglegra starfa, reglubundins viðhalds og nýframkvæmda á vegum fyrirtækisins.

Megináherslur í aðgerðum Norðuráls:

- **Innleiðing verndandi verklags:** Ferlar í fjárfestingarverkefnum og viðhaldsvinnu taka mið af því að forðast röskun á viðkvæmum vistkerfum og lágmarka áhrif á lífríki í grennd við álverið.
- **Ræktun og endurheimt lands:** Svæði sem raskast hafa vegna framkvæmda eru klædd gróðri til að stuðla að endurheimt gróðurhulu. Norðurál hefur einnig stutt við ræktun skóglendis í nágrenni álversins sem liður í að auka líffræðilega fjölbreytni.
- **Hönnun og ásýnd mannvirkja:** Áhersla er lögð á að byggingar og mannvirki falli vel að umhverfi og landslagi. Sérstök athygli hefur verið sett á litaval, ásýnd og staðsetningu með tilliti til sjónrænna áhrifa á náttúru og strandlínu Hvalfjarðar.
- **Lágmörkun á hávaða og ljósmengun:** Innleiddar hafa verið tæknilegar og rekstrarlegar aðgerðir til að halda hávaða í lágmarki. Einnig hefur lýsingu verið stýrt þannig að hún hafi sem minnst áhrif á nágrenni og dýralíf.

Markmið um vernd líffræðilegrar fjölbreytni E4-4

Norðurál hefur það að meginmarkmiði að starfsemi fyrirtækisins hafi ekki neikvæð áhrif á lífríki í nágrenni álversins og að öll starfsemi sé innan þeirra marka sem skilgreind eru í starfsleyfum og gildandi umhverfislöggjöf. Umhverfisvöktun iðnaðarsvæðisins á Grundartanga er lykilverkfæri í eftirfylgni með þessum markmiðum. Hún felur í sér reglubundnar mælingar á lífríki og umhverfisástandi á svæðinu og nær til loftgæða, ferskvatns, sjávar, gróðurs og dýralífs. Markmið Norðuráls er að öll viðmiðunarmörk séu uppfyllt sem tryggja vernd lífríkis.

Niðurstöður umhverfisvöktunar á iðnaðarsvæðinu á Grundartanga fyrir árið 2025 eru bornar saman við:

- **Viðmiðunarmörk í starfsleyfum og reglugerðum**, þar sem þau eru til staðar.
- **Bakgrunnsælingar frá árinu 1997**, sem veita viðmið fyrir náttúrulegt ástand fyrir upphaf starfsemi.
- **Langtímasamanburð milli ára**, sem sýnir þróun á umhverfisþáttum frá því öll kerálversins fóru í rekstur árið 2007.

Mælikvarðar umhverfisvöktunar á Grundartanga E4-5

Helstu mælikvarðar umhverfisvöktunar iðnaðarsvæðisins á Grundartanga, eins og þeir hafa verið skilgreindir í umhverfisvöktunaráætlun samþykktari af Umhverfis- og orkustofnun, snúa að áhrifum iðnastarfsemi á lífríki og náttúrulegt umhverfi á landi, í vatni og í hafi. Þeir taka til eftirfarandi þátta:

Loftgæði

- **Andrúmsloft:** Flúor í lofti og ryki, brennisteinstvíoxíð í lofti og ryki, svifryk, PAH efni í svifryki, nituroxíð og brennisteinsvetni
- **Úrkoma:** Klóríð, níturat, brennisteinssúlfat, flúor, sýrustig, natrín og kalsín

Ferskvatn

- Efnasamsetning árvatns (sýrustig, leiðni, flúor, klór, brennisteinssúlfat, natrín og kalsín)

Sjór og sjávarset

- Magn málma, sýaníðs, flúors og fosfórs í sjó við flæðigryfjur
- Líffræðilegir þættir kræklinga
- PAH efni og ólífræn snefilefni í mjúkvef kræklinga
- PAH efni í sjávarseti

Gróður

- Gróðurbreytingar fléttna og mosa, brennisteinn og flúor í fléttum (sem eru viðkvæmar og góðir langtímaþísar)
- Gróðurbreytingar á móareitum
- Flúor (í plöntuvef og af yfirborði) í grasi, laufi (birki, reynir) og barri (greni, bergfura,

stafafura)

- Flúor og brennisteinn í heyi

Dýralíf

- Flúor í kjálkum sláturfjár og ástand tanna og kjálka
- Ástand tanna og liða í lifandi sauðfé
- Ástand tanna og liða í lifandi hrossum

Veðurmælingar og staðbundin dreifilíkön

- Vindhraði og vindátt
- Úrkoma og loftslagsskilyrði
- Gagnaöflun til að greina dreifingu mengunarefna

Fjárhagsleg áhrif E4-6

Komi upp umhverfisatvik sem hefði í för með sér möguleg skaðleg áhrif á lífríki og líffræðilega fjölbreytni fæli það í sér kostnað við lágmörkun umfangs og áhrifa og mögulegar mótvægisáðgerðir. Viðbrögð við umhverfisóhöppum eru skilgreind í viðbragðsáætlun Norðurláls.

Stefna tengd hringrásarhagkerfi E5-1

Norðurlál leggur megináherslu á að lágmarka umhverfisáhrif og nýta hráefni og orku á ábyrgan hátt. Í því felst að lágmarka myndum úrgangs og leita leiða til að fullnýta þau verðmæti sem felast í þeim úrgangi sem fellur til í anda hringrásarhagkerfis.

Ál hefur einnig þann kost að það er hægt að endurvinnna það nær endalaust en um 75% af öllu áli sem unnið hefur verið frá upphafi er enn í notkun. Eiginleikar áls falla því vel að kröfum samfélagsins um aukna hringrás verðmæta.

Aðgerðir tengdar hringrásarhagkerfi E5-2

Úrgangur frá Norðurláli skiptist gróflega í endurunninn úrgang, óendurnýtanlegan framleiðsluúrgang til urðunar í flæðigryfjum, fastan úrgang, efni frá fráveitu og spilliefni.

Íslenska gámafélagið er þjónustuaðili sorphirðu hjá Norðuráli á Grundartanga. Starfsmaður sorphirðu á vegum Íslenska gámafélagsins hefur umsjón með söfnun úrgangs frá móttökustöðvum á framleiðslusvæðinu. Úrgangi er safnað á gámasvæði þar sem hann er flokkaður nánar. Urðun á blönduðum úrgangi var hætt vorið 2021. Eftir stendur óbrennanlegur grófur úrgangur sem er ónothæfur til orkunýtingar. Áfram verður unnið að því að lágmarka myndun úrgangs og finna efninu annan farveg.

Á kaffistofum og starfssvæðum Norðuráls eru flokkunarstöðvar sem taka á móti plasti, pappa, almennu rusli og spilliefnum þar sem það á við. Hvergi á að vera aðeins ein tunna fyrir óflokkaðan eða almennan úrgang, hvorki á skrifstofum eða á framleiðslusvæðinu. Tunnur standa alltaf að minnsta kosti þrjár saman svo flokkun geti átt sér stað.

Starfsfólk hvers svæðis ber ábyrgð á að losa þessar tunnur á móttökustöðvum sem sýndar eru á yfirlitsmynd. Á móttökustöðvum er móttaka fyrir þá flokka af rusli sem fellur til á hverju svæði. Starfsmaður sorphirðu sér um að safna saman sorpi frá móttökustöðvum og koma á sorpsöfnunarsvæði fyrirtækisins. Á sorpsöfnunarsvæðinu er sorpið svo flokkað enn betur þegar það á við og rúmmál þess minnkað til að draga úr akstri við flutning á því.

Í aðgerðaáætlun Norðuráls eru tilgreindar aðgerðir sem snúa að lágmarkun úrgangsmýndunar og hámarkun verðmæta úr úrgangi. Aðgerðirnar eru eftirfarandi:

- *Aðgerð 6: Samdráttur í plastnotkun*
- *Aðgerð 7: Kortlagning á möguleikum í nýtingu framleiðsluúrgangs sem fer í flæðigryfjur*
- *Aðgerð 8: Samræming sorpmerkinga*
- *Aðgerð 9: Fræðsla um úrgangs- og umhverfismál*

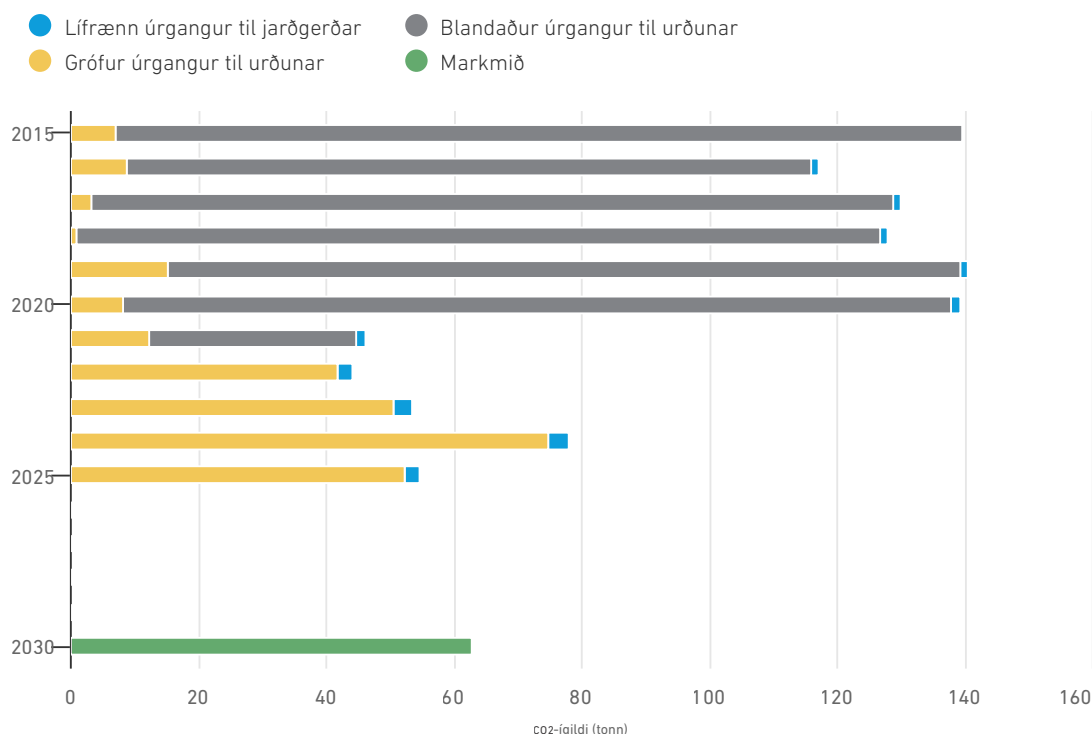
Markmið og mælikvarðar tengd hringrásarhagkerfi **E5-3**

Árið 2025 voru tæp 80% af úrgangi sem féll til vegna starfsemi Norðuráls endurunnin. Stærstur hluti þess er framleiðslu úrgangur á borð við skautleifar og kolaryk. Áhersla hefur verið lögð á endurvinnslu og að minnka almennan úrgang. Sem dæmi má nefna flokkun á lífrænum úrgangi frá mótuneyti sem fer til meðhöndlunar hjá SORPU og verður að næringaríkum jarðvegsbæti og metangasi.

Markmið og mælikvarðar Norðuráls sem stuðla að hringrásarhagkerfi koma einnig fram í aðgerðaáætlun fyrirtækisins í loftslagsmálum. Markmið Norðuráls er að urðun á almennum úrgangi dragist saman um 70% milli árana 2015 og 2030. Milli árana 2015 og 2025 hefur urðun á almennum úrgangi dregist saman um 63%.

Minni förgun

2015-2030

Auðlindanotkun Norðurlá E5-4

Norðurlál heldur utan um auðlindanotkun sína í samræmi við reglur um umhverfisupplýsingar og birtir niðurstöður árlega. Þar er sundurliðuð skráning á helstu aðföngum og hráefnum sem notuð eru í rekstri fyrirtækisins.

Norðurlál heldur utan um auðlindanotkun sína í samræmi við reglur um umhverfisupplýsingar og birtir niðurstöður árlega. Þar er sundurliðuð skráning á helstu aðföngum og hráefnum sem notuð eru í rekstri fyrirtækisins.

Helstu auðlindir sem flokkast sem auðlindir inn í rekstur Norðurláls eru meðal annars:

- Raforka frá endurnýjanlegum orkugjöfum (vatnsafl og jarðhiti)
- Ferskvatn og iðnaðarvatn til framleiðslu
- Hráefni: súrál, rafskaut, flúor, kísill og önnur efni sem nýtast í álframleiðslu
- Hjálparefni, pakkningar og önnur efni sem nýtt eru við vinnslu og flutning vöru

Starfsfólk, hráefni og auðlindanotkun

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
Fjöldi starfsfólks	631	606	675	705	♂/♀
Raforkunotkun	4.566.844	4.622.751	4.575.045	3.935.025	MWst
Olíunotkun	387.619	373.898	331.552	288.213	Lítrar
Gasnotkun	22	21	26	29	Tonn
Notkun á köldu vatni	163.733	158.937	171.117	179.505	m ³
Notkun á sjó	7.884.000	7.884.000	7.884.000	7.884.000	m ³
Heildarhráefnisnotkun	2,38	2,38	2,36	2,38	t/t Al
Innflutt hráefni	2,38	2,38	2,36	2,38	t/t Al
Eiturefni & hættuleg efni (fast)	592.526	600.816	593.469	505.187	Tonn
Eiturefni & hættuleg efni (fljótandi)	417.715	407.506	362.856	316.299	Lítrar
Notkun umbúða og þökkunarefnis	< 400	< 400	< 400	< 400	Tonn

Framleiðsla og hráefnanotkun

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
Álframleiðsla					
Framleiðsla á hreinu áli	306.267	310.421	308.355	260.158	Tonn
Súrál	585.833	593.809	586.595	499.498	Tonn
Álflúoríð	4.306	4.648	4.369	3.341	Tonn
Forbökuð skaut (nettó notkun)	131.222	133.646	128.610	107.239	Tonn
Própangas	22	21	26	29	Tonn
Dísilolía	387.619	373.898	331.552	288.213	Lítrar
Sódi	297	231	227	319	Tonn
Kragasalli	1.417	1.410	1.459	1.281	Tonn
Steypujárn	581	704	750	529	Tonn
Gaflar og viðgerðarefni	509	501	434	545	Tonn
Raforka	4.566.844	4.622.751	4.575.045	3.935.025	MWst
lõnaðarvatn	98.240	95.362	102.670	107.703	m ³
Neysluvatn	65.493	63.575	68.447	71.802	m ³
Sjór	7.884.000	7.884.000	7.884.000	7.884.000	m ³
Kísill	4656	4111	3762	6577	Tonn
Magnesíum	176	167	263	588	Tonn
Titaníum	73	66	58	87	Tonn
Strontíum	21	17	15	29	Tonn
Glussaolía	10.069	10.878	10.878	8.541	Lítrar
Kæliolía	1.709	1.850	1.343	1.735	Lítrar
Ýmis olíuhreinsiefni	1.800	1.895	1.670	1.805	Lítrar
Bakskautsteinar	3084	-	-	3.814	Stk.
Smurolía	5.899	3.765	2.956	1.144	Lítrar
Kísiljárn	17	22	21	17	Tonn
Ferromangan	10	10	13	8	Tonn
Ferfosfór	9	12	11	13	Tonn
Kolefni	48	60	60	55	Tonn
Stálhögl	34	37	33	49	Tonn
Tréspírur	12.250	17.650	15.700	17.550	Stk.
Rafgeymar	58	62	70	43	Stk.

Hráefni, auðlindir og úrgangur sem falla til í starfseminni E5-5

Norðurál heldur utan um alla losun og úrgang sem fellur til vegna starfsemi fyrirtækisins í samræmi við reglur um umhverfisupplýsingar. Þessi gögn eru birt árlega og veita heildaryfirsýn yfir losun auðlinda út úr rekstri fyrirtækisins, bæði í formi úrgangs og losunarefna. Tölulegar upplýsingar og samantekt má finna í töflum um umhverfisupplýsingar Norðuráls.

Meginflokkar eru meðal annars:

- **Föst efni:** óvirkur úrgangur, brennanlegur úrgangur, spilliefni, rafskautaleifar o.fl.
- **Vökvaefni:** kælivökvar, olíur og efnavökvar
- **Loftegundir:** losun gróðurhúsalofttegunda og annarra loftmengandi efna samkvæmt skilgreindum mælikvörðum

Losun efna og meðhöndlun úrgangs

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
Losun efna í andrúmsloft					
Flúoríð (loftkennt og rykbundið) F	0,40	0,35	0,32	0,34	kg/t Al
Brennisteinstvíoxíð SO ₂	11,69	9,76	10,24	9,76	kg/t Al
Ryk	0,71	0,75	0,74	0,65	kg/t Al
Koltvísýringur CO ₂	1,55	1,54	1,50	1,46	t/t Al
Flúorkolefnissambönd, PFC CO ₂ ígildi	0,13	0,12	0,08	0,15	t CO ₂ íg./t Al
Fjölhringa arómatísk vetniskolefni PAH ₁₆	0,000079	0,000072	0,000078	0,000078	kg/t Al
Losun efna í yfirborðsvatn/grunnvatn/sjó					
Seyra	0,05	0,09	0,06	0,04	kg/t Al
Olía/fita í kælivökva frá steypuskála og afriðlum	< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5	ppm
Losun efna í holræsakerfi sveitarfélags					
Tæming á rotþró	0,05	0,09	0,06	0,04	kg/t Al
Magn úrgangs til förgunar					
Pressanlegur úrgangur	0,45	0,42	0,50	0,55	kg/t Al
Förgun í flæðigryfju	28	29	30	34	kg/t Al
Magn úrgangs til endurvinnslu					
Skautleifar og kolaryk	114	113	115	126	kg/t Al
Álgjall	8,5	8,4	10,7	16,7	kg/t Al
Tímur	0,9	0,9	1,1	1,4	kg/t Al
Brotajárn	2,1	1,9	2,0	2,4	kg/t Al
Pappi	0,12	0,09	0,13	0,17	kg/t Al
Plast	0,05	0,08	0,06	0,10	kg/t Al
Magn spilliefna til förgunar					
Samtals spilliefni	0,03	0,03	0,01	0,04	kg/t Al

Úrgangur

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
Efni frá fráveitu					
Seyra	14,9	29,4	19,0	11,4	Tonn
Úr fituskiljum	3,2	2,5	-	6,1	Tonn
Úr sandföngum og sandgildrum	9	9	-	-	Tonn
Efni til endurvinnslu					
Skautleifar	33.429	33.759	34.028	31.539	Tonn
Kolaryk	1.409	1.455	1.478	1.320	Tonn
Baðefni	2.982	3.917	2.338	1.254	Tonn
Álgjall	2.603	2.617	3.303	4.341	Tonn
Straumteinar	1.341	1.560	1.723	1.523	Tonn
Tindaefni	-	-	-	-	Tonn
Brotajárn	640	585	612	628	Tonn
Timbur	273	276	328	359	Tonn
Pappi	36	29	40	45	Tonn
Plast	14	24	17	27	Tonn
Olía-olíusori	7	20	6	1	Tonn
Hjólbarðar	9,4	12	5	7	Tonn
Raftæki og rafgeymar	5,7	4,6	6,7	7,8	Tonn
Föt og klæði	1,9	1,4	3,4	2,0	Tonn
Ljósaperur	0,26	0,26	0,19	0,18	Tonn
Olíumengaður úrgangur	9	19	13	15	Tonn
Malbik	-	-	-	-	Tonn
Spilliefni					
Raftæki - spilliefni	-	0,2	-	-	Tonn
Spilliefni	7	9	1	9	Tonn
Málning	0,8	1,1	0,6	0,5	Tonn
Efni í flæðigryfju					
Kerbrot	5.793	6.571	7.446	6.755	Tonn
Kolefni – skautsmiðja	1.221	1.046	1.032	1.142	Tonn
Kolefni - kerskáli	1.110	1.065	604	579	Tonn
Afsag af kerfóðrunarefnum	274	311	273	279	Tonn
Ofnafóðringar	51	145	114	133	Tonn
Gjallsandur	1.796	3.377	1.294	2.176	Tonn
Fastur úrgangur					
Pressanlegur úrgangur	138	130	154	144	Tonn
Lífrænn úrgangur	13	17	17	14	Tonn

Losun í loft

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
Efni					
Koldíoxíð frá skautum (CO ₂)	474.498	478.319	463.385	381.068	Tonn
PFC gæs (CF ₄ /C ₂ F ₆)	38.753	37.463	25.753	38.831	t CO ₂ ígildi
Brennisteinsdíoxíð (SO ₂)	3.580	3.028	3.161	2.539	Tonn
Fjölhringa arómatísk vetniskolefni (PAH)	24,2	22,4	24,1	20,3	Kg
Heildarflúor (F)	122	109	98	88	Tonn
Ryk (PM10)	216	234	228	169	Tonn

Notkun eiturefna og hættulegra efna (Xn, T, Tx, C, Xi, E, Fx, F, O, N)

Magn	2022	2023	2024	2025	Eining
DAG 554/20 (C,N,Xn)	20.027	22.730	20.426	19.545	Lítrar
Plicast strong mix P	97	107	91	99	Tonn
Þjöppusalli (T)	535	567	678	599	Tonn
Kragasalli (T)	1.417	1.410	1.459	1.281	Tonn
Própangas (Fx,F,E)	22	21	26	29	Tonn
Gasolía (Dísilolía) (Xn,O)	387.619	373.898	331.552	288.213	Lítrar
Glussaolía	10.069	10.878	10.878	8.541	Lítrar
Sódi (Xi)	297	231	227	319	Tonn
Álflúoríð (Xn)	4.306	4.648	4.369	3.341	Tonn
Súrál (Xn)	585.833	593.809	586.595	499.498	Tonn
Ferromangan (Xn)	10	10	13	8	Tonn
Ferrofósfor (Xn)	9	12	11	13	Tonn

Fjárhagsleg áhrif E5-6

Hringrásarhagkerfið getur haft jákvæð áhrif á rekstur Norðuráls með bættri nýtingu hráefna og fullnýtingu á þeim verðmætum sem felast í úrgangi sem fellur til. Kostnaður við förgun á úrgangi getur þannig dregist saman með bættri nýtingu og betri úrgangsstjórnun.

Lýsing á ferlum til að greina og meta hringrásarhagkerfi ESRS 2 IRO-1

Norðurál greinir og metur reglulega áhrif, áhættur og tækifæri tengd nýtingu auðlinda og hringrásarhagkerfi sem hluta af umhverfis- og rekstrarstjórnun fyrirtækisins. Matið byggir á kerfisbundinni söfnun og greiningu gagna um efnisflæði, hráefnanotkun, myndun úrgangs, endurnýtingu efna og meðhöndlun aukaafurða í framleiðsluferlinu.

Upplýsingar um aðföng og útstreymi eru skráðar og vaktaðar í samræmi við kröfur starfsleyfis, reglugerðar um útstreymisbókhald og innri stjórnkerfa fyrirtækisins. Gögnin eru nýtt til að greina tækifæri til aukinnar auðlindanýtingar, draga úr myndun úrgangs og stuðla að aukinni endurnýtingu og endurvinnslu efna innan starfseminnar og í virðiskeðjunni.

Við mat á áhrifum og áhættum er litið til alls líftíma framleiðslunnar, þar á meðal hráefnaöflunar, framleiðsluferla, flutninga, úrgangsstjórnunar og mögulegrar endurnýtingar eða endurvinnslu efna að lokinni notkun. Norðurál styðst meðal annars við niðurstöður vistferilsgreininga (Life Cycle Assessment, LCA), rekstrargögn, umhverfismælingar og niðurstöður tvöfaldrar mikilvægisgreiningar við matið.

Helstu áhættur sem tengjast hringrásarhagkerfi fela meðal annars í sér takmarkað framboð mikilvægra hráefna, auknar kröfur um auðlindanýtingu, breytingar á regluverki og kostnað vegna meðhöndlunar úrgangs og aukaafurða. Meðal tækifæra eru aukin endurnýting og endurvinnsla efna, bætt nýting hráefna, þróun nýrra lausna fyrir aukaafurðir og aukin samkeppnishæfni með skilvirkari auðlindanotkun.

Greining og mat á þessum þáttum fer fram með reglubundnum hætti í tengslum við áhættustýringu fyrirtækisins, umhverfisstjórnun og sjálfbærniskýrslugjöf og er endurskoðað eftir því sem nýjar upplýsingar, breytingar í rekstri eða þróun í ytra umhverfi gefa tilefni til.

Fólk og samfélag

Mannréttinda- og jafnréttisstefna S1-1

Norðurál leggur áherslu á faglega mannauðsstjórnun þar sem hlutverk, sýn og gildi félagsins eru höfð að leiðarljósi. Stefna Norðuráls tengt mannauðsmálum miðar að því að skapa slysalausan og jafnframt eftirsóknarverðan vinnustað þar sem öryggi, jafnrétti og velferð starfsfólks er í fyrirrúmi.

Mannréttinda- og jafnréttisstefna

Norðurál hagar starfsemi sinni og viðskiptum með virðingu fyrir mannréttindum. Norðurál leggur áherslu á jafnan rétt starfsfólks til starfsframa, launa og réttinda, óháð kyni, kynhneigð, trúarbrögðum eða uppruna. Norðurál vinnur að stöðugum umbótum og uppfyllir lög og aðrar kröfur um mannréttindi og jafnrétti.

Mannréttinda- og jafnréttismarkmið:

- Forvarnir gegn einelti, áreitni og öðru ofbeldi
- Stuðla að jöfnun kynjahlutfalla
- Jöfn starfskjör fyrir sambærileg störf

Öryggis- og heilbrigðisstefna

Norðurál hefur öryggi og heilbrigði í fyrirrúmi. Starfsfólk þekki áhættur og örugg vinnubrögð og að ekkert verk eigi að vinna við ótryggar aðstæður. Áhersla er lögð á virka þátttöku starfsfólks í forvörnum og umbótum. Norðurál uppfyllir lög og reglur um öryggis- og heilbrigðismál.

Samskipti við starfsfólk og verktaka S1-2

Norðurál leggur áherslu á jákvætt og uppbyggjandi starfsumhverfi þar sem velferð og ánægja starfsfólks er höfð að leiðarljósi. Áhersla er lögð á fjölbreyttar samskiptaleiðir þar sem starfsfólk og stjórnendur geta komið ábendingum, skilaboðum eða hugmyndum á framfæri.

Vinnustaðagreining

Á árinu 2025 verða voru innleiddar svokallaðar púlsmælingar þar sem starfsánægja er mæld oftast yfir árið þannig að vinna að umbótum verði markvissari. Tvær mælingar voru framkvæmdar árið 2025, í júní og október. Í maí mældist starfsánægja 7,2 af 10 mögulegum og í október mældist starfsánægjan 7,3. Svarhlutfall var um 75%.

Starfsmannasamtöl

Starfsmannasamtöl fara fram árlega þar sem starfsfólk fær tækifæri til þess að ræða við yfirmann sinn með formlegum hætti. Í starfsmannasamtölum er m.a. rætt um frammistöðu starfsfólks, starfsumhverfi, samskipti og líðan.

Starfslokasamtöl

Starfsfólki sem lætur af störfum að eigin frumkvæði býðst að fara í starfslokasamtal hjá sérfræðingi á mannauðssviði. Í slíku samtali eru m.a. farið yfir ástæður starfsloka svo unnt sé að greina tækifæri til umbóta.

Ábendingakerfi

Í gegnum ábendingakerfi Norðuráls getur starfsfólk sent ábendingar um mannauðsmál. Öryggis-, umhverfis-, og umbótasvið ber ábyrgð á ábendingakerfinu, eftirfylgni ábendinga og tryggir að ábendingar berist réttum aðilum innan fyrirtækisins.

Teams

Allt starfsfólk Norðuráls hefur aðgang að Teams, samskiptaforritinu. Á Teams eru skilgreindar rásir, bæði eftir viðfangsefnum og starfsmannahópum. Þá er þar einnig almenn rás þar sem fréttir, tilkynningar og skilaboð eru birt. Starfsfólk hefur einnig kost á að skrifa athugasemdir við fréttir, tilkynningar og skilaboð. Á Teams er einnig hægt að skrifa og senda skilaboð og/eða hringja á milli starfsfólks og stjórnenda.

Norðurljós

Norðurljós er heiti á innrífef fyrirtækisins. Á innrífef má finna ýmsar upplýsingar eins og gæðahandbók, öryggisreglur, beiðnir og pantanir, tölvuhjál, fræðslumál, matseðil, aðgang að ábendingavef og verkefnavef, laus störf og margt fleira.

Ferlar fyrir starfsfólk til að tjá sig um viðkvæm málefni S1-3

Norðurál leggur áherslu á öryggi og velferð starfsfólks, ekki síst sálfélagslegt öryggi þar sem greindir eru áhættuþættir í vinnuumhverfinu sem tengjast skipulagi, stjórnun og samskiptum. Norðurál hefur gefið út og uppfært viðbragðsáætlun við einelti, kynferðislegri og kynbundinni áreitni og öðru ofbeldi. Slík háttsemi á vinnustaðnum er ekki liðin og er því gripið til viðeigandi aðgerða í þess konar málum þar sem jafnvel er leitað til utanaðkomandi sérfræðinga til að tryggja hlutleysi.

Fræðsla og forvarnir eru mikilvægar í þessum málaflokki. Fræðsluerindi hafa verið haldin og áhersla er á að starfsfólk taki rafrænt námskeið sem finna má á Learn Cove, fræðslukerfi Norðuráls.

Starfsfólk er hvatt til að tilkynna öll atvik eða grun um óviðeigandi háttsemi til síns yfirmanns eða hafa beint samband við mannauðsstjóra eða sérfræðinga mannauðssviðs.

Á síðasta ári barst ein formleg tilkynning um einelti, kynferðislega áreitni, kynbundna áreitni eða ofbeldi.

Áhættustýring tengt mannauðsmálum S1-4

Norðurál leggur ríka áherslu á að skapa öruggt, jafnréttismiðað og uppbyggilegt starfsumhverfi, í takt við stefnu og gildi fyrirtækisins. Norðurál greinir reglulega helstu áhættur sem snúa að mannauði, svo sem fráfall lykilstarfsfólks, þekking á öryggisreglum, skort á færni eða hættu á félagslegri útskúfun.

Lykiláherslur:

- **Ráðningar og fjölbreytni:** Norðurál fylgir faglegum ráðningarferlum til að tryggja ráðningu á hæfu starfsfólki, óháð kyni, uppruna, trú eða kynhneigð.
- **Starfsþjálfun & Stóriðjuskóli:** Árleg kortlagning á þjálfunarbörf starfsfólks tryggir markvissa starfsþjálfun. Norðurál hefur rekið Stóriðjuskóla frá 2012, sem eykur færni, skilning á framleiðsluferlum og starfsánægju.
- **Öryggi og vinnuvernd:** Öryggisreglur eru strangar og er þeim framfylgt af öllu starfsfólki á svæðinu. Fjölbreytt öryggisfræðsla og eftirfylgni atvika og verkefna er fastur liður í daglegu starfi.
- **Jafnrétti og réttindi:** Norðurál tryggir jafnan rétt til starfsframa, launa og tækifæra, án mismununar.
- **Liðsheild og starfsánægja:** Félagið leggur áherslu á að hlúa að liðsanda og ábyrgð,

sem leiðir til lágrar starfsmannaveltu (um 7,5 ár meðal starfsaldur) og sterkrar vinnumenningar.

- **Starfsmannafélag (STNA):** Starfsmannafélagið styrkir menningu og samstöðu með viðburðum, fræðslu og félagsstarf sem eflir vellíðan og tengsl innan fyrirtækisins.

Heilsa og velferð starfsfólks (Aðgerðaráætlun gegn neikvæðum áhrifum á heilsu) **S1-5+**

Hjá Norðuráli er mikil áhersla lögð á öryggi og vinnuvernd með það að leiðarljósi að koma í veg fyrir slys og óhöpp. Öryggisstjórnunarkerfi fyrirtækisins byggir á hugmyndafræði stöðugra umbóta og er vottað gagnvart ISO stöðlum. Áhættustýring og atvikarannsóknir eru hluti af lykilferlum stjórnkerfa Norðuráls sem tekin eru út í innri og ytri úttektum.

Til að tryggja öryggi starfsfólks, verktaka og gesta á svæðinu er gerð krafa um að allir sem starfa á og heimsækja athafnasvæði Norðuráls kynni sér öryggisreglur til hlítar. Reglurnar ná til allra sem fara inn á athafnasvæði Norðuráls; Við störfum undir slagorðinu „Öll saman!“ sem vísar til þess að öryggi er samstarfsverkefni okkar allra sem störfum hjá Norðuráli. Við gætum hvers annars og hjálpumst að við að leysa hvers kyns verkefni með skynsömum og öruggum hætti.

Skipulag og stjórnun heilbrigðis- og öryggismála hjá Norðuráli

Norðurál rekur markvisst öryggis- og heilbrigðisstjórnunarkerfi þar sem áhersla er á forvarnir, umbætur og virka þátttöku starfsfólks. Öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisnefnd (ÖHU), undir forystu framkvæmdastjóra Norðuráls, samanstendur af framkvæmdastjórn, öryggisfulltrúum og trúnaðarmönnum. Nefndin stuðlar að umbótum og setur markmið í samræmi við lög nr. 46/1980.

Verkefni ÖHU nefndar og tengdra fagraða er meðal annars að veita innra eftirlit og fylgja eftir neðangreindum verkefnum:

- Áhættumat og fræðsla um öryggi og heilsu.
- Eftirlit með búnaði og aðbúnaði.
- Skráning og greining slysa, óhappa og heilsufarsatvika.
- Eftirlit með einelti, velferð og notkun persónuhlífa.
- Ráðgjöf við stefnumótun og verkferla.

Norðurál starfar eftir stöðluðum verklagsferlum byggðum á áhættugreiningu. Öll verk eru áhættuskimuð fyrir framkvæmd og starfsmenn ræða öryggismál í byrjun vaktar á

daglegum töflufundum. Verktakar fá þjálfun og kynningu á öryggisreglum áður en störf hefjast.

Öruggt atferli er öryggismenningarverkefni sem byggir á þátttöku starfsfólks. Það felst í greiningu á vinnuumhverfi og verklagi með áherslu á örugga framkvæmd. Markmið eru sett og fagnað þegar öruggar venjur nást. Árið 2025 var þátttaka í verkefninu yfir 98%.

Öll öryggis- og umhverfisatvik eru skráð í ábendingakerfi Norðuráls og unnið úr þeim með aðgerðum og atvikagreiningu. Skráningar ná einnig til frávika í gæðakerfi og viðbragða við ábendingum viðskiptavina og birgja.

Norðurál leggur áherslu á stöðuga endurskoðun og umbætur í öryggis- og heilbrigðismálum með virku samtali, mælikvörðum og þjálfun starfsfólks á öllum stigum.

Öryggisþjálfun og öryggismenning á vinnustað

Öryggisþjálfun er grunnstoð í áhættustýringu Norðuráls. Allt starfsfólk fær fræðslu við ráðningu og þjálfun í öruggu verklagi samkvæmt áhættumati. Árið 2025 var lögð sérstök áhersla á þjálfun í læsingaferlum, vinnu í hæð, aðgengi að lokuðum rýmum og viðbragðsþjálfun. Þá fengu stjórnendur og verkstjórar sérstaka fræðslu um öryggismenningu og áhættustýringu.

Á árlegum starfsdögum var öryggi í forgrunni. Fjallað var um öryggis- og heilbrigðisstefnu fyrirtækisins, áhættuskimun í daglegum störfum og gullnar reglur í öryggismálum tengdar við dagleg verkefni á hverju vinnusvæði. Jafnframt var fjallað um mikilvægi réttrar notkunar öndunarhlífðarbúnaðar í samræmi við verklagsreglur.

Gullnar reglur í öryggismálum voru kynntar árið 2024 og innleiðing þeirra hélt áfram árið 2025. Reglurnar byggja á stöðluðu verklagi og lýsa hegðun sem stuðlar að slysalausum vinnustað. Starfsfólk er hvatt til að stöðva verk ef aðstæður eru ótryggar og leita leiða til að tryggja öruggt verklag.

Norðurál hefur fylgt aðferðafræðinni „Öruggt atferli“ frá árinu 2011. Markmiðið er að efla öryggisvitund og festa örugg vinnubrögð í sessi. Árangur er mældur og fagnað þegar markmiðum er náð. Árið 2025 náðist 98% þátttaka í verkefninu.

Könnun á öryggismenningu var framkvæmd árið 2024 með um 80% þátttöku starfsfólks. Niðurstöður sýndu bætta þekkingu á markmiðum, aukinn sýnileika öryggisgilda og sterkari þátttöku í forvörnum. Könnunin var áður gerð árið 2017 og sýnir mælanlegan árangur í þróun öryggismenningar.

Áframhaldandi verkefni fela í sér að styrkja sameiginlega ábyrgð, bæta öryggisþjálfun- og fundi, og auka jákvæða endurgjöf. Öryggi er sameiginlegt verkefni og lykillinn að því að gera framtíðarsýn Norðuráls um slysalausan vinnustað að veruleika. Í kjölfar könnunnarinnar voru tækifæri greind og aðgerðaáætlun hrint í framkvæmd til að ná fram stöðugum umbótum. Sem dæmi hefur verið unnið að því að gera öryggisfundi markvissari og gera allt starfsfólk að virkum þátttakendum. Breytingar hafa falið í sér endurinnleiðingu staðlaðra töflufunda í anda sýnilegrar stjórnunar um allt fyrirtækið auk þess sem fyrirkomulagi vikulegra öryggisfunda sérfræðinga og stjórnenda hefur verið breytt með aukinni áherslu á framgang umbótaverkefna.

Upplýsingar um starfsfólk (umfang og samsetning) S1-6

Í árslok 2025 störfuðu alls 705 einstaklingar hjá Norðuráli.

Skipt niður eftir:

- **Kynjum** (karlar 557, konur 148, annað 0)
- **Starfsstöðum / hlutverki:** Grundartangi 672 Norðurál EHF 33
- **Ráðningartegundum:** Fastráðnir 622, afleysing 79, tímabundin ráðning 4

Starfsmannavelta var 14,20%, meðalstarfsaldur og meðaldvöl í starfi 7,5 ár.

Norðurál nýtir að hluta til aðkeypta þjónustu og verktaka í afmörkuð verkefni, m.a. viðhald, tæknilausnir og þrif. Verktakar fylgja sömu öryggisreglum og annað starfsfólk og fær sömu fræðslu.

Búseta starfsfólks

- Akranes 55%
- Höfuðborgarsvæði 32%
- Borgarfjörður 7%
- Hvalfjarðarsveit 4,5%
- Annars staðar af landinu 1,5%

Verktakar Norðuráls S1-7

Fjölmargir verktakar starfa hjá Norðuráli á hverjum tíma, hvort sem er við sérfræði- eða iðnaðarstörf. Verktakar vinna í nánú samstarfi við starfsfólk og stjórnendur Norðuráls.

Verktakar sem starfa innan Norðuráls eru ráðnir á grundvelli sérþekkingar eða sérhæfni á viðkomandi sviði. Um þá gilda sömu reglur og kröfur og gerðar eru til annars starfsfólks Norðuráls þegar kemur að hæfni, þekkingu og fylgni við öryggisreglur. Allir verktakar sitja reglulega námskeið um öryggismál.

Verktakar eru undir sömu öryggisreglum og fræðslu og annað starfsfólk:

- Þeir fara í öryggiskynningu og fá þjálfun áður en störf hefjast.
- Þeir þurfa að fylgja reglum Norðuráls um vinnuvernd, notkun persónuhlífa og þátttöku í ábendingakerfum.
- Samræmd ferli tryggja að verklag og aðbúnaður verktaka sé sambærilegur við reglulegt starfsfólk.

Kjarasamningar S1-8

Stærsti hluti starfsfólks Norðuráls starfar samkvæmt kjarasamningi við framleiðslu- og viðhaldsstörf eða um 476 manns. Stjórnendur, millistjórnendur, sérfræðingar og hluti skrifstofufólks er með ráðningarsamninga án tengingar við kjarasamning. Uppsagnarfrestur fastráðins starfsfólks er ein vika á reynslutíma, einn til þrír mánuðir á fyrsta starfsári en eftir það að lágmarki þrír mánuðir. Samkvæmt kjarasamningi hættir starfsfólk hjá fyrirtækinu í þeim mánuði sem það verður 67 ára. Þrír hættu vegna aldurs árið 2025. Fyrirtækið býður fólki sem er að ljúka störfum vegna aldurs á námskeið þar sem farið er yfir fjölbreytt málefni sem mikilvægt er að huga að við þessi tímamót.

Mikill meirihluti starfsfólks er aðili að stéttarfélagunum VLFA, FIT, RAFIS, StéttVest og VR. Kjarasamningur var undirritaður milli Norðuráls og félaganna í apríl árið 2025 og er hann í gildi til ársloka 2029.

Fjölbreytileiki S1-9

Fjölbreytileiki og jafnrétti eru lykilþættir í að skapa jákvæða og uppbyggjandi vinnustaðarmenningu. Jafnréttismarkmið eru höfð að leiðarljósi við allar ráðningar, þar sem við hverja ráðningu er litið til þess að ráða til starfsins það kyn sem hallar á. Þannig eru tækifæri til að ráða fleiri konur í störf framleiðslustarfsfólks, iðnaðarmanna og í hóp millistjórnenda, verk- og tæknifræðinga.

Norðurál hlaut viðurkenningu Jafnvægisvogar Félags kvenna í atvinnulífinu (FKA) á árinu 2025, líkt og undanfarin ár. Viðurkenninguna fá þau fyrirtæki sem gripið hafa til aðgerða

til að jafna hlut kvenna í yfirstjórn og hafa náð að jafna hlutfall kynja í efsta lagi stjórnunar. Markmiðið er að árið 2027 verði hlutfall á milli kynja a.m.k. 40/60 í framkvæmdastjórnnum fyrirtækja á Íslandi. Af sjö manns í framkvæmdastjórn Norðuráls voru þrjár konur.

Norðurál er með vottað jafnlaunakerfi í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012 og hefur einnig hlotið gullmerki jafnlaunaúttektar PWC fimm ár í röð eða frá upphafi jafnlaunaúttektar.

Árið 2025 framkvæmdi BSI viðhaldsúttekt á jafnlaunakerfinu ásamt endurútgáfu vottorðs. Í þeirri úttekt var sannreynt að jafnlaunakerfið er hannað til að ná markmiðum og stefnu fyrirtækisins í jafnlaunamálum.

Óútskýrður launamunur heildarlauna hjá Norðuráli árið 2025 var undir 1% og skýringarhlutfall 95%.

Fullnægjandi laun S1-10

Sjá nánar í S1-8.

Félagsleg vernd S1-11

Norðurál fylgir ávallt gildandi kjarasamningum sem félagið hefur gert við viðkomandi stéttarfélög. Í kjarasamningi eru réttindi og skyldur starfsfólks tryggð, s.s. launakjör, veikindaréttur, orlofsréttur, uppsagnarákvæði, fæðingarorlof, réttindi vegna slysa og starfslok vegna aldurs.

Réttindi þeirra sem standa utan stéttarfélaga eru tryggð í ráðningasamningi þar sem sérstaklega er fjallað um veikindarétt, orlofsrétt, fæðingarorlof, réttindi vegna slysa, tryggingar, ákvæði um lífeyrissjóði, fæði og heilsustyrk.

Allt starfsfólk Norðuráls er með aðgang að almannatryggingakerfi ríkisins í samræmi við íslensk lög og kjarasamninga. Þetta felur meðal annars í sér rétt til heilbrigðisþjónustu, atvinnuleysisbóta, örorkubóta, fæðingarorlofs og lífeyrissjóðsgreiðslna.

Því er 100% starfsfólks Norðuráls tryggt með aðild að almannatryggingum og enginn starfsmaður er undanskilinn slíkum réttindum.

Fólk með fatlanir S1-12

Norðurál virðir réttindi fatlaðs fólks og því er vísað til jafnréttis- og mannréttindastefnu fyrirtækisins auk þeirra laga sem málaflokkurinn tekur til. Alla jafna er því ekki mismunað á grundvelli fötlunar við ráðningar innan fyrirtækisins en taka þarf sérstakt tillit til vinnuumhverfis og hvort mögulegt sé að taka á móti fötluðum einstaklingi.

Mælikvarðar þjálfunar og hæfnipróunar S1-13

Norðurál leggur ríka áherslu á fræðslu og þjálfun starfsfólks. Starfsfólk Norðuráls hefur margvísleg tækifæri til menntunar og þróunar í starfi. Þörf fyrir þjálfun og starfsþróun er metin árlega í samræmi við metnað og hæfni einstaklingsins og þarfir fyrirtækisins. Efnilegir starfsmenn eru hvattir til áframhaldandi þróunar og þjálfunar.

Fræðsluáætlun

Fræðsluáætlun er skipulögð til þriggja ára í senn og leggur línur varðandi þá fræðslu og þjálfun sem starfsfólk fær. Starfsfólk framleiðsludeilda rýnir einnig á hverju ári vinnuleiðbeiningar reglubundinna starfa. Auk reglubundinnar þjálfunar er stefna Norðuráls í gæða-, umhverfis-, öryggis-, mannréttinda-, og jafnréttismálum, vel sýnileg á vinnusvæði Norðuráls og samskiptamiðlum.

Mannauðs og kennslukerfi

Norðurál notar Kjarna, mannauðs- og launakerfi. Kerfið býður upp á mikla möguleika á að halda utan um upplýsingar og gögn er varða fræðslu, þjálfun og hæfni starfsfólks og hefur verið unnið í nýtingu og þróun á því. Þá var á árinu áfram lögð áhersla á innleiðingu á rafrænu fræðsluefni og var farið í framleiðslu á fræðsluefni í öryggismálum og aukinn aðgangur að ýmsikonar rafrænni fræðslu. Norðurál nýtir Learncove kennslukerfið í miðlun á rafrænni fræðslu sem nýtist vel í miðlun og eftirfylgni með framvindu.

Heildar fræðslustundir voru 9.592:

- 612 stundir í nýliðakynningu
- 2.401 stund í reglubundin öryggisnámskeið
- 556 stundir í stjórnendabþjálfun- stjórnun öryggismála
- 3.175 stundir í starfsdaga
- 2.308 stundir í annars konar þjálfun

Móttaka og þjálfun nýliða

Fólk sem hefur störf hjá Norðuráli fær nýliðaþjálfun þar sem lögð er áhersla á öryggis- og umhverfismál. Farið er yfir stefnu fyrirtækisins, framleiðsluferli og helstu áhættuþætti í starfseminni. Nýliðakynning fer fram bæði í staðbundnu og rafrænu formi og í kjölfarið tekur við sértæk þjálfun á hverri starfsstöð í samræmi við hlutverk og ábyrgð starfsins. Verktakar fá almenna öryggiskynningu árlega ásamt viðeigandi námskeiðum eftir þörfum.

Starfsdagar

Á vormánuðum voru skipulagðir árlegir starfsdagar fyrir allt starfsfólk með ýmskonar fræðslu og vinnustofum. Þar voru tekin fyrir málefni sviða og hópa þar sem fjallað var um það sem efst var á baugi, meðal annars öryggis- og umhverfismál og umbætur í starfseminni. Þá var lögð sérstök áhersla á umfjöllun um sálfélagslegt öryggi.

Öryggisþjálfun

Mikil áhersla er lögð á hvers kyns öryggisþjálfun hvort sem er öryggi á vinnusvæði, sálfélagslegt öryggi eða upplýsingaöryggi. Reglubundin öryggisnámskeið voru stór hluti fræðslunnar árið 2025 og þar var rafræn fræðsla nýtt í auknum mæli til að tryggja gott aðgengi og samræmda miðlun efnis. Meðal slíkra námskeiða voru læsa-merkja-prófa (LMP), umferðarreglur, persónuhlífar, vinna í lokuðum rýmum, efnamál og sorpflokkun.

Stjórnendabjálfun

Stjórnendabjálfun var með áherslu á stjórnun öryggismála, þar sem meðal annars var fjallað um áhættustýringu, atvikarannsóknir, vettvangsskoðanir og eflingu öryggismenningar. Einnig voru námskeið og vinnustofur haldnar í samstarfi við Opna háskólann í HR undir þar sem teknir þátttakendur sátu námskeið eins og Að taka þátt í breytingum og Teymisstjórnun. Vaktstjórar, liðsstjórar og deildarstjórar tóku þátt í þessari þjálfun ásamt sérfræðingum í framleiðslu eftir þörfum.

Auk framangreindra fræðsluþátta voru haldin sérhæfð fag- og öryggisnámskeið fyrir tiltekna hópa starfsfólks. Þar má nefna námskeið á borð við Rofastjórar og Kunnáttumenn rafveitu, sem miða að öruggri og áreiðanlegri rekstrarstjórn raforkukerfa, vökvatækninámskeið fyrir vélvirkja til að styrkja tæknilega hæfni í viðhaldi og bilanagreiningu, og rafbílanámskeið fyrir starfsfólk farartækjaverkstæðis í takt við aukna

rafvæðingu farartækja. Þá var einnig boðið upp á starfslokanámskeið fyrir starfsfólk 65 ára og eldra, þar sem lögð var áhersla á undirbúning fyrir starfslok, upplýsingagjöf og stuðning við breytingar sem fylgja nýjum kafla í lífinu.

Norðurál leggur ríka áherslu á fræðslu og þjálfun starfsfólks og metur þörf fyrir þjálfun og starfsþróun árlega í samræmi við hæfni, metnað og þarfir fyrirtækisins. Markmiðið er að tryggja öruggt vinnuumhverfi, faglega hæfni og stöðuga þróun í starfseminni.

Mælikvarðar heilsu og öryggis S1-14

Norðurál gerir öryggi og heilsu starfsfólks að forgangsatriði í allri starfsemi. Fyrirtækið mælir og metur árangur í öryggis- og heilsuvernd með eftirfarandi lykilmælikvörðum, sem eru í samræmi við kröfur ESRS og ISO 45001 staðalsins:

Lykilmælikvarðar

Öryggis- og heilbrigðismarkmið:

- Slysalaus vinnustaður – að enginn slasist við störf sín
- Heilsuvernd starfsfólks – að allt starfsfólk fari í heilsufarsskoðun árlega
- Þátttaka starfsfólks í forvörnum – að 90% starfsfólks fái árlega þjálfun í öryggismálum

Samatekt á slysatölfræði	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Fjarveruslys	5	1	4	3	7	6	4
Meðferðarslys	2	1	6	4	1	5	3
Skráningarskyld slys	7	2	10	7	8	11	7
Tíðni fjarveruslysa	0,93	0,19	0,81	0,61	1,33	1,06	0,7
Tíðni meðferðarslysa	0,37	0,19	1,21	0,82	0,18	0,9	0,35
Tíðni skráningarskyldra	1,3	0,38	2,02	1,43	1,51	1,96	1,05

Jafnvægi milli vinnu og einkalífs S1-15

Það er markmið Norðuráls að vera fjölskylduvænn vinnustaður þar sem jafnvægi ríkir milli vinnu og einkalífs. Almennt er gert ráð fyrir því að starfsfólk sinni verkefnum á sinni starfsstöð. Komið er til móts við starfsfólk þar sem því er viðkomið og því boðið að vinna í fjarvinnu þegar aðstæður og verkefni leyfa. Það er útfært á hverju sviði fyrir sig í samráði við næsta yfirmann.

Launamælikvarðar S1-16

Norðurál er með vottað jafnlaunakerfi í samræmi við jafnlaunastaðalinn ÍST 85:2012. Árið 2025 framkvæmdi BSI viðhaldsúttekt á jafnlaunakerfinu ásamt endurútgáfu skírteinis. Í þeirri úttekt var sannreynt að jafnlaunakerfið er hannað til að ná markmiðum og stefnu fyrirtækisins í jafnlaunamálum. Markmið Norðuráls er að enginn óútskýrður kynbundinn launamunur sé að milli kynja. Árið 2025 var launamunur kynja undir 1%.

Árið 2025 var framkvæmd markaðslaunagreining PWC. Greiningin sýndi fram á að Norðurál greiðir sanngjörn og samkeppnishæf laun.

Ábendingar og kvartanir er varða brot á mannréttindum S1-17

Samkvæmt mannréttinda- og jafnréttisstefnu Norðuráls leggur Norðurál áherslu á jafnan rétt starfsfólks óháð kyni, kynhneigð, trúarbrögðum, uppruna eða öðru því sem snýr að mannréttindum og jafnrétti. Norðurál vinnur að stöðugum umbótum og uppfyllir lög og aðrar kröfur um mannréttindi og jafnrétti.

Einelti, kynferðisleg og kynbundin áreitni og annað ofbeldi er ekki liðið hjá Norðuráli. Starfsfólk er hvatt til að tilkynna öll atvik eða grun um einelti, kynferðislega og kynbundna áreitni og/eða annað ofbeldi til næsta yfirmanns eða mannauðsteymis.

Árið 2025 barst ein formleg tilkynning um einelti, kynferðislega og kynbundinna áreitni og/eða annað ofbeldi.

Stefna tengd aðfangakeðju S2-1

Norðurál vinnur markvisst að því að tryggja að virðis_keðja fyrirtækisins byggi á ábyrgum vinnubrögðum. Með því leitast Norðurál við að aðstæður starfsfólks, birgja, þjónustuaðila og verktaka, séu sanngjarnar og réttlátar.

Auk innkaupastefnu hafa Norðurál og móðurfélagið Century Aluminum sett fram siðareglur varðandi birgja og samstarfsaðila (Code of Ethics for Suppliers and Business Partners):

- **Siðferðisleg og félagsleg ábyrgð:** Birgjar og samstarfsaðilar skulu uppfylla skilmála sem kveða á um virðingu fyrir mannréttindum, bann við þvingunarvinnu og barnaþrælkun, jafnrétti og viðunandi vinnuskilyrði.

- **Lögbundnar og kjarasamningsbundnar kröfur:** Gerð er krafa um að allir samstarfsaðilar fari eftir gildandi lögum, reglum og uppfylli helstu atriði siðareglna Century Aluminum.
- **Sambætting verktaka í öryggis- og gæðakerfi:** Allir verktakar sem starfa á lóð Norðuráls fá fræðslu og aðgang að öryggisreglum fyrirtækisins. Þeir lúta sömu verklagsreglum um vinnuvernd og starfsfólk Norðuráls.
- **Vinna við áhættugreiningu birgja:** Norðurál hefur innleitt verklag til að meta áhættu í aðfangakeðjunni, sérstaklega á svæðum þar sem lagarammi og eftirlit er veikara.
- **Viðmið og innleiðing:** Unnið er að útfærslu markmiða í aðfangastjórnun í samræmi við viðmið Aluminium Stewardship Initiative (ASI) og alþjóðlegra sjálfbærnistaðla.

Verkferlar í tengslum við samskipti við starfsfólk í virðiskeðju **S2-2**

Norðurál gerir kröfur til birgja um virðingu fyrir mannréttindum og réttindum starfsfólks í aðfangakeðjunni með innkaupastefnu og siðareglum fyrir birgja, sem fela m.a. í sér skýrar væntingar um:

- Vinnuvernd og öryggi
- Jafnrétti og bann við mismunun
- Rétt til að stofna stéttarfélög
- Bann við þvingunarvinnu

Mat á birgjum og áhrifum í virðiskeðjunni fer fram með birgjamati og heimsóknum til birgja. Norðurál og Century Aluminum eru meðal annars í samstarfi við EcoVadis, alþjóðlegt matsfyrirtæki, sem sérhæfir sig í sjálfbærni, vinnuréttindum og siðferði í virðiskeðjum. EcoVadis safnar og metur upplýsingar frá birgjum og öðrum í samræmi við alþjóðlega staðla.

Verkferlar til að bregðast við neikvæðum áhrifum á starfsfólk í virðiskeðjunni **S2-3**

Norðurál hefur sett sér það markmið að tryggja að aðilar í virðiskeðjunni virði mannréttindi, vinnuvernd, kjarasamninga og lögbundin réttindi starfsmanna. Félagið leggur áherslu á að byggja samstarf við birgja og þjónustuaðila á grunngildum um samfélagslega ábyrgð, jafnrétti og öryggi.

Markmið:

- Allir lykilbirgjar og þjónustuaðilar uppfylli grunnkröfur Norðuráls um siðferði og samfélagsábyrgð.

- Unnið er að því að auka gagnsæi í virðiskeðjunni með skýrum kröfum, greiningum, söfnun gagna, úttektum og vottunum.
- Markvisst er unnið að því að draga úr áhættu tengdri mannréttindabrotum, vinnuslysum eða misrétti í aðfangakeðjunni.

Aðgerðir:

- Á árinu 2024 hófst samstarf við EcoVadis með það að markmiði að meta sjálfbærni birgja.
- Innleiddir hafa verið formlegir birgjaskilmálar með kröfum um að fylgja lögum og kjarasamningum.
- Mat fer fram á birgjum sem tengjast beint framleiðsluferli Norðurláls – t.d. fyrir hráefni, verktaka og þjónustu.
- Notaðir eru sérstakir matsferlar fyrir birgja í löndum þar sem lagarammi og verkalýðssamtök eru veikari.

Innleiðing aðgerða og árangur S2-4

Norðurlál metur alla birgja samkvæmt ákveðnu ferli. Viðskipti við birgja sem teljast ekki uppfylla kröfur eru stöðvuð tímabundið eða þeim hætt.

Mótvægisaðgerðir vegna mannréttindabrota S2-5

Innkaupastefna og Siðareglur til birgja kveða á um ákvæði um mannréttindi séu uppfyllt.

Stefna tengd hagaðilum S3-1

Norðurlál leggur ríka áherslu á að starfsemi fyrirtækisins sé í sátt við nærsamfélagið og stuðli að jákvæðum áhrifum til lengri tíma. Kjarninn í samfélagsábyrgð félagsins er að skapa verðmæti á sjálfbæran og ábyrgan hátt með hliðsjón af umhverfi, efnahag og samfélagi.

Félagið vinnur markvisst að því að greina og skilja áhrif starfseminnar á samfélög og aðra hagaðila sem verða fyrir áhrifum af starfseminni. Lögð er áhersla á opið samtal, gagnsæi og regluleg samskipti við helstu hagsmunaaðila til að tryggja að sjónarmið þeirra, væntingar og áhyggjur séu höfð til hliðsjónar við ákvarðanatöku og stefnumótun.

Árið 2024 framkvæmdi Norðurál tvöfalda mikilvægisgreiningu og hagsmunaaðilagreiningu í samstarfi við ráðgjafafyrirtækið Langbrók. Markmið greiningarinnar var að kortleggja helstu áhrif, áhættur og tækifæri tengd starfsemi félagsins og efla skilning á væntingum og sjónarmiðum helstu hagaðila. Við greininguna var haft samráð við starfsfólk, sveitarfélög, eftirlitsaðila, birgja, viðskiptavinum og móðurfélagið Century Aluminum. Niðurstöðurnar mynda grunn að forgangsriðun í sjálfbærnistefnu, áhættustýringu og upplýsingagjöf félagsins.

Á árinu 2025 lagði Norðurál áfram sérstaka áherslu á regluleg samskipti við nærsamfélag, starfsfólk, viðskiptavinum, birgja, stjórnvöld og aðra samstarfsaðila. Samskipti fóru fram með fundum, heimsóknunum, samstarfsverkefnum, opnum kynningum og annarri upplýsingagjöf. Í samskiptunum var einkum lögð áhersla á:

- áhrif starfseminnar á samfélag og umhverfi,
- áhrif samfélagslegra þátta á rekstur fyrirtækisins og langtíma verðmætasköpun, tækifæri til samstarfs og umbóta sem skapa sameiginleg verðmæti.

Norðurál leggur áherslu á að byggja upp langtíma traust og samstarf við nærsamfélagið á Grundartanga og í Hvalfjarðarsveit. Framvinda samfélagsverkefna og samskipta við hagaðila er rýnd reglulega og er hluti af sjálfbærniáherslunum fyrirtækisins.

Megináherslur í samfélagsábyrgð

- Virk þátttaka í samfélagsverkefnum og stuðningur við íþrótt-, menningar- og æskulýðsstarf.
- Stuðningur við vísinda-, mennta- og nýsköpunarverkefni, sérstaklega á sviði orku, umhverfis og tækniþróunar.
- Reglulegt samráð við sveitarfélög, eftirlitsstofnanir og íbúa.
- Skýr viðbragðsferli vegna samfélagslegra áskorana sem kunna að tengjast rekstri eða umhverfisáhrifum starfseminnar.

Samfélagsstuðningur og samstarf

Norðurál lítur á það sem mikilvægan þátt í samfélagsábyrgð sinni að styðja við fjölbreytt og uppbyggilegt starf í nærsamfélaginu. Markmiðið er að hafa jákvæð og varanleg áhrif með beinum stuðningi, virkri þátttöku og samstarfi við hagaðila. Við val á verkefnum er lögð sérstök áhersla á verkefni sem styrkja samfélagslega innviði og skapa tækifæri fyrir börn og ungmenni.

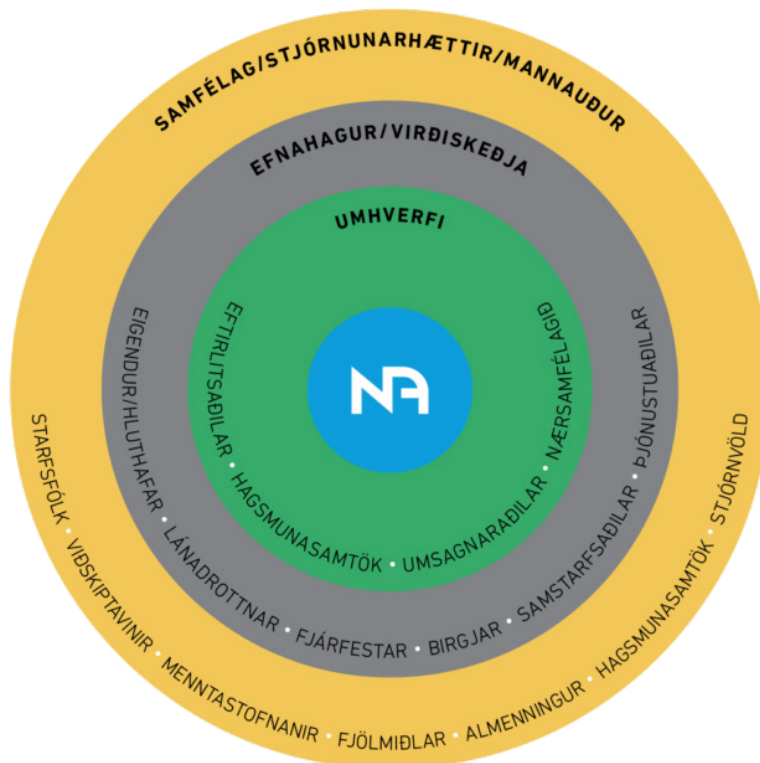
Norðurál styrkti fjölbreytt samfélagsverkefni á árinu 2025 og námu framlög félagsins á fjórða tug milljóna króna. Félagið er meðal annars stoltur styrktaraðili knattspyrnufélaganna ÍA og Vals, þar sem sérstök áhersla er lögð á starf yngri flokka. Þá er Norðurlásmótið eitt stærsta verkefnið sem styður við þátttöku ungra iðkenda í íþróttum. Einnig er í gildi samstarf við Fablab og Golfklúbbinn Leyni á Akranesi.

Auk þess veitti Norðurál styrki til fjölmargra félagasamtaka og verkefna, meðal annars Mæðrastyrksnefndar Akraness, Björgunarfélags Akraness, Fjölbrautaskóla Vesturlands, Ljóssins, Fræðslu og forvarna, Bestu deildarinnar og ýmissa nemendafélaga í grunn-, framhalds- og háskólum.

Samstarf og aðild að samtökum:

Norðurál tekur virkan þátt í samstarfi við samtök og vettvanga sem styðja við sjálfbæra þróun, ábyrga viðskiptahætti og framþróun atvinnulífs:

- **Aluminium Stewardship Initiative (ASI)** – ábyrg og gagnsæ álframleiðsla.
- **Álklasinn og European Aluminum** – samkeppnishæfni og sjálfbær þróun álgeirans.
- **Festa og Grænvangur** – ábyrgir viðskiptahættir, loftslagsmál og græn umskipti.
- **Samál, Samtök atvinnulífsins og Samtök iðnaðarins** – hagsmunagæsla, stefnumótun og þróun íslensks atvinnulífs.

Hagsmunir og væntingar hagaðila **ESRS 2 SBM-2**

Á árinu 2024 framkvæmdi Norðurál ásamt móðurfélagi sínu, Century Aluminum, tvöfalda mikilvægisgreiningu í samræmi við ESRS staðla sem hluta af undirbúningi fyrirtækisins fyrir sjálfbærniuppgjör samkvæmt CSRD. Greiningin tók bæði til áhrifa starfseminnar á umhverfi og samfélag og þeirra áhrifa sem sjálfbærnitengdir þættir geta haft á rekstur og fjárhagslega stöðu fyrirtækisins.

Niðurstöður greiningarinnar voru nýttar áfram árið 2025 við þróun sjálfbærnistefnu, forgangsröðun verkefna og áframhaldandi innleiðingu sjálfbærnimála í rekstur félagsins. Greiningin var framkvæmd í samráði við helstu hagaðila og byggði meðal annars á viðtölum, vinnustofum, gögnum úr starfseminni og mati á áhrifum, áhættu og tækifærum tengdum starfsemi félagsins.

Norðurál vinnur áfram markvisst að því að efla stjórnarhætti, gagnsæi og upplýsingagjöf um sjálfbærnimál og að samþætta sjálfbærni betur inn í daglega starfsemi og ákvarðanatöku fyrirtækisins.

Niðurstöður greiningarinnar styðja við:

- Val á efnisatriðum í árs- og sjálfbærnisráðgjöf félagsins.
- Langtíma stefnumótun Norðuráls í sjálfbærni.
- Forgangsröðun aðgerða sem tengjast samfélagslegri ábyrgð, umhverfis- og loftslagsmálum.

Þær staðfesta mikilvægi sjálfbærni í virðiskeðjunni, ábyrgra innkaupa og greinargóðrar upplýsingagjafar til viðskiptavina, sem tryggir langtíma samkeppnishæfni og traust.

Hagaðilar leggja áherslu á:

- Heildar kolefnisspor (Scope 1–3), jákvæð áhrif græns áls fyrir endanotendur, nýsköpun og sjálfbærni.
- Ábyrgð í virðiskeðju og gagnsæi í upplýsingagjöf til viðskiptavina.
- Uppruna hráefna og ábyrga aðfangastýringu.
- Gæði gagna, rekjanleika um uppruna og vottanir.
- Áhrif framleiðslunnar á ímynd og væntingar markaða.

Áhrif, áhættur og tækifæri **ESRS 2 SBM-3**

Norðurál leggur ríka áherslu á að greina og skilja bæði raunveruleg og möguleg áhrif starfseminnar á nærsamfélagið. Kortlagning á viðhorfum helstu hagaðila í nærsamfélaginu og samfélagslegra væntinga er grundvöllur að markvissri sjálfbærnistefnu og upplýsingagjöf.

Tvöföld mikilvægisgreining sem framkvæmd var árið 2024 sýndi:

- Áhrif félagsins á samfélagið, sérstaklega í Hvalfjarðarsveit og nærliggjandi byggðum.
- Áhrif samfélagslegra þátta á rekstur Norðuráls, m.a. varðandi orðspor, leyfisveitingar, orkuöryggi og aðgengi að vinnuafli.

Áhrif:

- Starfsemi Norðuráls hefur jákvæð efnahagsleg áhrif á nærsamfélagið með störfum, þjónustukaupum og samfélagsverkefnum.
- Samstarf við vísinda- og menntastofnanir stuðlar að nýsköpun og þekkingarþróun.
- Norðurál framleiðir ál með lágt kolefnisspor sem styður við orkuskipti og hringrásarhagkerfið og bætir orkunýtingu og endurvinnslueiginleika í lokavöru.
- Helstu neikvæðu áhrifin tengjast mögulegum umhverfisáhrifum sem geta haft áhrif á traust samfélagsins og leyfisveitingar.

Áhættur:

- Orðsporsáhætta.
- Truflanir á starfsemi vegna skorts á sátt eða tafa í leyfisveitingum.
- Tæknilegir og rekstrarlegir örðugleikar við að uppfylla kröfur viðskiptavina.
- Áhætta tengd afhendingaöryggi og sveiflum á mörkuðum.

Tækifæri:

- Öflugra samstarfi við samfélagið og hagaðila sem styrkir traust og rekstraröryggi.
- Aukinni nýsköpun í samvinnu við vísinda- og menntastofnanir.
- Jákvæðum efnahagslegum áhrifum á svæðið í gegnum störf og þjónustukaup.
- Vaxandi eftirspurn eftir vöru með vottað kolefnisspor (t.d. Natur-Al™).
- Dýpri viðskiptatengsl og langtímasamningar við viðskiptavinum sem vilja ál sem framleitt er á ábyrgan og sjálfbæran hátt.
- Aukin samkeppnishæfni Norðuráls, sem framleiðanda umhverfisvæns íslensks áls.

Ferlar í samskiptum við hagaðila (e. affected communities) S3-2

Margt í vinnubrögðum okkar er afleiðing af samræðum og samvinnu við hagaðila. Samskipti okkar við þá byggjast á skuldbindingu um gagnsæ og heiðarleg samskipti, enda mikilvægur þáttur í áframhaldandi velgengni fyrirtækisins.

Samstarf og verklag, þ.m.t. tíðni samstarfs, fer eftir eðli og hagsmunahópum. Samskiptaáætlun liggur að baki samskiptum, og samstarfs- og framkvæmdaverkefni eru skráð í stjórnkerfum Norðuráls. Birgjum okkar og verktökum er skylt að fylgja stöðlum Norðuráls í öryggis- og umhverfismálum sem og viðskiptasiðferði. Við kunnum að meta endurgjöf frá hagaðilum okkar og bregðumst við fyrirspurnum.

Viðbragðsferlar vegna hagaðila S3-3

Sjá S3-2.

Innleiðing aðgerða til að draga úr áhættu S3-4

- Norðurál starfar eftir ítarlegum, vottuðum framleiðsluferlum. Auk þess er Norðurál með vottuð umhverfis- og öryggisstjórnunarkerfi.
- Ítarleg upplýsingagjöf varðandi rekstur og áhrif til nærsamfélags og annarra hagaðila.

Norðurál leggur áherslu á að lágmarka neikvæð áhrif starfseminnar á nærsamfélag, umhverfi og aðra hagaðila með markvissum aðgerðum, virku samráði og reglubundinni eftirfylgni.

Félagið vinnur að stöðugum umbótum í rekstri með áherslu á:

- öryggi og vellíðan starfsfólks og verktaka,
- umhverfis- og loftslagsmál,
- ábyrg samskipti við nærsamfélag, og
- og gagnsæja upplýsingagjöf um starfsemina.

Norðurál hefur samráð við sveitarfélög, íbúa, stjórnvöld, viðskiptavini og aðra hagaðila til að greina væntingar, möguleg áhrif starfseminnar og tækifæri til úrbóta. Ábendingar og sjónarmið hagaðila eru tekin til skoðunar við þróun starfseminnar og stefnumótun fyrirtækisins.

Á árinu 2025 lagði Norðurál áfram áherslu á:

- að efla öryggismenningu og vinnuvernd,
- að draga úr umhverfisáhrifum starfseminnar,
- að styrkja upplýsingagjöf og gagnsæi gagnvart nærsamfélagi, og
- og að stuðla að jákvæðum samfélagsáhrifum með samstarfi og stuðningi við samfélagsverkefni.

Viðbrögð við áhættu og mögulegum neikvæðum áhrifum byggja á reglubundnu mati á áhrifum starfseminnar, innri verkferlum og samráði við hagaðila. Norðurál vinnur jafnframt að því að samþætta sjálfbærni og samfélagsábyrgð enn frekar inn í daglega starfsemi félagsins og ákvarðanatöku.

Markmið til að stýra áhrifum S3-5

- Vottuð stjórnkerfi Norðuráls eru með innbyggða ferla fyrir stöðugar umbætur.
- Ítarleg upplýsingagjöf varðandi rekstur og áhrif til nærsamfélags og annarra hagaðila.

Viðskiptavinir og neytendur – áhrif, stefna og viðbrögð S4

Norðurál starfar á alþjóðlegum mörkuðum og framleiðir ál fyrir fjölbreytt atvinnusvið, meðal annars bíla-, byggingar-, umbúða- og framleiðsluiðnað. Félagið leggur áherslu á ábyrg viðskipti, gæði framleiðslu og langtímasamstarf við viðskiptavini sína.

Norðurál vinnur markvisst að því að tryggja að vörur félagsins uppfylli kröfur viðskiptavina um gæði, öryggi, rekjanleika og sjálfbærni. Félagið leitast jafnframt við að draga úr neikvæðum áhrifum virðiskeðjunnar og styðja við aukna hringrásarhugsun og ábyrga auðlindanýtingu.

Á árinu 2025 hélt Norðurál áfram að byggja upp samstarf við viðskiptavini um sjálfbærni, meðal annars með upplýsingamiðlun um kolefnisspor framleiðslunnar, sjálfbærni viðmið og uppruna hráefna. Félagið tekur jafnframt þátt í alþjóðlegum samstarfsverkefnum og samtökum sem styðja við ábyrga og sjálfbæra framleiðslu áls.

Greining og mat á áhættu og áhrifum vegna viðskiptavina og neytenda ESRS 2 IRO-1

Sjá nánar í GOV-2 undir Stjórnarhættir

Stefna tengd viðskiptavinum S4-1

Norðurál leggur áherslu á langtímasamstarf við viðskiptavini byggt á gagnsæi, trausti og gagnkvæmum ávinningi. Stefna félagsins er að bjóða ábyrga og rekjanlega vöru sem uppfyllir ströngustu gæðakröfur og stuðlar að markmiðum viðskiptavina í sjálfbærnimálum.

Helstu meginatriði í stefnu Norðuráls gagnvart viðskiptavinum:

- **Lágkolefnisál með vottun:** Norðurál framleiðir vottað ál með einungis um 4 tonn CO₂-ígilda á hvert tonn áls. Þetta er meðal lægstu kolefnisspora í heiminum og gerir viðskiptavinum kleift að ná eigin loftslagsmarkmiðum.
- **Upplýsingagjöf og rekjanleiki:** Norðurál veitir skýrar upplýsingar um uppruna hráefna, orkunýtingu og kolefnisspor. Varan er rekjanleg frá hráefni til afhendingar og upplýsingar eru aðgengilegar fyrir viðskiptavini.
- **Gæðatrygging og vöruábyrgð:** Norðurál starfar eftir vottuðu gæðakerfi (ISO 9001) og skilgreinir vöruábyrgð samkvæmt samningum og viðurkenndum verklagsreglum.
- **Samvinna um nýsköpun:** Norðurál tekur virkan þátt í samstarfsverkefnum með viðskiptavinum sem miða að þróun á sjálfbærum lausnum, hringrásarhagkerfi og vistvænni vöruþróun.
- **ASI vottun:** Norðurál er fyrsta álframleiðslan á Íslandi sem hlýtur vottun frá Aluminium Stewardship Initiative (ASI) og tryggir þannig ábyrga viðskiptahætti og sjálfbæra framleiðslu samkvæmt alþjóðlegum viðmiðum.

Ferlar til að hafa samskipti við neytendur S4-2

Norðurál á regluleg og góð samskipti við viðskiptavini. Viðskiptavinir geta fengið upplýsingar um framleiðslu vörunnar með upplýsingum úr árs- og sjálfbærnisráðgjöf, lífsferilsgreiningu, umhverfisfirlýsingu vöru (EPD), úttektum og almennum heimsóknum.

Leiðir til að koma ábendingum og kvörtunum á framfæri S4-3

Ekki hafa komið upp atvik hjá Norðuráli undanfarin ár sem tengjast:

- Brotum á persónuvernd viðskiptavina eða gagnatapi.
- Gagnaleka frá kerfum Norðuráls eða samstæðunnar.

Norðurál vinnur eftir reglum Century Aluminum um gagnavernd og notar örugg kerfi fyrir öll viðskiptasamskipti.

Markmið til að draga úr neikvæðum áhrifum og efla jákvæð áhrif fyrir viðskiptavinum **S4-4, S4-5**

Norðurál hefur sett sér mælanleg markmið og áherslur sem miða að því að lágmarka neikvæð áhrif og hámarka jákvæð áhrif á viðskiptavinum sína. Markmiðin eru hluti af sjálfbærnistefnu félagsins og stjórnkerfismarkmiðum fyrirtækisins. Þau byggja á gagnsæi, ábyrgð og samstarfi við viðskiptavinum.

Helstu markmið og áherslur:

- Ánægðir viðskiptavinir: Félagið fylgist reglulega með ánægju viðskiptavina og leitast við að veita áreiðanlega þjónustu og hágæða vöru.
- Lágt kolefnisspor vöru: Markmið Norðuráls er að halda kolefnisspori álsins undir 4 tonnum CO₂-ígilda á hvert framleitt tonn, sem er um fjórðungur af alþjóðlegu meðaltali. Þetta gerir vöru félagsins að umhverfisvænni valkosti fyrir viðskiptavinum sem vilja draga úr eigin losun.
- Nýsköpun og þróun: Norðurál leggur áherslu á nýsköpun og þróun ferla með sjálfbærni að leiðarljósi til að mæta auknum kröfum um umhverfisábyrgð og rekjanleika í virðiskeðjunni.
- Gagnsæi og upplýsingagjöf: Félagið tryggir ítarlega og reglulega upplýsingagjöf um uppruna, kolefnisspor og framleiðsluskilyrði vörunnar í samræmi við alþjóðleg viðmið og þarfir viðskiptavina. Þar á meðal er vottun samkvæmt Aluminium Stewardship Initiative (ASI).

Aðgerðir til að ná markmiðum:

- Samstarf við viðskiptavinum um þróun lágkolefnisafurða og hringrásarlausna.
- Framleiðsluvottun samkvæmt Aluminium Stewardship Initiative (ASI).
- Notkun viðurkenndra rekjanleikaferla og gagnasöfnunar fyrir umhverfisupplýsingar.
- Upplýst þjónusta og viðbrögð við ábendingum eða kvörtunum.

Stýring áhættu og tækifæra:

Norðurál framkvæmir reglulega næmnisgreiningu á fjárhagslegum áhrifum breytinga á hræfnismörkuðum, orkuverði og umhverfiskröfum (sbr. IRO-1).

Markmiðin eru hluti af samþættri sjálfbærnistefnu og stýrt í samstarfi við viðskiptadeild og framkvæmdateymi sjálfbærnimála.

Stjórnarhættir

Stjórnarhættir Norðuráls GOV-1

Norðurál starfar eftir skýrum og ábyrgum stjórnarháttum sem byggja á gildandi lögum, alþjóðlegum viðmiðum og leiðbeiningum frá móðurfélaginu, Century Aluminum. Stjórn félagsins fer með stefnumótun og eftirlit með starfsemi og ber ábyrgð á því að rekstur og innra eftirlit séu í samræmi við lög, reglur og samþykktir. Áhersla er lögð á gagnsæi, trausta ákvarðanatöku og virkt samspil milli stjórnar, framkvæmdastjórnar og lykilstjórnenda.

Stjórn Norðuráls Grundartanga ehf. fer með æðsta vald í málefnum félagsins á milli hluthafafunda. Stjórn ber ábyrgð á að skipulag og rekstur Norðuráls Grundartanga ehf. sé í góðu ástandi. Stjórn ber ábyrgð á framþróun og langtímamarkmiðum Norðuráls Grundartanga ehf. og hefur eftirlit með daglegum rekstri þess.

Stjórnina skipa þau John DeZee stjórnarformaður, Gunnar Guðlaugsson, Hólmfríður Kristjánsdóttir, Robert Hoffman og Sigrún Helgadóttir.

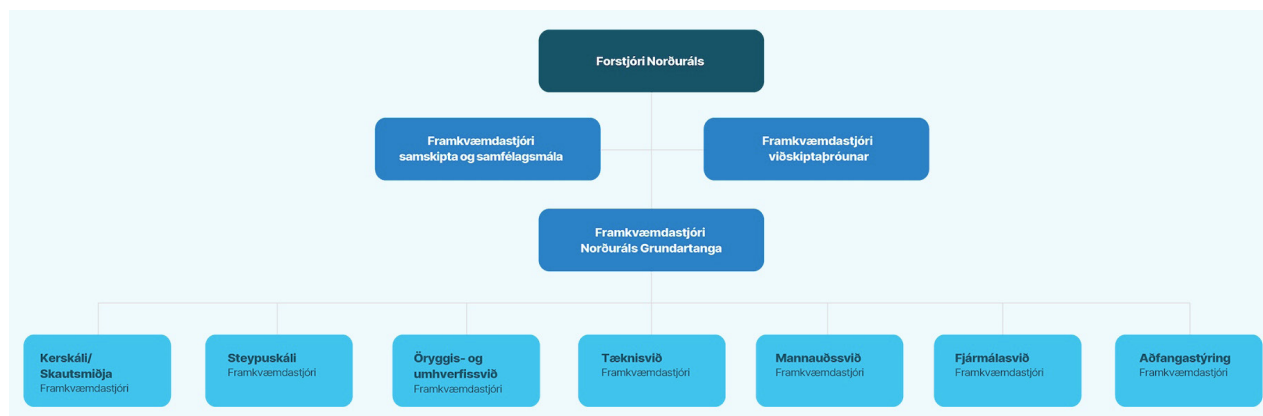
Fimm stjórnarfundir voru haldnir árið 2025. Allir stjórnarmeðlimir voru viðstaddir fundina sem og fjármálastjóri.

Forstjóri hefur yfirumsjón með daglegum rekstri Norðuráls Grundartanga í samræmi við stefnur og reglur settar af stjórn félagsins. Forstjóri skal m.a. reglulega upplýsa stjórn um stöðu fjármála, skipulags, framþróunar og reksturs hjá félaginu. Forstjóri félagsins skal starfa með heiðarleika og hagsmuni Norðuráls Grundartanga að leiðarljósi.

Gunnar Guðlaugsson er forstjóri Norðuráls Grundartanga.

Skipurit

Starfsemi Norðuráls skiptist í níu svið sem heyra undir skrifstofu forstjóra.

Stjórnskipulag og upplýsingagjöf um sjálfbærni GOV-2

Norðurál hefur komið á fót skýru skipulagi um utanumhald sjálfbærnimála og upplýsingagjöf í samræmi við ESRS staðla. Forstjóri félagsins ber ábyrgð á heildarstefnu og samþættingu sjálfbærni í rekstur, ásamt framkvæmdastjórn, sem hefur daglega ábyrgð á framkvæmd, eftirfylgni og upplýsingagjöf tengdri sjálfbærni. Forstjóri og framkvæmdastjórn eru reglulega upplýst um stöðu mála, helstu áskoranir, tækifæri og framgang umbótaverkefna sem snerta sjálfbærni og samfélagslega ábyrgð.

Sjálfbærnistýrihópur og innleiðing ESRS

Sjálfbærnistýrihópur Norðuráls fundar reglulega undir stjórn forstjóra. Í hópnum sitja lykilstjórnendur, þar á meðal framkvæmdastjóri öryggis-, umhverfis- og umbótasviðs, framkvæmdastjóri samskipta- og samfélagsmála og yfirmaður sjálfbærnimála hjá Century Aluminum, móðurfélagi Norðuráls. Hópurinn heldur utan um innleiðingu ESRS mælikvarða og tryggir að sjálfbærnimælingar séu réttmætar, rekjanlegar og samræmdar við kröfur regluverksins. Hlutverk hans felst einnig í því að bera ábyrgð á gagnasöfnun, innleiðingu mælikvarða og upplýsingaskyldu gagnvart hagaðilum og eftirlitsaðilum.

Öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisnefnd

Öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisnefnd Norðuráls hefur heildaryfirsýn yfir stefnu og markmið í öryggis-, heilsu- og umhverfismálum og gegnir lykilhlutverki í rýni á árangri, eftirfylgni og upplýsingagjöf. Í nefndinni sitja fulltrúar framkvæmdastjórnar,

öryggistrúnaðarmenn og öryggisfulltrúar. Hún fundar ársfjórðungslega og styðst við fagrað framleiðslustarfsfólks og sérfræðinga til að virkja víðtæka þátttöku í umbótaverkefnum.

Nefndin rýnir mælikvarða og skýrslugjöf til eftirlitsaðila, svo sem Umhverfis- og orkustofnunar og Vinnueftirlits, og skilar reglulega samantektum til framkvæmdastjórnar og sjálfbærnistýrihópsins.

Reglubundin vöktun og upplýsingamiðlun

Mánaðarlegir umhverfisfundir, leiddir af umhverfissérfræðingi, eru haldnir með þátttöku framkvæmdastjórnar og lykildeilda. Þar er farið yfir helstu mælikvarða um losun, úrgang, rekstur hreinsibúnaðar og gæði hráefna. Frávik eru greind, umbótaaðgerðir skilgreindar og unnið að stöðugri umbótamenningu.

Vikulega eru haldnir öryggis-, heilbrigðis- og umhverfisfundir með stjórnendum og sérfræðingum, þar sem farið er yfir öryggisatvik, umhverfisábendingar og umbótaferli.

Árlega eru haldnir opnir upplýsingafundir með Umhverfis- og orkustofnun og vöktunaraðilum þar sem niðurstöður vöktunar eru kynntar. Starfsfólk er reglulega upplýst um árangur og áherslur sjálfbærnimála á innri miðlum og á deildarfundum.

Stefna, framkvæmd og árangurstengdir hvatar í sjálfbærnimálum

GOV-3

Norðurál fylgir skýrri sjálfbærnistefnu sem endurskoðuð er árlega og kynnt starfsfólki á starfsdögum og í reglulegri innri fræðslu. Á hverju ári eru sett mælanleg undirmarkmið í umhverfismálum, m.a. um losun, úrgang og fræðslu, í samræmi við stefnu og yfirmarkmið félagsins.

Framgangur markmiðanna er metinn ársfjórðungslega á fundum framkvæmdastjórnar undir stjórn gæðastjóra.

Frammistaða í umhverfis- og sjálfbærnimálum hefur áhrif á árangurstengdar greiðslur. Allt starfsfólk getur átt rétt á bónus sem m.a. miðast við umhverfisárangur, og hjá sérfræðingum tengist einstaklingsbónus árangri í skilgreindum umbótaverkefnum.

Stefna og viðskiptamódel ESRS SBM-3

Viðskiptamódel Norðuráls byggir á álframleiðslu með lágu kolefnisspori þar sem notast er við 100% endurnýjanlega raforku. Sjálfbærni er lykilatriði í rekstri og hefur bæði áhrif á stefnumörkun og áhættustýringu fyrirtækisins.

Norðurál starfar samkvæmt vottaðri umhverfisstjórnun samkvæmt ISO 14001 staðli. Hluti af því kerfi er reglubundin umhverfispáttagreining þar sem lykiláhrif rekstrarins á umhverfi eru greind og þeim forgangsraðað eftir umfangi og áhættu. Þeir umhverfispættir sem skora hæst eru skilgreindir sem mikilvægir og rýndir árlega; aðrir þættir eru endurmetnir að lágmarki þriðja hvert ár. Greiningin fer fram í samstarfi við starfsfólk úr öllum lykildeildum.

Fyrirtækið viðheldur einnig ferli innan samþættra stjórnkerfa til að greina innri og ytri áhrifapætti og áherslur hagaðila í samræmi við ISO 9001. Þessar greiningar styðja við heildstæða áhættustýringu, auk þess sem þær mynda grunn að þróun markmiða og umbótaverkefna.

Á árinu 2024 var unnin tvöföld mikilvægisgreining með aðkomu lykilhagsmunaaðila og ráðgjafa. Þar voru metin áhrif rekstrar Norðuráls á fólk og umhverfi, sem og áhrif sjálfbærnimála á afkomu og framtíðarstöðu fyrirtækisins. Greiningin leiddi í ljós helstu sjálfbærniáhættur og tækifæri og var nýtt til að forgangsraða í sjálfbærniáætlun fyrirtækisins.

Niðurstöður umhverfispáttagreiningar, hagaðilagreiningar og tvöfaldrar mikilvægisgreiningar eru teknar saman árlega og ræddar á rýnifundi framkvæmdastjórnar. Þær móta aðgerðir, stefnu og mælanleg markmið í sjálfbærnimálum og eru forsenda fyrir stöðugri umbótamenningu í starfsemi Norðuráls.

Greining á áhrifum, áhættu og tækifærum ESRS 2 IRO-1

Norðurál vinnur að því að innleiða ferla til að greina og meta mikilvæga sjálfbærniáhættu, neikvæð og jákvæð áhrif og viðskiptatækifæri tengd sjálfbærni. Þessi vinna styður við bæði stefnumótun félagsins og kröfur samkvæmt ESRS um áreiðanlega og gagnsæja upplýsingagjöf.

Við mat á áhrifum og áhættu nýtir Norðurál eftirfarandi greiningaraðferðir:

- **Tvöfalda mikilvægisgreiningu (double materiality)** í samstarfi við ráðgjafa (Langbrók ehf.), þar sem áhrif á samfélag og umhverfi annars vegar, og áhrif á rekstur hins vegar, eru metin með þátttöku lykilhagsmunaaðila.

- **Hagsmunaaðilagreiningu**, þar sem gerð er forgangsöröðun hagaðila eftir vægi og tengslum við áhættu og tækifæri.
- **Umhverfisáhættu- og áhrifagreiningu (environmental aspect and impact analysis)** samkvæmt ISO 14001.
- **Innri áhættugreiningu** byggða á regluverki COSO og Sarbanes-Oxley (sem hluti af samstæðustjórnkerfi Century Aluminum).
- **Greiningu á ytri áhrifum og regluumhverfi**, m.a. með tilliti til ETS kerfisins og þróunar kolefnisverðs.
- **Tækifæri til nýsköpunar og tækniframfara** við þróun hringrásarferla og endurvinnslu.

Norðurál framkvæmir einnig næmnisgreiningu á lykilbreytum í rekstrarumhverfi sem tengjast sjálfbærni, til að meta möguleg fjárhagsleg áhrif breytinga á raforkuverði, hráefniskostnaði og kolefnisgjaldi.

Greiningin styður ákvarðanatöku og forgangsöröðun í fjárfestingum sem tengjast orkuskiptum, kolefnishlutleysi og hringrásarhagkerfi, og er hluti af samþættri áhættustýringu.

Nánari upplýsingar má finna á síðunni um [almenna upplýsingagjöf](#), undir greining og mat á áhættu og áhrifum ESRS 2 IRO-1.

Yfirlýsing um áreiðanleika **GOV-4**

Stjórn Norðuráls ehf. og framkvæmdastjórn bera endanlega ábyrgð á efni og áreiðanleika þeirrar sjálfbærniupplýsingagjafar sem sett er fram í þessari skýrslu, í samræmi við ESRS staðla samkvæmt tilskipun ESB um sjálfbærnisráðgjöf (CSRD).

Stjórnin hefur yfirumsjón með samþættingu sjálfbærni í stefnumótun félagsins og felur framkvæmdastjórn framkvæmd og eftirfylgni sjálfbærnimarkmiða og skýrslugjafar. Framkvæmdastjórn Norðuráls ber ábyrgð á að skýrslugjöf og mælingar taki mið af innri gæðastöðlum, ISO vottuðum kerfum og gagnasöfnun úr rekstrar-, öryggis- og umhverfiskerfum fyrirtækisins.

Unnið er markvisst að því að auka samþættingu sjálfbærnipátta í áhættustýringu, fjárfestingarákvörðunum og fjármálaupplýsingum, í samræmi við ferlaskrá ESRS IRO-1 og DR 1–3.

Sérstakar aðstæður og áhættustýring **ESRS BP-2**

Rekstur Norðuráls ehf. á Grundartanga fer fram innan alþjóðlegrar samstæðu Century Aluminum Company og tekur mið af bæði íslenskum lögum og alþjóðlegum regluverkum um góða stjórnarhætti, innra eftirlit og áhættustýringu. Erlent eignarhald hefur að hluta til mótað nálgun félagsins í þessum efnum.

Stjórnarhættir og lagalegur rammi

Móðurfélagið gefur út leiðbeiningar um stjórnarhætti sem stjórn Norðuráls nýtir sér. Þá starfar Norðurál í samræmi við margvísleg lög og reglur, svo sem:

- Lög um ársreikninga, einkahlutafélög, samkeppni, hollustuhætti og mengunarvarnir,
- Persónuverndarlög og lög um peningaþvætti,
- Rekstrarleyfi frá Umhverfisstofnun,
- Alþjóðlegar skuldbindingar s.s. Parísarsamkomulagið.

Innra eftirlit og úttektir

Stjórn Norðuráls ber ábyrgð á innra eftirliti og virkri áhættustýringu, sem miðar við viðurkennda staðla s.s. COSO og Sarbanes-Oxley. Deloitte og EY framkvæma úttektir á innra eftirliti í tengslum við samstæðureikninga.

Úttektir á ISO9001, ISO14001 og ISO45001 voru tvær á árinu. Fyrri úttektin í maí var umfangsmikil og fól í sér endurvottun gagnvart fyrrnefndum stöðlum. Þar komu fram tólf minniháttar frávik og 25 tækifæri til úrbóta. Seinni úttektin fór fram í desember og leiddi í ljós fjögur minniháttar frávik og þrjú tækifæri til úrbóta. Niðurstöður úttekta ásamt greiningum á frávikum og eftirfylgni með fyrirbyggjandi aðgerðum og tækifærum til úrbóta er að finna í ábendinga- og úttektakerfum Norðuráls. Næsta úttekt ytri aðila er áætluð í maí 2026 og aftur í nóvember 2026.

Á árinu 2025 framkvæmdi BSI viðhaldsúttekt gagnvart IST85 jafnlaunavottun fyrirtækisins ásamt endurútgáfu vottorðs. Í þeirri úttekt var sannreynt að jafnlaunakerfið er hannað til að ná markmiðum og stefnu fyrirtækisins í jafnlaunamálum. Óútskýrður launamunur heildarlauna hjá Norðuráli árið 2025 var undir 1% og skýringarhlutfall 95%.

Í janúar 2025 fór fram reglubundin eftirlitsheimsókn Vinnueftirlitsins í hleifasteypuskála, án athugasemda, þar sem meðal annars var farið í heimsókn á vinnusvæði og einnig rætt um öryggisþjálfun og sálfélagslegt öryggi á vinnustað. Í mars kom Vinnueftirlitið í eftirlitsheimsókn þar sem rætt var um tildrög vinnuslyss hjá Norðuráli fyrr í sama mánuði þegar starfsmaður slasaðist við störf í afriðlastöð. Farið var yfir áhættugreiningu og úrbætur í kjölfar slyssins og voru ekki gerðar athugasemdir.

Umhverfis- og orkustofnun kom í reglubundna eftirlitsheimsókn í ágúst 2025.

Í þeirri heimsókn var með annars farið yfir niðurstöður umhverfisvöktunar og innri mælingar Norðuráls. Jafnframt var farið í heimsókn á vinnusvæði í kerskála, steypuskála og á rannsóknarstofu. Í heimsókninni kom fram eitt frávik sem snýr að of háum mæligildum á flúor í loftgæðamælingum á Kríuvörðu árið 2024. Norðurál hefur lagt fram úrbótaáætlun sem hefur verið samþykkt af Umhverfisstofnun og unnið er eftir.

Heilbrigðiseftirlit Vesturlands kom í reglubundið eftirlit til Norðuráls vegna starfsleyfa fyrir rekstur mótuneytis, gámasvæðis fyrir flokkun úrgangs og olíuafgreiðslustöðva. Alls komu fram þrjú minniháttar frávik og tvær athugasemdir. Ein ábending barst frá ytri aðila í gegnum Umhverfis- og orkustofnun sem sneri að hávaða frá iðnaðarsvæðinu á Grundartanga.

Tryggingafélag Norðuráls, Zurich American Insurance Company, gerði sína árlegu úttekt í september. Tvær ábendingar komu úr úttektinni en tvær eru í vinnslu frá fyrri úttektum.

Viðbragðs- og stjórnkerfi

Félagið nýtir samþætt stjórnkerfi þar sem atvik eru skráð í rafrænu kerfi, greind og fylgt eftir með umbótum. Viðbúnaðar- og viðbragðsáætlanir liggja fyrir og eru endurskoðaðar reglulega. Samráð við öryggis- og umhverfisnefnd, sem fundar ársfjórðungslega, tryggir tengingu við daglega starfsemi.

Norðurál hefur innleitt öfluga áhættustýringarferla þar sem áhætta félagsins er flokkuð í fjóra meginflokka:

- **Viðskiptaáhætta:** Breytilegt álverð á heimsmarkaði, sveiflur í eftirspurn og alþjóðleg samkeppni.
- **Fjármögnunaráhætta:** Gjaldmiðlavá þar sem tekjur eru í USD en stór hluti kostnaðar í ISK (laun, þjónusta, skattar).
- **Rekstraráhætta:** Sveiflur í verði og aðgengi að raforku, súráli, rafskautum og öðrum lykilhráefnum.
- **Umhverfisáhætta:** Möguleg umhverfisslys, kolefnisgjöld, breytingar á regluverki eða rekstrartruflanir vegna náttúruváar.

Áhættustýring og sjálfbærniskýrslugerð **GOV-5**

Norðurál hefur innleitt öfluga áhættustýringarferla og metur félagið að helstu áhættur þess séu: Viðskiptaáhætta, fjármögnunaráhætta, rekstraráhætta og umhverfisáhætta. Stjórn félagsins og stjórnunarteymi Norðuráls Grundartanga fær reglulega skýrslur sem taka á helstu áhættum félagsins.

Sjálfbærnistýrihópur innan Norðuráls heldur utan um innleiðingu ESRS mælikvarða og árs- og sjálfbærniskýrslugerð. Gögn eru sótt úr rekstrarkerfum Norðuráls, m.a. raforkunotkun, losun, slysaskráningu, birgjum og mannauðsgögnum.

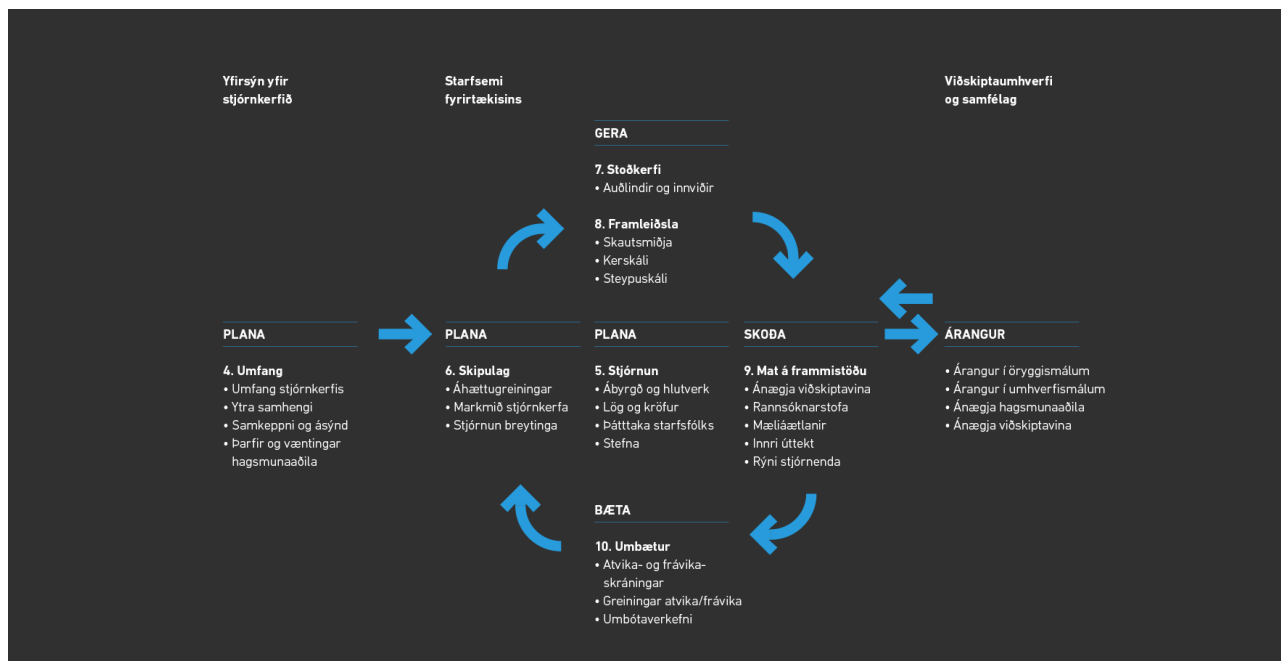
Stjórnendur málaflokka bera ábyrgð á að tryggja réttmæti, rekjanleika og samræmi gagna við skilgreinda mælikvarða. Stjórn félagsins og framkvæmdastjórn fá reglulega afhentar greiningarskýrslur um áhættur og áhrif á starfsemina.

Vinnumenning og gildi **G1-1**

Stjórnkerfi Norðuráls samanstendur af ýmsum þáttum en þar er helst að nefna gæðahandbók sem inniheldur ferla og leiðbeiningar ásamt ábendingakerfi þar sem skráð eru atvik og ábendingar. Ábendingum er fylgt eftir með fyrirbyggjandi aðgerðum og tækifærum til úrbóta. Stjórnkerfið tilheyrir allri starfsemi Norðuráls, þar með öllu starfsfólki og verktökum.

Norðurál starfar í samræmi við lög um ársreikninga, einkahlutafélög, hollustuhætti og mengunarvarnir, samkeppni, persónuvernd og peningaþvætti auk almennrar vinnulöggjafar og landslaga. Fyrirtækið uppfyllir kröfur sem settar eru fram í starfsleyfi, lögum og reglum um umhverfismál og hefur undirritað Parísarsáttmálann um samdrátt í losun utan ETS kerfis.

Lögð er áhersla á gæðavitund starfsfólks og þátttöku í umbótum í umhverfismálum, öryggi, heilbrigði og mannréttindum.

Hlutverk

Við framleiðum ál á ábyrgan hátt sem mætir þörfum viðskiptavina.

Sýn

Við sköpum verðmæti sem gerir viðskiptavinum okkar, starfsfólki, hluthöfum og samfélagi kleift að dafna.

Gildi

Umhyggja

Við komum heil heim hvern einasta dag því öryggi er okkar fyrsta verkefni. Það verkefni leysum við öll saman. Okkur er annt um vinnufélaga okkar, samfélagið og umhverfið.

Hagsýni

Við vinnum á skilvirknan hátt og einbeitum okkur að því sem er mikilvægt. Með sterkri liðsheild yfirstígum við hindranir og hvetjum til stöðugra umbóta.

Heilindi

Við erum ábyrgur þegn í samfélaginu og höfum hugrekki til að breyta rétt.

Árangur

Við erum fyrirtæki í fremstu röð og framleiðum framúrskarandi vöru með samkeppnishæfum hætti.

Sjálfbærniáhættumat **IRO-1**

Norðurál leggur ríka áherslu á greiningu og mat á helstu sjálfbærniáhrifum, áhættu og tækifærum í starfseminni. Ferlið byggir á rekstrargögnum, sjálfbærnimælingum, samtali við hagaðila og á ISO-vottuðum stjórnkerfum. Á þann hátt tryggjum við að sjálfbærni sé samþætt ákvörðunartöku, áætlanagerð og umbótastarfi félagsins.

Framkvæmd var tvöföld mikilvægisgreining í samstarfi við ráðgjafafyrirtækið Langbrók þar sem lykilhagaðilar lögðu mat á mikilvægustu sjálfbærniþætti fyrirtækisins. Á stefnumótunarfundi með forstjóra og stýrihópi Norðuráls var unnin hagaðilaggreining sem var byggð á sjálfbærniáherslum, sameiginlegum hagsmunum, áhættum og tækifærum aðila. Hagaðilum var forgangsraðað eftir mikilvægi. Viðtöl voru tekin við viðskiptavini,

birgja, sveitarfélög og móðurfélagið Century Aluminum. Niðurstöður matsins endurspeglar mikilvægi sjálfbærnimála bæði frá sjónarhóli samfélagsins og fyrirtækisins (double materiality). Þar eru greind áhrif starfseminnar á fólk og umhverfi, og áhrif sjálfbærnipátta á rekstur fyrirtækisins.

Niðurstöðurnar eru nýttar sem grunnur forgangsöröðunar í sjálfbærniáætlun Norðuráls og eru notaðar til að styðja við áhættugreiningu, mótun mælanlegra markmiða og þróun upplýsingagjafar í samræmi við ESRS staðla. Markmiðið er að samþætting sjálfbærnimála verði æ sterkara viðmið í stefnumótun og daglegri ákvarðanatöku fyrirtækisins í samræmi við kröfur ESRS IRO-1.

Birgjastýring G1-2

Norðurál vinnur markvisst að því að þróa og innleiða verklag og viðmið fyrir stjórnun birgja. Birgjastýring er mikilvægur þáttur í að styðja við ábyrga virðiskeðju félagsins, bæði hvað varðar umhverfislega, félagslega og stjórnhætti.

Félagið gerir kröfur til birgja um að þeir starfi í samræmi við lög, reglur og viðmið um ábyrga viðskiptahætti. Jafnframt er unnið að því að efla gagnsæi og auka yfirsýn yfir áhættur og tækifæri í virðiskeðjunni með markvissara mati á birgjum og viðskiptasamböndum.

Ábyrgð á birgjastýringu er hjá aðfangastýringu, í samstarfi við viðeigandi fagsvið og stjórnendur. Stærri eða áhættumeiri birgjasambönd eru tekin til sérstaks mats með hliðsjón af eðli innkaupa, mikilvægi birgja fyrir rekstur og mögulegri áhættu í virðiskeðjunni.

Sem hluta af áframhaldandi þróun birgjastýringar nýtir Norðurál EcoVadis við mat á völdum lykilbirgjum. Með því er stuðlað að auknu gagnsæi, bættri yfirsýn yfir sjálfbærnitengda áhættu og markvissari eftirfylgni í aðfangakeðjunni.

Helstu meginatriði birgjastýringar:

- Krafa um undirritaða birgjaskilmála.
- Mat á birgjum sem tengjast framleiðsluferli Norðuráls.
- Skyldur birgja um að fylgja lögum og kjarasamningum.
- Beiting sérstaks mats við innkaup á vörum og þjónustu frá svæðum þar sem laga- og regluumgjörð telst veik eða uppfyllir ekki þær kröfur sem Norðurál gerir til ábyrgar starfsemi.

Viðskiptasambönd og ábyrgð (regluvarsla) G1-3

Norðurál leggur áherslu á ábyrg og traust viðskiptasambönd við viðskiptavinum, birgja og aðra samstarfsaðila. Regluvarsla félagsins er studd af móðurfélaginu, Century Aluminum, sem veitir félaginu leiðbeiningar, stuðning og eftirlit á þessu sviði. Innri endurskoðun og eftirlit með viðeigandi ferlum eru hluti af stjórnskipulagi samstæðunnar. Að auki eru framkvæmdar reglubundnar úttektir sem styðja við eftirfylgni og stöðugar umbætur.

Norðurál byggir upp viðskiptasambönd á grundvelli:

- Gagnsæis, samræmis og skýrrar verkaskiptingar,
- Skriflegra samninga með ákvæðum um ábyrgð, gæði, samfélagslega ábyrgð og umhverfisábyrgð,
- Virks eftirlits og reglulegra samskipta við samstarfsaðila,
- Aðkomu sérfræðinga, stýrihóps og framkvæmdastjórnar við mat á áhættum og tækifærum innan virðiskeðjunnar.

Siðferði í viðskiptaháttum G1-4

Móðurfélag Norðuráls, Century Aluminum Company, og dótturfélög þess hafa einsett sér að ástunda gott siðferði og fara að lögum í viðskiptum um allan heim. Bandarísk og alþjóðleg lög og reglur banna spillta viðskiptahætti, s.s. óeðlilega fyrirgreiðslu og rangfærslur í bókhaldi og öðrum gögnum.

Tilgangurinn með stefnunni er að setja upp staðla og verklag sem starfsmönnum er skylt að hlíta til að tryggja að farið sé að lögum og tryggja gott orðspor fyrirtækis sem stundar heiðarleg viðskipti.

Siðareglur

Century Aluminum Company, móðurfélag Norðuráls, og öll tengd félög skuldbinda sig til þess að hlíta ströngustu kröfum um heiðarleika, siðferði og ráðvendni í viðskiptum. Stjórnendur skrifa undir siðareglur þar sem settar eru fram skýrar leiðbeiningar til þess að sporna við óheiðarleika og siðleysi í háttsemi og stuðla að því að öll starfsemi félagsins standist þessar kröfur.

Starfsfólk má ekki leyfa, bjóða, lofa né veita greiðslur í reiðufé eða öðrum verðmætum, beint eða gegnum þriðja aðila, til opinberra embættismanna eða starfsfólks fyrirtækis í einkageiranum, né til maka, sambýlisaðila, barns eða annars skyldmennis neinna slíkra

aðila í þeim tilgangi að hafa áhrif á eða umbuna fyrir gjörðir eða ákvarðanatöku slíkra aðila eða til að öðlast óviðeigandi ávinning.

Á sama hátt má starfsfólk og nánasta fjölskylda þeirra ekki krefjast, samþykkja né taka við peningagreiðslum eða öðrum verðmætum beint eða gegnum þriðja aðila umfram almennar viðskiptavenjur.

Hagaðilar og starfsfólk geta á auðveldan hátt tilkynnt um grun á broti til regluvarðar (**generalcounsel@centuryaluminum.com**) eða nafnlaust gegnum tilkynningakerfi óháðs þriðja aðila, Ethical Advocate. Tilkynningar má senda allan sólarhringinn, alla daga, með því að hringja í síma 800 9610. Í kjölfar tilkynningar er hrint úr vör rannsókn innanhúss.

Við gerum þá kröfu að allir birgjar og samstarfsaðilar Norðuráls, hvort sem um er að ræða viðskiptavinum, verktakar, umboðsmenn eða ráðgjafa, starfi af heilindum og ástundi heiðarleg viðskipti.

Norðurál er ASI vottað fyrirtæki þar sem þættir eins og vinnuumhverfi og réttindi starfsfólks, auk siðferðilegra skyldna eru rýndir. Niðurstöður úttekta má finna á finna á heimasíðu ASI.

Pólitísk áhrif og samskipti við stjórnmalaflokka og hagsmunasamtök

G1-5

Norðurál styrkir hvorki stjórnmalaflokka né stjórnmalamenn. Samskipti við stjórnvöld snúast um upplýsingagjöf eins og við á.

Nánari upplýsingar um hagaðila er að finna í S3-1, S3 SBM-2 og S3-2 undir **Fólk og samfélag**.

Greiðsluskilmálar

G1-6

Norðurál greiðir reikninga fyrir vöruúttektir og veitta þjónustu fyrir lok næsta mánaðar eftir úttekt, að því gefnu að reikningar berist eigi síðar en á fimmta virka degi eftir úttektarmánuð. Sjá nánar [hér](#).

Gunnar Guðlaugsson, forstjóri

Gunnar er með meistaragráðu í rafmagnsverkfræði og diplómu í viðskipta- og rekstrarfræði. Hann hóf störf árið 2021 sem stjórnandi hjá Century með yfirumsjón með rekstri allra álvera félagsins ásamt því að starfa sem forstjóri hjá Norðuráli Grundartanga frá 2009, stjórnandi hjá ýmsum deildum hjá ÍSAL frá 2000 og verkfræðingur hjá ÍSAL 2008.

Sigrún Helgadóttir, framkvæmdastjóri Norðuráls Grundartanga

Sigrún er með cand.oecon-gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands og MBA-gráðu frá Norwegian School of Management (BI). Hún hefur gegnt stöðu framkvæmdastjóra álversins á Grundartanga frá 2021, en áður var hún framkvæmdastjóri mannauðs og innkaupa. Áður en hún gekk til liðs við Norðurál starfaði hún hjá Kaupþingi, Kauphöllinni í Osló og Verðbréfaþingi Íslands.

Baldur Bjarnason, framkvæmdastjóri tæknisviðs

Baldur er með Msc-gráðu í rafmagnsverkfræði frá DTU í Danmörku. Hann hefur starfað hjá Norðuráli frá árinu 2011 og gegnt stöðu framleiðslusérfræðings, deildarstjóra kerstýrikerfa og deildarstjóra framleiðslustýringar.

Fjalar Ríkharðsson, framkvæmdastjóri kerskála

Fjalar er með Msc-gráðu í viðskiptafræði, með áherslu á stjórnun og alþjóðaviðskipti, frá Háskólanum á Bifröst og Bsc-gráðu í véla- og orkutækni frá Háskólanum í Odense, Danmörku. Fjalar hefur starfað hjá Norðuráli frá árinu 1998 en áður hjá ráðgjafafyrirtækinu FLS Miljø í Kaupmannahöfn.

Guðlaugur Bjarki Lúdvíksson, framkvæmdastjóri öryggis-, umhverfis- og umbótasviðs

Guðlaugur Bjarki hóf fyrst störf hjá Norðuráli sem sérfræðingur umhverfismála árið 2019. Hann hefur lokið MSc-gráðu í efnaverkfræði frá ETH Zürich í Sviss og er með BSc-gráðu í efnaverkfræði frá Háskóla Íslands.

Guðrún Halla Finnsdóttir, framkvæmdastjóri viðskiptaþróunar

Guðrún Halla er með Bsc-gráðu í aðgerðarannsóknnum með áherslu á fjármálaverkfræði frá Columbia-háskóla og Msc-gráðu í rekstrarverkfræði frá University of Southern California. Guðrún Halla hefur starfað hjá Norðuráli frá árinu 2016, en þar áður starfaði hún hjá raforkufyrirtækinu Southern California Edison í Los Angeles.

Ingólfur Þór Ágústsson,
framkvæmdastjóri steypuskála

Ingólfur er með BSc-gráðu í véla- og iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands og MSc-gráðu í aðgerðagreiningu frá Georgia Institute of Technology. Áður en Ingólfur hóf störf hjá Norðuráli, starfaði hann hjá Marel og Alcoa Fjarðaáli.

Kristinn Bjarnason, framkvæmdastjóri fjármálasviðs

Kristinn er með BA-gráðu í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands, MSc-gráðu í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík og er löggiltur endurskoðandi. Kristinn hefur starfað hjá Norðuráli frá árinu 2014, en áður starfaði hann m.a. hjá KPMG, PWC og í fjármálageiranum.

Sigríður Harðardóttir, framkvæmdastjóri mannauðssviðs

Sigríður er með BEd-gráðu frá Kennaraháskóla Íslands og MSc-gráðu í mannauðsstjórnun frá Háskóla Íslands. Sigríður hefur starfað hjá Norðuráli frá árinu 2023 en þar áður var hún sviðsstjóri mannauðs- og gæðasviðs Strætó bs. frá 2014-2023 og fræðslu- og mannauðsstjóri N1 frá 2005-2014.

Sólveig Kr. Bergmann, framkvæmdastjóri samskipta- og samfélagsmála

Sólveig hefur BA- gráðu í mannfræði og alþjóðafræðum frá Macalester College í Bandaríkjunum og MBA- gráðu frá Háskólanum í Reykjavík. Áður en Sólveig hóf störf hjá Norðuráli árið 2012 starfaði hún sem fréttastjóri, fréttamaður og blaðamaður á fjölda íslenskra fjölmiðla.

Írunn Ketilsdóttir, framkvæmdastjóri aðfangastýringar og viðskiptaþjónustu

Írunn er viðskiptafræðingur með meistaragráðu frá Aarhus University og Háskóla Íslands. Hún gegndi m.a. stöðu aðstoðar sviðsstjóra hjá Sjúkratryggingum og var forstöðumaður innkaupa og reksturs bæði hjá Icelandair og Íslandsbanka.

ESRS yfirlitstafla

Norðurál birtir hér samantekt á upplýsingagjöf í samræmi við kröfur evrópsku sjálfbærniskýrslustaðlanna (ESRS), sem eru hluti af tilskipun Evrópusambandsins um sjálfbærniskýrslugjöf (Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD). Yfirlitstaflan veitir yfirsýn yfir hvernig staðlarnir eru uppfylltir í árs- og sjálfbærniskýrslu Norðuráls fyrir árið 2024. Norðurál vann að innleiðingu ESRS staðlanna í samstarfi við ráðgjafafyrirtækið Langbrók.

Yfirlitstaflan sýnir hvaða ESRS mælikvarðar (e. disclosure requirements) eru teknir til umfjöllunar, undir hvaða kafla þeir birtast í skýrslunni og hvar ítarlegar upplýsingar er að finna. Megináherslur byggja á niðurstöðu tvöfaldrar mikilvægisgreiningar (e. double materiality), ennfremur hefur Norðurál forgangsraðað málefnum sem teljast mikilvæg fyrir reksturinn, umhverfið og samfélagið í samræmi við ESRS 2.

Upplýsingarnar endurspeglar stöðu fyrirtækisins á sviði sjálfbærni á árinu 2025 og fela í sér greiningu á stefnu, áhættu, áhrifum og tækifærum á sviði umhverfis-, félags- og stjórnarháttanna (UFS). Þar að auki eru skýr markmið sett fram, ásamt upplýsingum um mælikvarða, árangur og aðgerðir.

Tilvísun í ESRS	Málefni	Kafla í skýrslu Norðuráls
ESRS 2 SBM-1	Stefna, viðskiptamódel og virðiskeðja	Norðurál
ESRS 2 SBM-2	Stefna – hagsmunir og viðhorf hagaðila	Norðurál
ESRS 2 SBM-3	Áhrif, áhættur og tækifæri í virðiskeðju	Norðurál
ESRS BP-1	Undirbúningur og forsendur skýrslugerðar	Almenn upplýsingagjöf
ESRS 2 IRO-1	Greining og mat á áhættu og áhrifum	Almenn upplýsingagjöf
ESRS 2 IRO-2	Tvöföld mikilvægisgreining	Almenn upplýsingagjöf
ESRS 2 IRO-2	Listi mikilvægisþátta	Almenn upplýsingagjöf
ESRS S1-1, ESRS G1-2	Skattspor Norðuráls	Efnahagur
ESRS E1-6	ETS kerfið	Efnahagur
ESRS GOV-1	Stjórnarhættir Norðuráls	Stjórnarhættir
ESRS GOV-2	Stjórnskipulag og upplýsingagjöf	Stjórnarhættir

ESRS GOV-3	Stefna, framkvæmd og árangurstengdir hvatar í sjálfbærnimálum	Stjórnarhættir
ESRS SBM-3	Stefna og viðskiptamódel	Stjórnarhættir
ESRS 2 IRO-1	Greining á áhrifum, áhættu og tækifærum	Stjórnarhættir
ESRS GOV-4	Yfirlýsing um áreiðanleika	Stjórnarhættir
ESRS BP-2	Sérstakar aðstæður og áhættustýring	Stjórnarhættir
ESRS GOV-5	Áhættustýring og sjálfbærnisráðgjafar	Stjórnarhættir
ESRS G1-1	Vinnumenning og gildi	Stjórnarhættir
ESRS IRO-1	Sjálfbærniáhættumat	Stjórnarhættir
ESRS G1-2	Birgjastýring	Stjórnarhættir
ESRS G1-3	Viðskiptasambönd og ábyrgð	Stjórnarhættir
ESRS G1-4	Siðferði í viðskiptaháttum	Stjórnarhættir
ESRS G1-5	Pólitísk áhrif og samskipti við stjórnmalaflokka og hagsmunasamtök	Stjórnarhættir
ESRS G1-6	Greiðsluskilmálar	Stjórnarhættir
ESRS E1-1	Áætlanir til að draga úr loftslagsbreytingum	Umhverfi
ESRS 2 IRO-1	Áhrif, áhættu og tækifæri	Umhverfi
ESRS E1-2	Mótvægisáðgerðir í loftslagsmálum	Umhverfi
ESRS E1-3	Aðgerðaáætlun í loftslagsmálum	Umhverfi
ESRS E1-4	Markmið tengd loftslagsbreytingum	Umhverfi
ESRS E1-5	Orkunotkun og orkusamsetning	Umhverfi
ESRS E1-6	Losun gróðurhúsalofttegunda	Umhverfi
ESRS E1-7	Mótvægisáðgerðir í loftslagsmálum	Umhverfi
ESRS E1-8	Innra kolefnisverð	Umhverfi
ESRS E1-9	Fjárhagsleg áhrif	Umhverfi
ESRS E2-1	Mengun – Stefna tengd mengun	Umhverfi
ESRS 2 IRO-1	Lýsing á ferlum til að greina mengun, áhættu og tækifæri	Umhverfi
ESRS E2-2	Umhverfissvöktun á Grundartanga	Umhverfi
ESRS E2-3	Markmið tengd mengun	Umhverfi
ESRS E2-4	Mengun lofta, vatns og jarðvegs	Umhverfi
ESRS E2-5	Mengandi efni	Umhverfi
ESRS E2-6	Fjárhagsleg áhrif	Umhverfi
ESRS E3-1	Stefna tengd vatni og sjó	Umhverfi
ESRS 2 IRO-1	Lýsing á ferlum til að greina áhrif í vatni og sjó, áhættu og tækifæri	Umhverfi
ESRS E3-2	Aðgerðir tengdar vatni og sjó	Umhverfi
ESRS E3-3	Markmið tengd vatni og sjó	Umhverfi
ESRS E3-4	Vatnsnotkun	Umhverfi

ESRS E3-5	Fjárhagsleg áhrif	Umhverfi
ESRS E4-1	Umhverfisvöktun	Umhverfi
ESRS E4-2	Stefna um líffræðilega fjölbreytni	Umhverfi
ESRS 2 SBM-3	Áhrif, áhættur og tækifæri fyrir líffræðilegan fjölbreytileika	Umhverfi
ESRS 2 IRO-1	Ferlar til að greina áhrif, áhættur og tækifæri í tengslum við líffræðilega fjölbreytni	Umhverfi
ESRS E4-3	Aðgerðir	Umhverfi
ESRS E4-4	Markmið um vernd líffræðilegrar fjölbreytni	Umhverfi
ESRS E4-5	Mælikvarðar umhverfisvöktunar á Grundartanga	Umhverfi
ESRS E4-6	Fjárhagsleg áhrif	Umhverfi
ESRS E5-1	Stefna tengd hringrásarhagkerfi	Umhverfi
ESRS E5-2	Aðgerðir tengdar hringrásarhagkerfi	Umhverfi
ESRS E5-3	Markmið og mælikvarðar tengd hringrásarhagkerfi	Umhverfi
ESRS E5-4	Auðlindanotkun Norðuráls	Umhverfi
ESRS E5-5	Hráefni, auðlindir og úrgangur sem falla til í starfseminni	Umhverfi
ESRS E5-6	Fjárhagsleg áhrif	Umhverfi
ESRS 2 IRO-1	Lýsing á ferlum til að greina og meta hringrásarhagkerfi	Umhverfi
ESRS S1-1	Mannréttinda- og jafnréttisstefna	Fólk og samfélag
ESRS S1-2	Samskipti við starfsfólk og verktaka	Fólk og samfélag
ESRS S1-3	Ferlar fyrir starfsfólk til að tjá sig	Fólk og samfélag
ESRS S1-4	Áhættustýring tengt mannauðsmálum	Fólk og samfélag
ESRS S1-5	Heilsa og velferð starfsfólks	Fólk og samfélag
ESRS S1-6	Upplýsingar um starfsfólk (umfang og samsetning)	Fólk og samfélag
ESRS S1-7	Verktakar Norðuráls (umfang og samsetning)	Fólk og samfélag
ESRS S1-8	Kjarasamningar	Fólk og samfélag
ESRS S1-9	Fjölbreytileiki	Fólk og samfélag
ESRS S1-10	Fullnægjandi laun	Fólk og samfélag
ESRS S1-11	Félagsleg vernd	Fólk og samfélag
ESRS S1-12	Fólk með fatlanir	Fólk og samfélag
ESRS S1-13	Mælikvarðar þjálfunar og hæfnipróunar	Fólk og samfélag
ESRS S1-14	Mælikvarðar heilsu og öryggis	Fólk og samfélag
ESRS S1-15	Jafnvægi milli vinnu og einkalífs	Fólk og samfélag
ESRS S1-16	Launamælikvarðar	Fólk og samfélag
ESRS S1-17	Ábendingar og kvartanir er varða brot á mannréttindum	Fólk og samfélag
ESRS S2-1	Stefna tengd aðfangakeðju	Fólk og samfélag
ESRS S2-2	Verkferlar í tengslum við samskipti við starfsfólk í virðiskeðju	Fólk og samfélag

ESRS S2-3	Verkferlar til að bregðast við neikvæðum áhrifum á starfsfólk í virðiskeðjunni	Fólk og samfélag
ESRS S2-4	Innleiðing aðgerða og árangur	Fólk og samfélag
ESRS S2-5	Mótvægisáðgerðir vegna mannréttindabrota	Fólk og samfélag
ESRS S3-1	Stefna tengd hagaðilum	Fólk og samfélag
ESRS 2 SBM-2	Hagsmunir og væntingar hagaðila	Fólk og samfélag
ESRS 2 SBM-3	Áhrif, áhættur og tækifæri	Fólk og samfélag
ESRS S3-2	Ferlar í samskiptum við hagaðila	Fólk og samfélag
ESRS S3-3	Viðbragðsferlar vegna hagaðila	Fólk og samfélag
ESRS S3-4	Innleiðing aðgerða til að draga úr áhættu	Fólk og samfélag
ESRS S3-5	Markmið til að stýra áhrifum	Fólk og samfélag
ESRS S4	Viðskiptavinir og neytendur – áhrif, stefna og viðbrögð	Fólk og samfélag
ESRS 2 IRO-1	Greining og mat á áhættu og áhrifum vegna viðskiptavina og neytenda	Fólk og samfélag
ESRS S4-1	Stefna tengd viðskiptavinum	Fólk og samfélag
ESRS S4-2	Ferlar til að hafa samskipti við neytendur	Fólk og samfélag
ESRS S4-3	Leiðir til að koma ábendingum og kvörtunum á framfæri	Fólk og samfélag
ESRS S4-4, ESRS S4-5	Markmið og aðgerðir til að draga úr neikvæðum áhrifum og efla jákvæð áhrif fyrir viðskiptavinum	Fólk og samfélag

NA